

185.361

489

1.356

Regnskab 2018

I gode hænder

- hos Region Nordjylland

INDHOLD

1 Præsentation af Region Nordjylland	5
2 Sammenfatning af regnskab 2018	8
2.1 Sundhedsområdet	8
2.2 Specialektoren	10
2.3 Regional udvikling	11
2.4 Det samlede resultat.....	12
3 Revisionserklæring	15
4 Sundhed	16
4.1 Aalborg Universitetshospital	18
4.2 Regionshospital Nordjylland	22
4.3 Psykiatrien	25
4.4 Sygehusapoteket	27
4.5 Den Præhospitale Virksomhed.....	30
4.6 Praksis	32
4.7 Puljer og fællesudgifter på Sundhedsområdet	35
4.8 Administration	38
4.9 Finansiering	38
5 Specialektoren	41
5.1 Specifikke regnskabsresultater.....	42
6 Regional Udvikling	48
6.1 Specifikke regnskabsresultater.....	50
6.2 Finansiering	55
7 Administrationen / fællesområdet	56
7.1 Specifikke regnskabsresultater.....	57
8 Anlæg.....	60
8.1 Anlæg Sundhed	60
8.2 Afsluttede anlægsprojekter Sundhed	65
8.3 Anlæg Specialektoren.....	66
8.4 Afsluttede anlægsprojekter Specialektoren	67
8.5 Salg af ejendomme.....	68
9 Langfristet gæld og renteinstrumenter	69
9.1 Langfristet gæld	69
9.2 SWAP	70
9.3 Renter	71
10 Likviditet	73
11 Overførsler	75
12 Personaleoversigt	76
13 Regnskabsoversigter mv.....	77
13.1 Resultatopgørelse	77
13.2 Pengestrømsopgørelse	78
13.3 Balance	79
13.4 Noter til resultatopgørelse og balance.....	80
14 Fortegnelser	86
14.1 Ejendomsfortegnelse	86
14.2 Garantiforpligtelser	88

14.3 Eventualrettigheder	89
15 Bilag	90
15.1 Anvendt regnskabspraksis	90
15.2 Indberetning af regnskabsresultatet for 2018.....	92
15.3 Uddybelse af regnskabsbegreber	93
15.4 Fra udgiftsbaseret resultat til omkostningsbaseret resultat	98

FORORD

Den seneste patienttilfredshedsundersøgelse viser, at patienterne er meget tilfredse med behandlingen og plejen – og ikke mindst personalets venlighed – på de nordjyske hospitaler. Ligeledes formår de nordjyske hospitaler at udrede mere end 9 ud af 10 patienter indenfor udredningsrettens 30 dage. Det betyder, at patienterne i Region Nordjylland udredes hurtigere end i de andre regioner.

Der kunne nævnes mange andre eksempler på den positive udvikling i det nordjyske sundhedsvæsen. Men foran os ligger også et regnskab for 2018, som samtidig viser, at særligt de somatiske hospitaler er økonomisk udfordrede. Samlet set overskrider regionen det udgiftsniveau, som er aftalt med regeringen, med ca. 30 mio. kr. Dette på trods af en iværksat tilpasningsplan og markant tilbageholdenhed i forhold til anskaffelser og genbesættelse af vakante stillinger.

Det er naturligvis ikke en holdbar situation, og derfor er der også i forlængelse af budget 2019 iværksat en række tiltag, som skal sikre budgetbalance. Aalborg Universitetshospital og Regionshospital Nordjylland fortsætter således det intensive arbejde med udgiftsminimering og implementering af omstillingsplaner. Eksempelvis arbejdes der med konkrete initiativer til imødegåelse af overbelægning, som særligt i lyset af influenzaepidemien har været en af de helt store udfordringer i 2018.

På det mere indholdsmæssige plan skal det også nævnes, at regionsrådet i 2018 besluttede at hjemtage driften af akutlæge-, paramediciner- og akutbiler med virkning fra årsskiftet 2019/2020. Det vil give regionen en større fleksibilitet i den præhospitale indsats. I slutningen af 2018 skete der ligeledes en betydelig styrkelse af det samlede akutberedskab i forbindelse med ibrugtagningen af landets fjerde akutlægehelikopter, der på sigt skal have base i Saltum-området.

Et andet centralt indsatsområde i 2018 har været det fortsatte arbejde med sikring af lægedækning i hele Nordjylland. Med projektet "Nye Veje" afprøves nye former for drift af almen praksis. Eksempelvis har Region Nordjylland fået lov af Sundheds- og Ældreministeriet til at drive almen praksis på Mors i en periode på 6 år. Det giver nye muligheder for at tænke aktiviteterne i almen praksis, på hospitalet og i kommunen tættere sammen. Ligeledes afprøves der nu videokonsultationen mellem borgere fra Mors og hospitalspersonale som alternativ til fremmøde på hospitalet. Indtil videre med meget gode erfaringer.

I forhold til det regionale udviklingsområde konstaterer jeg med tilfredshed, at Region Nordjylland spiller en stadig større rolle i den kollektive trafik. Siden overtagelsen af den regionale togdrift fra DSB medio 2017 er antallet af afgangene vokset betydeligt. Ligeledes er der i samarbejde med Aalborg Kommune iværksat en proces omkring anskaffelse af tre brintbusser, som bliver klar til drift i oktober 2019. Brintbusserne skal ses som led i regionens fokus på grøn omstilling.

Med udgangen af 2018 nedlægges de regionale vækstfora som led i regeringens erhvervsfremmereform. Jeg havde naturligvis gerne set, at regionen og det nordjyske vækstforum havde kunne fortsætte det gode arbejde, som skønnes at have skabt op mod 15.000 nye jobs i det nordjyske erhvervsliv. Derfor vil vi selvfølgelig også være meget opmærksomme på, om de positive resultater for Nordjylland vil fortsætte i det fremtidige, mere centraliserede erhvervsfremmesystem.

Specialesektoren har i 2018 arbejdet videre med mulighederne for på sigt kunne foretage effekt- og resultatmålinger af den indsats, der ydes på Specialesektorens tilbud. Det vil sikre viden om de indsatser borgerne modtager på Specialesektorens tilbud er virksomme. Et andet indsatsområde har været den fortsatte udvikling af gennemsigtighed i prisstrukturen overfor kommunerne, som er et centralt parameter i regionens fortsatte rolle som "den gode leverandør". Endelig er der også arbejdet videre med sektorens omfattende investeringsplan, som sikrer en betydelig fornyelse af boligmassen. Et eksempel er de 40 nye boliger, der er under etablering i Aars til erstatning for bostederne Skovvænget og Vestervang. Boligerne er en del af et samarbejdsprojekt med Vesthimmerlands Kommune.

Afslutningsvis konstaterer jeg naturligvis også med tilfredshed, at arbejdet med Nyt Aalborg Universitetshospital skrider planmæssigt frem. I juni 2018 blev der således nået en formel milepæl, da rejsegildet blev fejret på traditionel vis med røde pølser, taler og flag.

Ulla Astman
Regionsrådsformand

1 Præsentation af Region Nordjylland

Region Nordjylland strækker sig fra Sydthy til Skagen og fra Hanstholm til Hals.

Regionen dækker et areal på ca. 7.879 km², bestående af 11 kommuner og 589.755 borgere.

Kort over kommuners placering i Region Nordjylland

Regions Nordjyllands overordnede organisering fremgår af diagrammet nedenfor.

Organisationsdiagram for Region Nordjylland pr 31.12.2018

Regionsrådet

Regionsrådet består af 41 folkevalgte politikere, fordelt ud på forskellige politiske partier. Regionsrådet har det overordnede politiske ansvar for, at borgerne i Region Nordjylland får den bedst mulige service ud af de økonomiske rammer, der er stillet rådighed af regeringen.

Direktionen

Direktionen udgør den øverste daglige ledelse af Region Nordjylland. Direktionen er en fælles koncernledelse, som har det overordnede ansvar for den daglige ledelse af regionen.

Virksomhederne

- **Sundhed:** Virksomhederne på sundhedsområdet omfatter: Aalborg Universitetshospital, Regionshospitalet Nordjylland, Psykiatrien, Sygehusapoteket, Den Præhospitale virksomhed samt Projektorganisationen for Nyt Aalborg Universitetshospital.
- **Social – og specialundervisningsområdet:** Virksomheden administrerer 20 specialtilbud, som dækker over områderne; voksne med udviklingshæmning, kommunikation og specialpædagogik, rehabilitering og socialt udsatte borgere, samt socialpsykiatrien.
- **Regional udvikling:** Virksomheden er ansvarlig for at udarbejde strategier, indgå samarbejder og gennemføre initiativer der skal støtte og sikre regional udvikling i Nordjylland.
- **Center for administration:** Virksomheden løser administrative driftsopgaver i relation til patientafregning, finans, befordring, indkøb, løn og personale mv.

Administration og stabe

Regionens tre administrative afdelinger består af:

- Patientforløb og Økonomi
- Mennesker og Organisation
- Digitalisering og IT

Hertil kommer fire stabe:

- Jura
- Patientdialog
- Regionssekretariatet
- Informationssikkerhed

2 Sammenfatning af regnskab 2018

Hermed præsenteres Region Nordjyllands regnskab for 2018.

Regnskabet er udarbejdet i overensstemmelse med de gældende regelsæt og "god regnskabsskik" - og det er vurderingen, at regnskabet giver et retvisende billede af regionens aktiver, passiver, økonomiske stilling og resultat.

Regnskabet viser som udgangspunkt, at regionen på sundhedsområdet overskrider det udgiftsniveau, der er aftalt med regeringen med ca. 32 mio. kr. På regionens øvrige driftsområder viser regnskabet et positivt resultat.

En forklaring på regnskabsbegreberne kan ses under kap. 15,3 - uddybelse af regnskabsbegreber.

2.1 Sundhedsområdet

Sundhedsområdet er regionens største driftsområde – og udgør ca. 90% af den samlede regionale økonomi. Regionens hovedopgaver er driften af de nordjyske hospitaler (herunder psykiatri) og levering af sygesikringsydelser.

Driftsresultatet

2018 har været et udfordrende år for sundhedsområdets økonomi. Allerede ved indgangen til 2018 blev der konstateret ubalancer i størrelsesordenen 120 mio. kr. som følge af forventede merforbrug inden for særligt de somatiske hospitaler, det centrale samhandels- og privatområde og sygehusmedicin.

Med henblik på at sikre sundhedsområdets budgetbalance blev der iværksat en tilpasningsplan for budget 2018, ligesom en række afsatte pulje- og budgetmidler inden for sundhedsområdets fællesudgifter blev reserveret til at imødegå merforbrug. Medio 2018 foretog Finansministeriet imidlertid en reduktion på ca. 43 mio. kr. i regionens udgiftsloft som følge af en lavere pris- og lønregulering end forudsat i økonomiaftalen for 2018.

Henset til den sene udmelding af reguleringen midt i et budgetår, og sundhedsområdet allerede udfordrede økonomi, har det ikke været muligt for regionen at udgiftsreducere til det justerede udgiftsloft.

Regnskabsresultatet for sundhedsområdet i 2018 er et merforbrug på ca. 32 mio. kr.

De primære udfordringer (ekskl. pris og lønreguleringen) har været italesat i den løbende kvartalsrapportering i 2018 og omfatter:

- **De somatiske hospitaler:** Aalborg Universitetshospital og Regionshospital Nordjylland udviser et samlet merbrug på ca. 106 mio. kr. Merforbruget kan hovedsageligt relateres til øgede lønudgifter som følge af belægningspres og rekrutteringsudfordringer (vikarudgifter), stigende udgifter til lægelige artikler/implanter samt ubalancer inden for de decentrale samhandelsbudgetter ved hospitalerne. Endvidere har driftsudgiften ved matriklen i Thisted været højere end budgetteret.
- **Det centrale samhandels- og privatområde:** Regnskab 2018 viser et merforbrug på ca. 38 mio. kr. inden for det centrale samhandels- og privatområde. Ubalancen er i lighed med tidligere år relateret til afregning for blødermedicin og efterreguleringer fra tidligere år.
- **Udvikling i medicinudgifter:** Udgifterne til sygehusmedicin og tilskudsmedicin er steget mere end forventet ved budgetlægningen for 2018. For så vidt angår sygehusmedicin er det overvejende udgifter til knoglemarvskræft og immunterapi, der er årsag til et merforbrug på ca. 26 mio. kr., mens ubalancen på tilskudsområdet på ca. 7 mio. kr. kan henføres til stigende udgifter til behandling af diabetes og øjenssygdomme samt blodfortyndende medicin. Det samlede merforbrug på medicinområdet er ca. 33 mio. kr.

Tabel: Regnskabsafvigelse 2018 - Sundhedsområdet, drift (1000. kr.)

Resultatområder	Regnskabsafvigelse 2018
Aalborg Universitetshospital	-66,0
Regionshospital Nordjylland	-41,2
Psykiatrien	1,2
Sygehusapoteket	8,6
Den Præhospital Virksomhed	-3,3
Praksisområdet - Sygsikringsydelse	19,8
Praksisområdet - Tilskudsmedicin	-7,1
Puljer og fællesudgifter for Sundhedsområdet	53,7
<i>Heri indgår det centrale samhandels- privatområde</i>	-38,1
<i>og Sygehusmedicin</i>	-26,0
Administration	2,2
Samlet regnskabsafvigelse 2018	-32,1

(+) angiver et mindreforbrug, (-) angiver et merforbrug

Regionens hospitaler har i 2018 arbejdet målrettet med Region Nordjyllands fem overordnede politiske målsætninger i form af hurtig udredning og behandling, overholdelse af bekendtgørelsen om udredning samt hurtig kræftbehandling.

Regionen nåede med en opfyldelse på 63 procent ikke målsætningen om, at 75 procent af patienterne skal være udredt inden for 30 dage. Det er særligt de somatiske hospitaler, som er udfordret på denne målsætning i 2018. Hvad angår overholdelse af bekendtgørelsen om udredning, nåede regionen en samlet målopfyldeelse på 97 procent, hvilket er 6 procentpoint over målsætningen. Både Psykiatrien og de somatiske hospitaler har i hele 2018 ligget over målsætningen.

På behandlingsområdet blev målet nået for den del, der omhandler den gennemsnitlige ventetid til operation, som højst må være i gennemsnit 50 dage. Hospitalernes fokus på området har resulteret i, at regionen er lykkedes med at nedbringe den gennemsnitlige ventetid til 39 dage med udgangen af 2018. Herudover var der i 2018 fastsat et mål om, at 75 procent af patienter henvist til behandling skal behandles inden for 30 dage. I december 2018 behandlede regionen 69 procent af patienterne inden for 30 dage.

På kræftområdet nåede regionen en opfyldelse på 81 procent. Målet om at 90 procent af alle kræftpakkeforløb skal gennemføres inden for standardforløbstiden blev ikke opnået. Målopfyldeelsen har dog gennem 2018 udvist en stigende tendens med mindre kvartalsmæssige variationer.

Politisk målsætning	Mål	Regnskab 2018
Patienter udredt inden for 30 dage	75%	63%
Overholdelse af bekendtgørelsen om udredningsretten	91%	97%
Ventetid til behandling	75%	69%
Erfaret ventetid til operation	=< 50 dage	39 dage
Ventetid til kræftbehandling	90%	81%

Resultat for anlægsområdet

Anlægsområdet udviser et (brutto) mindre forbrug på ca. 188 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget. Hovedparten af mindre forbruget vedrører tidsforskydninger i forhold til Nyt Aalborg Universitetshospital (den ikke-kvalitetsfondstøttede del), herunder særligt udflytning af psykiatri og etablering af udvidet serviceby.

Omsætningen ved Nyt Aalborg Universitetshospital (kvalitetsfondsprojektet) svarer til forudsætningerne i økonomiaftalen for 2018.

2.2 Speciaalsektoren

Region Nordjyllands Speciaalsektor driver regionens tilbud på social- og specialundervisningsområdet. Speciaalsektoren har ansvaret for at drive og udvikle en række tilbud på de områder for mennesker med funktionsnedsættelser, der har behov for et særligt specialiseret tilbud.

Regnskabet 2018 for virksomhedens rammeaftaleområde viser en samlet omsætning på 723,0 mio. kr. og et samlet underskud på 0,5 mio. kr. mod et budgetteret underskud på 2,0 mio. kr. Driftsoverskuddet er dermed på 1,5 mio. kr.

Underskuddet udgør dermed 0,07 % af virksomhedens omsætning på rammeaftaleområdet og afdækkes via Speciaalsektorens hensatte overskud fra tidligere år.

Den samlede omsætning for alle Speciaalsektorens omsætningsområder – herunder sundhedsydelser, projekter og VISO og VISO/KaS - i 2018 er på ca. 776,0 mio. kr.

Det bemærkes særligt at årets regnskabsunderskud vedrører:

- Udfordringer med omkostningstilpasning ved svingende efterspørgsel
- Manglende efterspørgsel på pladser på virksomhedens tilbud Rehabiliteringscenter Strandgården og Specialbørnehjemmene.

I henhold til aftalerne i Styringsaftalen tilgår det samlede regnskabsresultat Speciaalsektorens hensættelser. Der sker hensættelser for at sikre stabilitet i taksterne over tid og hensættelserne må endvidere benyttes til effektiviseringstiltag, kvalitetsudvikling eller lignende. Hensættelserne må ikke overstige 5 % af bruttoomkostningsbudgettet for rammeaftaletilbuddene. Med hensættelsen af regnskabsunderskuddet for 2018 udgør hensættelserne ved Speciaalsektorens rammeaftaletilbud 16,5 mio. kr. svarende til 2,6 % af bruttoomkostningsbudgettet.

Speciaalsektoren arbejder for at skabe det bedst mulige grundlag for driften af tilbuddene, så udsving i efterspørgslen kan håndteres. Dette kræver en høj grad af omstillingsparathed på tilbuddene og løbende og aktiv økonomistyring.

På det indholdsmæssige plan er der med udgangspunkt i de overordnede strategiske fokusområder for udvikling af speciaalsektoren arbejdet med en række indsatser:

Strategisk digitalisering

Region Nordjyllands Speciaalsektor vil sikre en strategisk tilgang til digitalisering. Dette understøtter tilbuddenes dagligdag med borgerne. Samtidig sikres det, at data gøres tilgængelig og anvendes i en ledelsesmæssig kontekst.

Der er udarbejdet et kommissorium for indsatsen, samt en analyse og kortlægning af nuværende IT-systemers understøttelse af behov og taget stilling til, hvordan vi forstår datadrevet ledelse i Speciaalsektoren.

Derudover er der udarbejdet en strategi for anskaffelse af IT på baggrund af det nuværende IT's evne til at understøtte virksomhedens behov

Effekt- og resultatmåling

Region Nordjyllands indsats overfor borgerne på regionens tilbud, skal medvirke til, at hvert enkelt menneske, der benytter sektorens tilbud, får de bedst mulige vilkår for at mestre sin egen tilværelse. For at kunne opnå målet er det vigtigt at vide, hvilken hjælp der virker. Denne viden søger vi at opnå gennem systematisk at dokumentere effekten af indsatsen.

I 2018 er der arbejdet med at udvikle Specialesektorens dokumentationspraksis således, at det på sigt bliver muligt at foretage effekt- og resultatmålinger af den indsats, der ydes på Specialesektorens tilbud. Effekt- og resultatmåling skal danne grundlag for, at vurdere om de indsatser borgerne modtager på Specialesektorens tilbud er virksomme.

Gennemsigthed i aftaleindgåelse med kommunerne

Region Nordjylland spiller med åbne kort i prisfastsættelsen af de ydelser vi tilbyder. Det betyder, at der er en logisk sammenhæng mellem den indsats, der ydes og den pris, der betales. Dette sikres gennem en fortsat udvikling af beskrivelserne af vore ydelser og beregningen af prisen herfor. Specialesektoren arbejder med udvikling af en ny ydelses- og takststruktur, som i endnu højere grad end den nuværende model kan imødekomme kommunernes behov for gennemsigthed i pris og sammenhæng til ydelserne borgerne modtager.

Effektivisering af arbejdstilrettelæggelse

Med organiseringen af Specialesektoren, hvor alle tilbud er organiseret under fire områder, er der opnået mulighed for at sikre effektiv udnyttelse af ressourcer; blandt andet i nyoprettede fællesfunktioner.

Med organiseringen er der arbejdet med fokus på tydelige roller, ansvar og fokus for ledelsen, på øget nærledelse, på at danne effektive ledergrupper i områderne og på at sikre bedst mulige vilkår for implementering.

2.3 Regional udvikling

Regional udvikling udarbejder strategier og indgår samarbejde, der skal støtte og sikre den regionale udvikling. Hovedopgaverne for sektoren er: Vækst og innovation, infrastruktur og mobilitet, uddannelse og kultur, jordforurening og råstofplanlægning.

Samlet set var der i 2018 afsat en samlet budgetramme på ca. 325,7 mio. kr. Det samlede regnskabsresultat svarer til det budgetterede niveau – og dermed til det med regeringen aftalte udgiftsniveau for 2018.

På det indholdsmæssige plan kan det særligt nævnes, at der også i 2018 har været stor fokus på udvikling af den kollektive trafik. Siden overtagelsen af den regionale togdrift fra DSB er antallet af afgangene vokset betydeligt. Ligeledes er der i samarbejde med Aalborg Kommune iværksat en proces omkring anskaffelse af tre brintbusser, som bliver klar til drift i oktober 2019. Brintbusserne skal ses som led i regionens fokus på grøn omstilling.

Medio 2018 indgik regeringen sammen med Dansk Folkeparti en politisk aftale om forenkling af erhvervsfremmesystemet. Aftalen indebærer, at regionerne fra 2019 ikke vil have opgaver på erhvervsfremmeområdet. På den baggrund overføres der 56,7 mio. kr. til Erhvervsfremmestyrelsen til finansiering af de forpligtigelser, som regionen (via Vækstforum) har indgået.

2.4 Det samlede resultat

(kr.)	Regnskab	Budget	Tillægsbevil.	Afvigelse
Sundhedsområdet				
Sundhedsområdet udgiftsbaseret (Resultat incl. renter og lån)	155.591.119	197.291	177.259.337	21.862.509
Drift og anlæg	11.997.734.313	11.882.430.997	196.377.337	81.071.021
Driftsenheder(Hospitaler)	7.543.190.301	7.427.492.091	8.730.000	-106.968.210
Aalborg Universitetshospital	5.663.519.180	5.593.128.978	4.396.880	-65.993.322
Regionshospital Nordjylland	1.169.587.132	1.127.776.996	562.120	-41.248.016
Psykatrien i Region Nordjylland	709.183.359	706.586.117	3.771.000	1.173.758
Nyt Aalborg Universitetshospital	900.630	0	0	-900.630
Tværgående drift	794.129.296	802.425.467	1.093.000	9.389.171
Samhandel og privatområdet	126.530.291	87.146.501	1.036.000	-38.347.790
Puljer og fællesudgifter	393.438.195	529.141.940	-46.778.373	88.925.372
Patientforløb(praksis)	2.227.885.154	2.239.980.196	642.000	12.737.042
Administration mv. på sundhed	407.325.895	409.444.802	49.710	2.165.617
Forrentning	46.970.365	30.400.000	0	-16.570.365
Anlæg	282.609.212	239.300.000	231.605.000	188.295.788
Anlægsprojekter fra investering	370.458.388	281.600.000	273.722.000	184.863.612
Salgsindtægter og satspuljemidler	-87.849.176	-42.300.000	-42.117.000	3.432.176
Kvalitetsfondsprojekt	175.655.604	117.100.000	0	-58.555.604
Kvalitetsfondsprojekt - forbrug	694.679.234	700.000.000	0	5.320.766
Hensættelse vedr. egenfinansiering	117.100.000	117.100.000	0	0
Forbrug af tidligere års hensættelse	-636.123.630	-700.000.000	0	-63.876.370
<i>Heraf tilskud fra Kvalitetsfond</i>	<i>-357.697.000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>357.697.000</i>
Finansiering i alt	-11.842.143.194	-11.882.233.706	-19.118.000	-59.208.512
Statsligt bloktilskud	-9.794.075.997	-9.775.176.000	-18.901.000	-1.003
Statsligt aktivitetsbidrag	-143.472.000	-143.500.000	0	-28.000
Kommunal medfinansiering (KMF)	-2.067.576.996	-2.067.400.000	-217.000	-40.004
Kompensationsordninger KMF	123.396.000	123.600.000	0	204.000
Likviditetsforskydninger i budget	0	-84.757.706	0	-84.757.706
Afdrag	102.585.799	128.000.000	0	25.414.201
Lånepulje	-63.000.000	-63.000.000	0	0

Hvis man lægger driftsenheder, tværgående drift, samhandel og privatområdet, puljer og fællesudgifter, patientforløb og administration på sundhed sammen, så ses der på sundhedsområdets drift et merforbrug på 32,1 mio. kr. Dette er nærmere specificeret på side 9.

(kr.) Specialektoren	Regnskab	Budget	Tillægsbevil.	Afvigelse
Specialektoren	0	-146.189	24.897	-121.292
Aktiviteter under Nordjysk Socialaftale i alt	489.349	2.026.925	0	1.537.576
Takstindtægter	-722.989.693	-706.240.119	0	16.749.574
Omkostninger	723.479.042	708.267.044	0	-15.211.998
Projekter	0	0	0	0
Indtægter	-1.551.556	0	0	1.551.556
Udgifter	520.229	0	0	-520.229
Mellemregning mellem årene	1.031.327	0	0	-1.031.327
VISO og VISO/KaS	0	0	0	0
Indtægter	-31.790.728	-6.200.059	0	25.590.669
Omkostninger	31.374.512	6.200.059	0	-25.174.453
Mellemregning mellem årene	416.216	0	0	-416.216
Øvrig aktivitet	0	0	0	0
Indtægter	-1.669.607	-1.600.000	0	69.607
Omkostninger	1.508.414	1.345.000	0	-163.414
Mellemregning mellem årene	161.193	255.000	0	93.807
Overførsler til status	-489.349	-2.026.925	0	-1.537.576
Almene boliger	0	0	0	0
Udgifter	4.081.606	0	0	0
Indtægter	-4.136.613	0	0	0
Henlæggelser	-55.007	0	0	0
Administrative omkostninger	0	-146.189	24.897	-121.292
Central administration	0	0	0	0
Centraladministration-Specialektor	16.593.827	18.283.707	0	1.689.880
Overført til institutionsbudgetterne	-16.593.827	-18.283.707	0	-1.689.880
Fællesadministration	0	-146.189	24.897	-121.292
Andel af fællesadministration	11.355.806	13.115.943	24.897	1.785.034
Overført til institutionsbudgetterne	-11.355.806	-13.262.132	0	-1.906.326

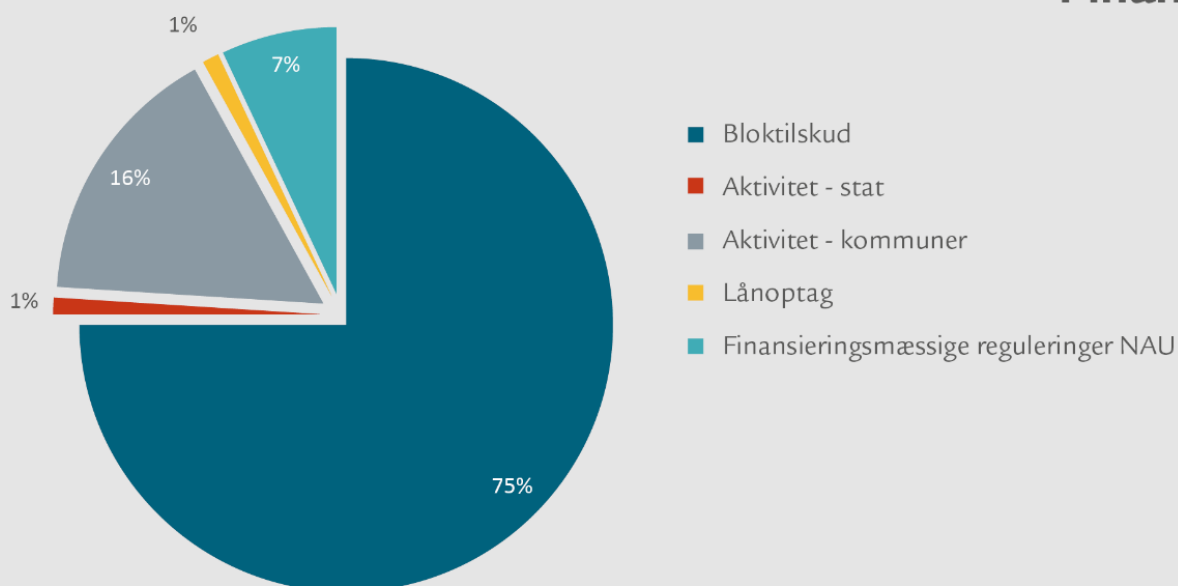
(kr.) Regional Udvikling	Regnskab	Budget	Tillægsbevil.	Afvigelse
Regional Udvikling	-1.355.534	-51.102	8.703	1.313.135
Driftsudgifter	324.468.469	325.770.114	8.703	1.310.348
Trafikselskab	164.642.216	170.281.175	0	5.638.959
Jordforurening	37.033.860	37.276.528	0	242.668
Øvrige regionale aktiviteter				
Vækstforum	61.206.688	62.164.497	0	957.808
Undervisning og kultur	15.496.649	15.596.121	0	99.471
Analyser og internationalt arbejde	2.528.898	2.361.795	0	-167.103
Særlige initiativer	4.030.619	4.439.384	0	408.765
Centraladministration	23.146.576	22.383.872	0	-762.704
Andel af fællesadministration	3.969.507	4.653.286	8.703	692.482
Idélinikken	5.800.000	0	0	-5.800.000
Nordjyske jernbaner	6.613.454	6.613.454	0	0
Finansiering	-325.824.003	-325.821.216	0	2.787
Bloktilskud til udviklingsopgaver	-247.464.003	-247.464.000	0	3
Kommunalt udviklingsbidrag	-78.360.000	-78.357.216	0	2.784

3 Revisionserklæring

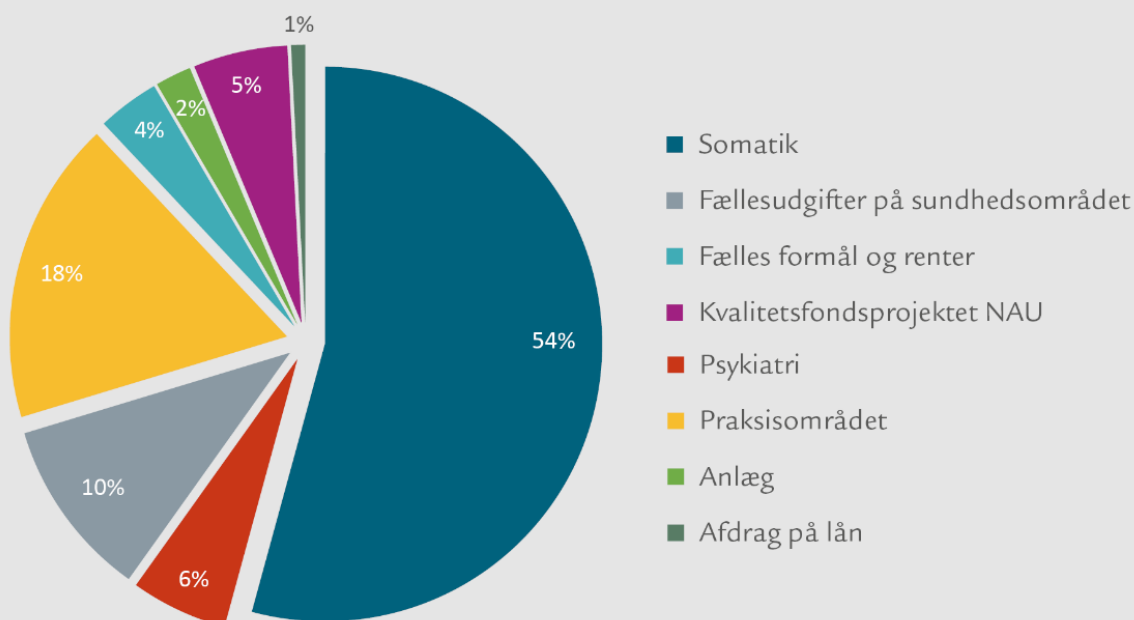
Revisionserklæring modtages medio juni 2019

4 Sundhed

Finansiering

Forbrug

Somatik

985.991	Ambulante besøg
118.398	Operationer
110.844	Udskrevne
6.833 mio. kr.	Samlede udgifter
8.702	Fuldtidsstillinger

Almen praksis

556.692	Behandlede borgere
2.075.807	Konsultationer for alm. praksis
13.399.294	Ydelser - Læger, Speciallæger m.fl.
1.604 mio. kr.	Udgifter - Læger, Speciallæger m.fl.
2.718 kr.	Udgifter pr. indbygger
624 mio. kr.	Udgifter til medicin
1.058 kr.	Medicinudgifter pr. indbygger

Psykiatri

110.571	Ambulante besøg
3.711	Udskrevne
81.539	Sengedage
35.230	Ydelser uden besøg
13.285	Borgere i behandling
1.101	Fuldtidsstillinger

Akutberedskab

97.235	Opkald til vagtcentral
5.040	Udrykninger med Akutlægebiler
5.504	Udrykninger med Paramedicinerbiler
342	Udrykninger med Akutbiler
784	Udrykninger med Akutlægehelikopter
88.941	Ambulancekørsler (ABCD)
378 mio. kr.	Samlede udgifter
641 kr,	Udgifter pr. borger

4.1 Aalborg Universitetshospital

(Mio. kr.)	Regnskab 2018	Budget 2018	Tillægsbevil.	Afvigelse 2018
Aalborg Universitetshospital	5.663,5	5.597,5	0,0	-66,0
Løn	3.402,7	3.389,0	0,0	-13,7
Andre udgifter	2.356,4	2.249,7	0,0	-106,4
Indtægter	-95,6	-41,2	0,0	54,4

1. Generel vurdering af 2018

Aalborg Universitetshospitals regnskabsresultat for driftsåret 2018 viser et merforbrug på 66 mio. kr. Afvigelsen ligger på det niveau, som løbende er indmeldt i forbindelse med årets kvartalsrapporteringer. Hovedårsagerne til merforbruget har været ekstraordinære udgifter i forbindelse med belægningspres i foråret, merforbrug vedrørende driften på matriklen i Thisted, ligesom udgifterne til den interregionale samhandel har været højere end forventet. Endelig har der været et stadigt stigende forbrug på lægelige artikler og implantater.

Hospitalsledelsen har gennem hele året haft vedvarende fokus på udgiftsudviklingen på hospitalet. Ved udgangen af 2017 blev en større omstillingsplan således implementeret med henblik på at sikre, at udgiftsniveauet blev nedjusteret til et reduceret budget i 2018. Flere forhold har dog gjort, at det ikke har været muligt at opnå balance mellem budget og forbrug.

Hospitalets faktiske forbrug skal desuden ses i sammenhæng med et stort fokus på opfyldelse af de politiske målsætninger samt et markant øget aktivitetsniveau i hospitalet som følge af en generelt øget efterspørgsel på sundhedsydelser. Dette afspejler sig i en samlet DRG-værdi på ca. 128 mio. kr. mere end 2017, en stigning i antallet af henvisninger på ca. 4 %, samt i antallet af sengedage på det medicinske område, der har ligget over 2 % højere end niveauet i 2017.

Det høje aktivitetsniveau kom særligt til udtryk i en langvarig **overbelægningssituation** gennem foråret. Dette medførte markant stigende udgifter til vikarer, brandvagter, overarbejde og særydelser. Som konkret eksempel kan nævnes, at til og med maj blev der forbrugt over 7.200 timer på brandvagter mod blot ca. 3.400 i hele 2017. Forbruget er siden normaliseret. Belægningspresset har været en væsentlig konkret årsag til hospitalets merforbrug, og det skønnes, at der er tale om direkte afledte merudgifter for mere end 15 mio. kr.

Pr. 1. maj blev hospitalet i **Thisted** en del af Aalborg UH. Den kliniske drift ved hospitalsmatriklen i Thisted var på daværende tidspunkt i en større ubalance, men siden sammenlægningen ses der flere positive bevægelser i forhold til at styrke driften i Thisted og nedbringe det eksterne vikarforbrug. Merforbruget i 2018 er nedbragt til ca. 15 mio. kr., og der forventes i foråret 2019 at kunne fremlægges en samlet plan for justeringer af funktioner i Thisted med henblik på at sikre budgetbalance i 2019.

Der er gennem hele året arbejdet målrettet med **samhandel**, men regnskabsresultatet for området udviser et merforbrug på ca. 27 mio. kr. Merforbruget dækker dog over flere positive bevægelser, da det samlede udgiftsniveau er på et lavere niveau end i 2017. Det skyldes blandt andet, at Aalborg Universitetshospital har oprettet nye behandlingstilbud og hjemtrukket behandlinger. Et eksempel er på det plastikkirurgiske område, hvor hospitalet har haft succes med at hjemtage såkaldte diep-lapper (brystrekonstruktion ifm. kræftoperationer), hvilket har medført en udgiftsreduktion på 4-5 mio. kr. Pr. 1. maj blev der desuden etableret en enhed til håndtering af meddelelsesbreve med henblik på at sikre, at behandlinger af nordjyder i andre regioner indplaceres og afregnes korrekt i forhold til behandlingsniveauet. Vurderingen er, at dette ligeledes har medvirket til faldende udgifter.

Når samhandelsområdet på trods heraf udviser et merforbrug skyldes det især, at udgifterne til såkaldte særydelser er næsten 20 mio. kr. højere end budgetteret. Særydelsesaftægningen dækker over udleveret medicin ved ambulante besøg, og stigningen skal derfor ses i relation til den generelle stigning i medicinudgifter. Regionen er aktuelt

i dialog med de øvrige regioner i forhold til det udgiftsniveau, der opkræves; både vedrørende særydelser og enkelte specifikke særlige dyre behandlinger i 2018.

Endelig skal det nævnes, at hospitalet også i 2018 har haft en budgetudfordring som følge af et vedvarende stigende forbrug på **lægelige artikler og implantater**. En del af det stigende forbrug kan henføres til et øget aktivitetsniveau, samt at hospitalet i de seneste år har oplevet generelle udgiftsstigninger på området som følge af prisstigninger, og at nye (dyrere) utensilier erstatter de eksisterende. Disse stigninger er ikke fuldt ud finansierede, og da indkøbsbesparelserne omvendt udmøntes fuldt ud, betyder det, at hospitalets budget til området løbende bliver sat under pres. I 2018 steg forbruget ca. 17 mio. kr., men budgettet var reduceret med ca. 2 mio. kr.

Med henblik på at begrænse hospitalets samlede merforbrug i 2018 mest muligt har hospitalsledelsen været nødsaget til at holde niveauet for nyanskaffelser på et minimum, ligesom der er udvist tilbageholdenhed på indkøb og udmøntning af interne puljer. Det efterlader dog væsentlige interne udfordringer, da for eksempel ellers planlagte initiativer ikke har kunnet sættes i værk. Udover disse centrale initiativer er der også iværksat flere forbrugsreducerende tiltag af klinikker og serviceafdelinger, som har medvirket til at nedbringe den samlede ubalance.

2. Ressourceudvikling

Afvigelsen på 66 mio. kr. mellem budget og forbrug svarer til ca. 1 % af det samlede budget på ca. 5,7 mia. kr. Som det fremgår i tabellen nedenfor, vedrører den største ubalance inden for hovedgrupperingerne et merforbrug på patientudgifter/-indtægter på næsten 60 mio. kr. Størstedelen heraf er relateret lægelige artikler og implantater, hvor det kan konstateres, at hospitalet fortsat oplever udgiftsstigninger. Ligeledes indgår hospitalets merforbrug på samhandel også under patientudgifter/-indtægter.

Endvidere har hospitalet en samlet ubalance på knap 40 mio. kr. inden for personaleudgifter/-indtægter. En væsentlig del af merforbruget inden for personaleudgifter/indtægter skyldes overbelægningen i foråret, der har betydet ekstraordinære udgifter til vikarer og brandvagter. Ligeledes afspejler merforbruget inden for denne gruppering i høj grad også budgetubalancen vedrørende driften i Thisted.

Tabellen nedenfor viser endeligt, at der er et samlet mindreforbrug på godt 30 mio. kr. på Bygninger/arealer, IT, apparatur og inventar samt drift og service. Dette kan henføres til en generel stor tilbageholdenhed i forhold til vedligehold, anskaffelser og udmøntning af interne puljer.

(Mio. kr.) 2018 p/l-niveau	Regnskab 2016	Regnskab 2017	Budget 2018	Regnskab 2018	Afvigelse 2018	Difference i %
Personaleudgifter/-indtægter	3.170,8	3.212,6	3.466,6	3.505,3	-38,7	1,1
Patientudgifter/-indtægter	1.713,2	1.785,8	1.795,3	1.853,6	-58,3	3,2
Bygninger/arealer	103,2	106,4	118,2	111,4	6,8	-5,8
IT, apparatur og inventar	116,6	111,2	128,4	117,2	11,2	-8,7
Drift og service	77,1	70,5	89,1	76,1	13,0	-14,6
Aalborg UH i alt	5.180,9	5.286,5	5.597,6	5.663,5	-66,0	1,2

* Driften af hospitalsmatriklen i Thisted indgår i Aalborg UH's regnskab fra 2018

3. Aktivitetsudvikling

Aktivitetsudviklingen er vanskelig at vurdere på baggrund af de officielle regnskabstal, idet Thisted ikke er medtaget i årene 2016 og 2017. En opgørelse over DRG-produktionen inkl. Thisted i 2017 viser en samlet produktionsværdi på 4.978,2 mio. kr. i 2018-takstniveau. Sammenholdes dette tal med de producerede 5.106 mio. kr. i 2018, er der altså tale om en stigning på ca. 128 mio. kr. Dette er resultatet af det omtalte stigende aktivitetsniveau samt et vedvarende fokus på at sikre den korrekte og optimale registrering.

Aktivitet	Regnskab 2016	Regnskab 2017	Regnskab 2018
Udskrivinger	76.729	77.559	85.711
Ambulante besøg	680.268	700.758	785.288
Operationer	91.239	92.734	100.569
DRG-værdi, mio. drg.kr.	4.428	4.578	5.106

* Aktivitet ved hospitalsmatriklen i Thisted indgår i opgørelsen i 2018.

4. Politiske målsætninger

Politisk målsætning	Mål	Regnskab 2018
Patienter udredt inden for 30 dage	75%	62%
Overholdelse af bekendtgørelsen om udredningsretten	91%	96%
Ventetid til behandling	75%	66%
Erfaret ventetid til operation	=< 50 dage	40 dage
Ventetid til kræftbehandling	90%	83%

Patienter udredt inden for 30 dage

For Aalborg Universitetshospital har målopfyldelsen måned for måned i 2018 været generelt lavere end i 2017. Det betød, at hospitalet henover sommeren 2018 igangsatte en særlig indsats for at øge målopfyldelsen. Den lavere målopfyldelse i efteråret må primært tilskrives det ortopædkirurgiske område, hvor hospitalet særligt inden for idrætsområdet har været udfordret grundet manglende lægeressourcer. Disse udfordringer er der blevet arbejdet meget med henover efteråret og er en væsentlig del af forklaringen på, at efterslæbet i forhold til 2017 i de sidste par måneder af 2018 er blevet mindre.

Aalborg Universitetshospital afslutter 2018 med en målopfyldelse på 62 procent, hvilket er på niveau med den samlede målopfyldelse for regionen.

Overholdelse af bekendtgørelsen om udredningsretten

Aalborg Universitetshospital har i 2018 kontinuerligt forbedret målopfyldelsen i forhold til at overholdelse af bekendtgørelsen om udredningsretten. Hospitalet afslutter 2018 med en målopfyldelse på 96 procent, hvilket er 5 procentpoint over målsætningen.

Ventetid til behandling

Aalborg Universitetshospital har i 2018 arbejdet med at implementere den politiske målsætning om, at alle patienter skal være påbegyndt behandling indenfor 30 dage. Erfaringerne med dette arbejde er indtil videre, at det må konstateres, at hospitalet endnu ikke er i mål med den politiske målsætning. Det er dog positivt at konstatere, at hospitalets målopfyldelse generelt er stigende, og at målopfyldelsen i alle årets 12 måneder i 2018 har været højere end den tilsvarende måned i 2017.

Aalborg Universitetshospital afslutter 2018 med en målopfyldelse på 66 procent.

4.4 Erfaret ventetid til operation

Aalborg Universitetshospital har arbejdet målrettet med at forbedre ventetiden til operation. For alle måneder i 2018 gælder, at den gennemsnitlige ventetid enten har været under eller på niveau med den tilsvarende ventetid i 2017.

Hospitalet er dog fortsat udfordret inden for visse områder. Øjenområdet er et område, som gennem de seneste år har haft en meget lang ventetid til operation. Igennem 2016 og 2017 blev antallet af grå stær-operationer i privat regi øget markant. Dette har været medvirkende årsag til, at den gennemsnitlige ventetid til operation inden for øjenområdet faldt. Siden da har ventetiden været nogenlunde stabil. Ventetiden er dog fortsat høj, og der arbejdes fortsat med at nedbringe denne.

Aalborg Universitetshospital afslutter 2018 med en erfaret ventetid på 40 dage, hvilket er 10 dage under målsætningen.

4.5 Ventetid til kræftbehandling

Aalborg UH har oplevet en forbedring i den gennemsnitlige målopfyldelsen i 2018. Forbedring af målopfyldelsen er sket på størstedelen af alle kræftpakker – herunder også de generelt udfordrede kræftpakker.

Blærekræft er gået 5 procentpoint frem i forhold til 2017, mens der for nyrekræft er tale om 10 procentpoint. Prostatakræft er gået 22 procentpoint frem, mens lungekræft er gået 8 procentpoint frem. Hvad angår brystkræft er målopfyldelsen desværre blevet forringet. Hospitalet har igangsat en proces for at forbedre den. Der vil ligeledes ske en ekstra indsats vedrørende lungekræftpakken i 2019 for at forbedre målopfyldelsen endnu mere.

Aalborg Universitetshospital nåede en målsætning på 83 procent i 2018.

4.2 Regionshospital Nordjylland

(Mio. kr.)	Regnskab 2018	Budget 2018	Tillægsbevil.	Afvigelse 2018
Regionshospital Nordjylland	1.169,6	1.127,8	0,6	-41,2
Løn	860,7	849,7	0,6	-10,4
Andre udgifter	323,7	290,1	0,0	-33,6
Indtægter	-14,8	-12,0	0,0	2,8

1. Generel vurdering af 2018

For Regionshospital Nordjylland har 2018 båret præg af dels arbejdet med udskillelsen af matriklen i Thisted og de afledte konsekvenser heraf på hospitalets øvrige matrikler, og dels arbejdet med økonomien, som krævede en straks opbremsning efter sommerferien, da forbruget udviste bekymrende tendenser.

Ved udgangen af 2018 er regnskabsresultatet et merforbrug på ca. 41 mio. kr., svarende til en budgetoverskridelse på 3,7 % set i forhold til hospitalets samlede budget.

Lægerekuttering har i 2018, som i de tidligere år, været en stor udfordring for Regionshospital Nordjylland og er den væsentligste årsag til merforbruget på ca. 40 mio. kr. under *Personaleudgifter/-indtægter*. De rekrutteringsmæssige udfordringer på lægeområdet har resulteret i, at regionshospitalet igen i 2018 har haft et højt vikarforbrug. Der er således brugt i omegnen af 30 mio. kr. på vikarer, hvoraf langt hovedparten kan tilskrives lægevikarer. Hertil kommer at der er forbrugt 5-6 mio. kr. på rekruttering af udenlandske læger; midler som dels er brugt på selve rekrutteringen og dels sprogundervisning og løn til de rekrutterede læger i introduktionsperioden. I løbet af 2018 har Regionshospitalet været i gang med rekruttering af samlet 6 speciallæger (4 kirurgiske, 1 urolog samt 1 radiolog).

Under *Patientudgifter/-indtægter* har hospitalet i 2018 et merforbrug på ca. 16 mio. kr. Heraf udgør samhandelsområdet ca. 2,5 mio. kr. Samhandelsområdet har således nærmet sig budgetbalance i 2018. Herudover udgøres ubalancen af et merforbrug af testmaterialer indenfor biokemien, svarende til ca. 4 mio. kr. samt merforbrug af utensilier indenfor det kirurgiske område, svarende til ca. 8 mio. kr.

Mindreforbruget på 12,3 mio. kr. under *Drift og service* afspejler hospitalets markante tilbageholdenhed i forhold til nyanskaffelser.

Aktivitetmæssigt ligger regionshospitalet nogenlunde på niveau med tidligere år. Der er i tråd med ambitionerne for hospitalets budget 2018 sket en mindre reduktion i antallet af ambulante besøg, samtidig med at det er lykkedes at levere en højere DRG-værdi.

2. Ressourceudvikling

(Mio. kr.) 2018 p/l-niveau	Regnskab 2016	Regnskab 2017	Budget 2018	Regnskab 2018	Afvigelse 2018	Difference i %
Personaleudgifter/-indtægter	1.167,4	1.220,8	857,9	898,8	-40,9	4,8
Patientudgifter/-indtægter	223,1	217,8	152,3	168,2	-15,9	10,4
Bygninger/arealer	53,7	52,4	43,9	39,8	4,1	-9,3
IT, apparatur og inventar	46,1	40,4	33,0	33,8	-0,8	2,4
Drift og service	41,6	40,1	41,3	29,0	12,3	-29,8
Regionshospital Nord. i alt	1.531,9	1.571,6	1.128,4	1.169,6	-41,2	3,7

*Driften af hospitalsmatriklen i Thisted indgår i Regionshospital Nordjylland regnskab i 2016 og 2017.

For Regionshospital Nordjylland har 2018 været opdelt i to adskilte perioder. Første del hvor fokus har været på at få udskilt Thisted matriklen fra regionshospitalet, og anden del hvor fokus helt og holdent har været på at skabe

økonomisk balance. Efter sommerferien blev der således udarbejdet en straks handlingsplan for at bremse hospitalets forbrug. Handleplanen indeholdt blandt andet følgende tiltag:

- Opbremsning af elektive operationer
- Stop for vikarforbrug
- Stop for rekruttering af udenlandske læger
- Stop for udbetaling af over-/merarbejde
- Nedbringelse af lager af lægelige artikler nedbringes
- Indefrysning af ledige stillinger (reduktion af senge)
- Fortsættelse af kvalificeret ansættelsesstop

Som følge af handlingsplanens tiltag har det været muligt at bremse udgiftsudviklingen og i sidste ende sænke forbruget. Når regionshospitalet alligevel er endt med et merforbrug på ca. 41 mio. kr. for regnskabsåret 2018, skyldes det dels det merforbrug, der var i årets første 8 måneder, samt dels at flere af tiltagene i straks handlingsplanen har været længere tid om at få effekt. Den økonomiske effekt af opbremsningen var således tydeligst i december 2018.

3. Aktivitetsudvikling

Regionshospital Nordjylland har i tråd med ambitionerne i budget 2018 haft fokus på at nedbringe antallet af ambulante besøg. Som det fremgår af nedenstående, er regionshospitalet på rette vej. Det er således lykkedes at levere en højere DRG-værdi med færre ambulante besøg. Antallet af operationer på regionshospitalet er uændret fra 2017 til 2018. Dette skyldes i høj grad hospitalets straks handlingsplan efter sommerferien, hvori der indgik en opbremsning af de elektive operationer. Forud for denne opbremsning lå regionshospitalet væsentlig over 2017-niveauet for antallet af operationer.

Aktivitet	Regnskab 2016	Regnskab 2017	Regnskab 2018
Udskrivninger	37.453	35.086	25.133
Ambulante besøg	256.161	271.010	200.703
Operationer	24.964	25.580	17.829
DRG-værdi, mio.kr.	1.520	1.544	1.150

* Hospitalsmatriklen i Thisted indgår i opgørelsen i 2016 og 2017.

4. Politiske målsætninger

Politisk målsætning	Mål 2018	Regnskab 2018
Patienter udredt inden for 30 dage	75%	58%
Overholdelse af bekendtgørelsen om udredningsretten	91%	99%
Ventetid til behandling	75%	81%
Erfaret ventetid til operation	=< 50 dage	37 dage
Ventetid til kræftbehandling	90%	67%

Patienter udredt inden for 30 dage

Regionshospital Nordjylland har i 2018 været særligt udfordret af mangel på speciallæger og dermed manglende lægekapacitet. Dertil kommer, at der har været behov for at reducere vikarudgifter.

Regionshospital Nordjylland har i 2018 forbedret det løbende gennemsnit i forhold til 2017. Regionshospitalet afslutter 2018 med en målopfyldelse på 58 procent.

Overholdelse af bekendtgørelsen om udredningsretten

Regionshospitalet Nordjylland har ligget stabilt over målsætningen i hele 2018, og i årets tre sidste måneder har hospitalet haft en målopfyldelse på 99 %.

Regionshospitalet Nordjylland afslutter således 2018 med en målopfyldelse på 99 procent, hvilket er 8 procentpoint over målsætningen.

Ventetid til behandling

På Regionshospitalet Nordjylland er andelen af patienter med påbegyndt behandling inden 30 dage i gennemsnit 78 % i 2018 og således forbedret i forhold til 2017.

Den lavere målopfyldelse i første halvdel af 2018 skyldes dels manglende kapacitet i form af speciallæger inden for Kirurgi, Urologi og Gynækologi-obstetrik, og dels at Regionshospitalet har overtaget patienter med akkumuleret ventetid, hvilket har påvirket hospitalets registrerede ventetid i en negativ retning.

Regionshospitalet Nordjylland afslutter 2018 med en målopfyldelse på 81 procent, hvilket er 6 procentpoint over målsætningen.

Erfaret ventetid til operation

På Regionshospitalet Nordjylland har den erfarede ventetid til operation i 2018 været på gennemsnitlig 36 dage mod 39 dage i 2017. Hermed opfylder Regionshospitalet Nordjylland fortsat målet om at operationer skal være gennemført inden 50 dage.

Konvertering af operationskapacitet til udredningskapacitet, mangel på speciallæger samt afspadsering har påvirket ventetiden negativt, men det har ikke betydet en overskridelse af målsætningen.

Regionshospitalet Nordjylland afslutter året med en erfaret ventetid til operation på 37 dage, hvilket er 13 dage under målsætningen.

4.5 Ventetid til kræftbehandling

Regionshospitalet Nordjylland har i gennemsnit 5-10 kræftpakkeforløb om ugen. Det forholdsvis lave antal forløb gør det muligt at håndholde dem gennem forløbet. De få forløb gør også, at det ser voldsomt ud, hvis 2 ud af 5 forløb overskrides, når det omskrives til procent.

Årsagerne til, at nogle forløb overskrides, er dels patientens eget ønske, samt at patienten har konkurrerende sygdomme, som skal stabiliseres først, eller at der på anden vis forekommer lægefaglige årsager til, at forløbet bryder standardtiderne.

Regionshospitalet Nordjylland nåede en målsætning på 67 procent i 2018.

4.3 Psykiatrien

(Mio. kr.)	Regnskab 2018	Budget 2018	Tillægsbevil.	Afvigelse 2018
Psykiatrien	709,2	706,6	3,8	1,2
Løn	577,5	601,4	3,8	27,6
Andre udgifter	141,8	113,6	0,0	-28,2
Indtægter	-10,1	-8,4	0,0	1,8

1. Generel vurdering af 2018

Psykiatriens regnskabsresultat for 2018 udviser et mindreforbrug på ca. 1,2 mio. kr. Mindreforbruget er sammensat af uforbrugte midler på ca. 1,6 mio. kr. i den nyetablerede Afdeling for særlige pladser og dermed en mindre budgetoverskridelse på den øvrige ordinære drift på ca. 0,4 mio. kr. Ubalancen på den ordinære drift skyldes overvejende stigende udgifter til samhandelsområdet.

Samlet set udviser Psykiatriens regnskabsresultat således tilnærmelsesvis budgetbalance med et mindreforbrug svarende til 0,2 % af budgettet.

Psykiatrien har i budget 2018 fået tilført midler til den nyetablerede Afdeling for særlige pladser. De første 4 pladser åbnede i juni 2018 i midlertidige rammer, i oktober blev der udvidet med yderligere 4 pladser, og medio december blev de sidste 8 pladser åbnet samtidig med, at alle 16 pladser blev indviet i nye fysiske rammer.

Med budgetforliget for 2018 er Psykiatrien endvidere tilført midler til en ny regionsfunktion til behandling af patienter med posttraumatisk stress (PTSD). I efteråret 2017 er der således i Klinik Psykiatri Syd etableret en enhed, der varetager regionsfunktionen vedrørende behandling af PTSD på baggrund af tjenesterelaterede belastninger.

I forbindelse med satspuljeforliget 2015-2018 har der været prioriteret midler til flere og bedre kompetencer i psykiatrien. Midlerne har ikke været bevilget med permanent virkning, men med budgetforliget har det i 2018 været muligt at videreføre det systematiske arbejde med opkvalificering af personalet med henblik på at styrke kvaliteten i behandlingsindsatsen.

Psykiatrien har i forbindelse med det regionale budgetforlig for 2018 implementeret omstillinger for netto ca. 8 mio. kr. Der er således udmøntet en række besparelser. Det drejer sig blandt andet om effektivisering og integrering af sundhedsfremme i Psykiatriens klinikker, færre faggruppelædere, nedlæggelse af Center for Skizofreni, nedlæggelse af stillinger på serviceområdet samt tilpasninger på det ambulante område.

2. Ressourceudvikling

(Mio. kr.) 2018 p/l-niveau	Regnskab 2016	Regnskab 2017	Budget 2018	Regnskab 2018	Afvigelse 2018	Difference i %
Personaleudgifter/-indtægter	610,4	616,7	620,6	616	4,6	-0,7
Patientudgifter/-indtægter	36,9	34,2	28,6	31,9	-3,3	11,5
Bygninger/arealer	27,5	23,4	24,8	24,8	0,00	0,0
IT, apparatur og inventar	12,5	9,4	11,5	11,5	0,0	0,0
Drift og service	24,5	25,1	24,8	25,0	-0,2	0,8
Psykiatrien i alt	711,8	708,8	710,4	709,2	1,2	0,2

*Projekter og forskning finansieret af eksterne midler indgår ikke i opgørelsen.

Psykiatriens regnskabsafvigelse er 1,2 mio. kr. og udgør 0,2 % af det samlede budget på ca. 709 mio. kr.

Udgifterne i 2018 vedrørende *personaleudgifter/-indtægter* er på niveau med udgifterne i 2017. Der har været et fald i antallet af fuldtidsstillinger fra 2017 til 2018 på ca. 17 stillinger. I forhold til budgettet er der et mindreforbrug på ca. 4,6 mio. kr. svarende til ca. 0,7 % af budgettet.

Der er i 2018 anvendt i alt ca. 25,8 mio. kr. til køb af eksterne vikarydelser fordelt med 5,2 mio. kr. til plejepersonale, 19,9 mio. kr. til læger og ca. 0,6 mio. kr. til andet personale. Der blev i 2017 anvendt i alt ca. 17 mio. kr. til køb af eksterne vikarydelser fordelt med 4,7 mio. kr. til plejepersonale, 11,2 mio. kr. til læger og ca. 1 mio. kr. til andet personale. Det samlede forbrug til køb af vikarer er således steget med ca. 8,8 mio. kr. fra 2017 til 2018, heraf udgør stigningen på lægevikarer ca. 8,7 mio. kr. og plejepersonale ca. 0,5 mio. kr., mens udgifterne til andet personale er faldet med ca. 0,4 mio. kr.

I forhold til *patientudgifter og -indtægter* er der et merforbrug i forhold til budgettet på ca. 3,3 mio. kr. Dette skyldes hovedsageligt, at nettoudgifter vedrørende privat- og interregionalbehandling er steget med ca. 2,4 mio. kr. fra 2017 til 2018. Udgifterne vedrørende grupperingen for patientrelaterede udgifter og indtægter er ikke sammenlignelige over årene, idet takstbetalinger fra kommunerne vedrørende de særlige pladser indgår i denne udgiftsgruppering.

Udgifterne til *bygninger og arealer* er på niveau med budgettet. I forhold til regnskab 2017 er udgifterne ca. 1,4 mio. kr. højere. Der har i 2018 været prioriteret sikkerhedsmæssige tiltag, såsom opgradering af alarmer til EU frekvens og udskiftning af nye sikrede vinduer på Brønderslev Psykiatriske Sygehus.

Udgifterne til *IT, apparatur og inventar* er på niveau med budgettet. I forhold til regnskab 2016 er udgifterne ca. 1 mio. kr. lavere mens de i forhold til regnskab 2017 er ca. 2 mio. kr. højere. I 2018 er der ekstraordinært indkøbt inventar i forbindelse med etablering af nye rammer til de særlige pladser.

De *drifts- og servicemæssige udgifter* har været stabile i perioden 2016 til 2018, dog med et lille merforbrug i forhold til budgettet for 2018. Merforbruget er på ca. 0,2 mio. kr. og skyldes merforbrug på patientforplejning.

3. Aktivitetsudvikling

Aktiviteten i Psykiatrien i 2018 omfattede 3.711 udskrivninger, 81.539 sengedage og 110.571 ambulante besøg. Antallet af borgere i behandling (antal forskellige patienter, som har været enten indlagt eller i ambulante kontakt med psykiatrien) var 13.285 i 2018. Antallet af borgere i behandling i Psykiatrien har været stigende gennem flere år. Fra 2016 til 2018 er der en stigning på 8 %, men fra 2017 til 2018 er der et lille fald. Antallet af ambulante besøg er øget med 5 % fra 2017 til 2018, mens antallet af udskrivninger er øget med 7 %.

Aktivitet	Regnskab 2016	Regnskab 2017	Regnskab 2018
Udskrivninger	3.390	3.480	3.711
Sengedage	83.247	83.125	81.539
Ambulante besøg	103.503	109.042	110.571
Ydelser uden besøg	33.212	34.847	35.230
Borgere i behandling	12.327	13.351	13.285

* Regnskab 2018 er inkl. særlige pladser - hvor aktiviteten har været 1 udskrivning og 761 sengedage i 2018.

Antallet af ambulante besøg er inklusiv ambulante besøg i psykiatrisk skadestue/modtagelse, hvor der har været 3.376 besøg i 2018. 19 % af de ambulante besøg i Psykiatrien i 2018 er hjemmebesøg, hvor personale fra Psykiatrien tager ud til patienternes hjem.

I 2018 har den gennemsnitlig belægningsprocent for disponible senge været på 89 % eksklusiv senge og sengedage på de særlige pladser. Belægningsprocenten på de særlige pladser, som åbnede med de første pladser i juni

2018, har i 2018 været på 60 %. I 2018 er der blevet brugt, hvad der svarer til 3,4 sengepladser til færdigbehandlede patienter. Det er markant mindre end i 2017, hvor det var 6,2 sengepladser.

4. Politiske målsætninger – se tidligere sammenfatning

Politisk målsætning	Mål	Regnskab 2018
Patienter udredt inden for 30 dage	75%	79%
Overholdelse af bekendtgørelsen om udredningsretten	91%	97%
Ventetid til behandling	75%	89%

Patienter udredt inden for 30 dage

For Psykiatrien har der i 2018 været en meget positiv udvikling, hvor der henover året er udredt en større andel patienter inden 30 dage. Ved udgangen af 2018 blev 79 % af psykiatriens patienter udredt inden for 30 dage, hvormed Psykiatrien afslutter december 7 procentpoint højere end december 2017.

I forhold til andel af patienter, hvor bekendtgørelsen om udredningsretten er overholdt, har Psykiatrien kontinuerligt forbedret overholdelsen af patientrettighederne i perioden 2017 til 2018 og afslutter december 2018 3 procentpoint højere end december 2017. Psykiatrien afslutter 2018 med en målopfyldelse på 97 procent, hvilket er 6 procentpoint over målsætningen.

Overholdelse af bekendtgørelsen om udredningsretten

Psykiatrien har kontinuerligt forbedret overholdelse af bekendtgørelsen om udredningsretten fra 2017 til 2018. Psykiatrien afslutter 2018 med en målopfyldelse på 97 procent, hvilket er 6 procentpoint over målsætningen.

Ventetid til behandling

I forhold til behandlingsretten har Psykiatrien forbedret måltallet for erfaret ventetid til behandling fra 2017 til 2018. Psykiatrien afslutter 2018 med en målopfyldelse på 89 procent, hvilket er 14 procentpoint over målsætningen. Det løbende gennemsnit har været over den politiske målsætning på 75% i 2018. Trods den positive udvikling er udrednings- og behandlingsretten stadig et vigtigt fokusområde med henblik på fortsat overholdelse af patientrettighederne.

5. Indtægtsdækket virksomhed

Psykiatrien i Region Nordjylland udfører ambulante mentalundersøgelser i henhold til aftale med Justitsministeriet. Aktiviteten er af Forretningsudvalget godkendt som indtægtsdækket virksomhed for en treårig periode ad gangen (2018-2020). I netop afsluttet regnskabsperiode har der været et mindreforbrug på 0,2 mio. kr., hvilket skyldes flere afsluttede mentalerklæringer end forventet. Udgifter og indtægter forventes at balancere fremadrettet i 2019 og 2020.

4.4 Sygehusapoteket

(Mio. kr.)	Regnskab 2018	Budget 2018	Tillægsbevil.	Afvigelse 2018
Sygehusapoteket	9,5	18,1	0,1	8,6
Løn	76,7	78,6	0,0	1,9
Andre udgifter	732,6	590,9	0,1	-141,6
Salgsindtægter interne	-796,4	-648,0	0,0	148,4
Indtægter	-3,4	-3,5	0,0	-0,1

1. Generel vurdering af 2018

Sygehusapotekets regnskabsafvigelse for 2018 er et mindreforbrug på 8,6 mio. kr.

Sygehusapotekets budget er medio 2018 nedskrevet med 7 mio. kr. Dette er sket i henhold til "Tilpasningsplan for Budget 2019", hvor det er forudsat, at Sygehusapoteket skal reducere værdien af medicinlageret med 7 mio. kr. engangs i 2018. Lagerbeholdning udgør ved udgangen af 2018 ca. 4 % af omsætningen.

Der er flere årsager til Sygehusapotekets samlede mindreforbrug. Således ses øgede indtægter fra Amgros vedrørende projekt med ny rabatstruktur (2,3 mio. kr.) samt indtægter fra erstatningssager på grund af leveringssvigt (2,6 mio. kr.). Endvidere har Sygehusapoteket implementeret et nyt apotekssystem (ApoVision) med "go live" dato 10. december 2018. I overgangsfasen har det været vanskeligt at bevare et fuldt økonomioverblik, hvorfor der generelt er udvist stort tilbagehold med udgifter i november og december. Dertil kommer, at udgifterne til implementering af ApoVision-systemet er afholdt fra afsat projektkonto, og at dette projekt har været i fokus i sidste kvartal af 2018, hvormed der er blevet anvendt færre ressourcer på Sygehusapotekets øvrige it-områder. Samlet set har disse faktorer medvirket til et samlet mindreforbrug på 8,6 mio. kr.

I 2018 er sluseombygningen i Medicinerhuset afsluttet, men pågår fortsat på Porsvej. Sluseombygningen på Porsvej påvirker ikke Sygehusapotekets egenproduktion af medicin.

Sygehusapoteket har i 2018 – i lighed med tidligere år - i høj grad udnyttet de indgåede AMGROS indkøbsaftaler. I forhold til Apotekernes Indkøbs Pris (AIP) har regionen i 2018 opnået en samlet besparelse på lægemiddelindkøb på 34,0 % svarende til en besparelse ca. 345 mio. kr. i forhold til AIP. På landsplan er der realiseret en besparelse svarende til 32,4 %.

2. Ressourceudvikling

(Mio. kr.) 2018 p/l-niveau	Regnskab 2016	Regnskab 2017	Budget 2018	Regnskab 2018	Afvigelse 2018	Difference %
Løn	73,4	75,3	78,6	76,7	1,9	-2,4
Andre udgifter	638,5	680,6	590,9	732,6	-141,6	24,0
Salgsindtægter interne	-683,3	-730,8	-648,0	-796,4	148,4	-22,9
Indtægter	-3,4	-3,3	-3,5	-3,4	-0,1	2,9
Sygehusapoteket i alt	25,2	21,8	18,1	9,5	8,6	-47,5

Sygehusapoteket har i 2018 et samlet mindreforbrug på 8,6 mio. kr.

Sygehusapoteket betjener foruden hospitalsafdelingerne ligeledes patienter i eget hjem – blandt andet visse kronikere, patienter i hjemmedialyse, patienter i medicinsk behandling for sklerose (beta-interferon behandling) mv. Antallet af hjemmepatienter har været stigende fra i gennemsnit 932 patienter pr. måned i 2017 til 995 patienter pr. måned i 2018.

Endvidere har Sygehusapoteket i henhold til budgetforliget for 2018 påbegyndt salg af dermatologisk medicin til specialpraktiserende dermatologer. Når medicinen indkøbes via Sygehusapoteket – i stedet for at den udleveres med tilskud til borgerne ved de almindelige apoteker - kan regionen gøre brug af den rabat, der opnås via Amgros-udbud. Den forudsatte besparelse på 5 mio. kr. ved denne omlægning i udleveringspraksis er realiseret i 2018.

I 2019 omfattes alle regionens hospitalsafsnit med et medicinforbrug over 1 mio. kr. af Sygehusapotekets medicin-service. Det betyder, at Sygehusapotekets personale overtager ansvaret for at bestille medicin til afdelingerne, sætte medicin korrekt på plads i medicinrummet samt opretholde optimal lagerstyring. Dermed bringes Sygehusapotekets viden og færdigheder omkring logistik og opbevaring af lægemidler ud i hospitalernes afdelinger, således at lægemiddellogistikken optimeres helt frem til medicinrummene.

Medicinservice skal endvidere sikre en hurtigere implementering af nye (og billigere) Amgros-kontrakter, hvor der er store besparelser at hente. Generelt vil hurtigere implementering via skift tættere på kontraktstart for udvalgte lægemidler kræve, at medicinlagre i alle led fra Sygehusapoteket og ud til patienten minimeres op til kontraktstart. Ved medicinske skifte udmeldes en præcis dato for skiftet. Dette giver mulighed for en styret proces i det enkelte afsnit med hensyn til planlægning af skiftet samt på tværs af flere afsnit i forhold til opbrug af restlagre. Et eksempel herpå var udfasningen af Humira, hvor det lykkedes at skifte alle patienter til det billigere biosimilære lægemiddel på mindre end 6 uger med store besparelser til følge.

Sygehusapoteket har - udover at levere information om lægemidler - en aktiv rolle omkring fastlæggelse af lægemiddelsortiment og lægemiddelanvendelse. Sygehusapoteket arbejder således med lægemiddeludbud og indkøb via Amgros I/S, og med opgaver relateret til den regionale lægemiddelkomité. Der har i 2018 i samarbejde med Klinisk Farmakologisk Enhed ved Aalborg Universitetshospital været fokus på implementering af behandlingsvejledninger og rekommandationer fra Medicinrådet.

4.5 Den Præhospitale Virksomhed

(Mio. kr.)	Regnskab 2018	Budget 2018	Tillægsbevil.	Afvigelse 2018
Den Præhospitale Virksomhed	277,7	274,4	0,0	-3,3
Løn	22,9	22,4	0,0	-0,5
Andre udgifter	254,8	252,0	0,0	-2,8
Indtægter	0,0	0,0	0,0	0,0

1. Generel vurdering af 2018

Den Præhospitale Virksomhed er ansvarlig for præhospitale driftsløsninger, såsom ambulancetjeneste, akutlægehelikopter og akutlægebiler. Herudover indgår udgifter til virksomhedens administrative stab samt vagtcentralen for Akut Medicinsk Koordination (AMK-Vagtcentral), hvor sundhedsfaglige visitatorer varetager indkomne 1-1-2 opkald samt medicinsk og kirurgisk visitation mv.

Den Præhospitale Virksomhed kom ud af 2018 med et samlet merforbrug på 3,3 mio. kr. Merforbruget er relateret til driften af det præhospitale beredskab i regionen. Administrationen er i 2018 i balance.

De af Regionsrådet besluttede servicemål, fastlagt i kontrakter med Falck Danmark A/S, for ambulancetjenesten, øvrige præhospitale enheder og liggende patienttransport er overholdt i 2018.

2. Ressourceudvikling

(Mio. kr.) 2018 p/l-niveau	Regnskab 2016	Regnskab 2017	Budget 2018	Regnskab 2018	Afvigelse 2018	Dif. %
Administration	31,5	33,6	33,6	33,5	0,1	-0,3
Grundbetaling Ambulance	128,1	132,3	132,3	132,6	-0,3	0,2
Aktivitsbetaling mandminut ABC	103,1	104,3	107,6	109,3	-1,7	1,6
Øvrige præhospitale enheder	29,0	29,9	30,4	30,9	-0,5	1,6
Indtægter Kørsel C	-54,2	-53,7	-53,9	-53,6	-0,3	0,6
1-1-2 akuthjælpere	0,3	0,5	1,1	0,9	0,2	-18,2
Landsdæk. Akutlægehelikopterordning	11,5	12,6	13,7	12,9	0,8	-5,8
Øvrige, herunder udbud	13,1	10,8	9,6	11,2	-1,6	16,7
Den Præhospitale Virksomhed i alt	262,4	270,3	274,4	277,7	-3,3	1,2

Generelt har udgifterne til ambulancetjenesten været støt stigende, hvilket primært skyldes stigende aktivitet. Den stigende aktivitet i ambulancetjenesten har en afsmittende effekt på områdets medicinforbrug samt ligeså aktivitetsniveauet for regionens øvrige præhospitale enheder.

Der er et merforbrug på ca. 1,7 mio. kr. til **aktivitsbetaling ambulance**. Der var i årets første 3 kvartaler et øget træk på 1-1-2 opkald, hvor der har været behov for en kørsel A, B eller C. Stigningen i antallet af kørsel ABC udgør 5,3 % i forhold til 2017.

Der var i Kvartalsrapport 1 en forventning, om at de konstaterede aktivitetsstigninger i årets første tre måneder udelukkende var relaterede til isolerede faktorer såsom en meget svær influenzasæson, bryst smerter samt en apopleksikampagne. Det blev på den baggrund forudsat, at aktivitetsniveauet i ambulancetjenesten i årets resterende måneder ville være på niveau med tilsvarende periode i 2017. Denne forudsætning bidrog til, at der i forbindelse med "Tilpasningsplanen for Budget 2018" blev reserveret 2,5 mio. kr. af de afsatte 4,7 mio. kr. til aktivitetsstigninger i Budget 2018. Forudsætningen har dog efterfølgende vist sig ikke at holde stik, og reservationen af de 2,5 mio. kr. midlertidig i tilpasningsplanen er den primære årsag til områdets merforbrug. De 2,5 mio. kr. er tilgængelig for Den Præhospitale Virksomhed igen i 2019 og fremadrettet.

Influenzaepidemien i 2018 har været markant, og forekomsten af patienter med påvist influenza indlagt på hospitalerne har ligget væsentligt højere end de foregående år jævnfør opgørelser fra Statens Serum Institut. Dette har influeret på aktiviteten i ambulancetjenesten, hvor der fra 2017 til 2018 kan konstateres en stigning på ca. 6 % i antal kørsler relateret til influenza. Herudover blev der i efteråret 2017 igangsat en apopleksikampagne, hvilket alt andet lige har medført en stigning på 204 "1-1-2 kørsler (A/B)" ift. samme periode sidste år.

Siden Sundhedsstyrelsen i 2014 ændrede vejledning for brystsmerte er antallet af brystsmerte-relaterede kørsler steget markant- og væksten fortsætter. Stigningen ses ligeledes i de øvrige regioner.

Medio 2018 er der i henhold til budgetforliget for 2018 igangsat en borgerrettede oplysningskampagne omkring anvendelse af 1-1-2-opkald, lægevagt mv. Kampagnen er i slutningen af 2018 intensiveret med opslag på flere platforme end blot regionens Facebookside. Kampagnens budskab om RING RIGTIGT vil fremadrettet være en del af Den Præhospitale Virksomheds budskaber. Der anes siden kampagnens igangsættelse et svagt fald i antallet af 1-1-2 generede A og B kørsler. Det er dog endnu ikke muligt at evaluere på kampagnens langsigtede effekt.

Der er et merforbrug for regionens **øvrige præhospitale enheder** på ca. 0,5 mio. kr., hvilket kan relateres til den øgede aktivitet i ambulancetjenesten, som medfører tilsvarende aktivitetsstigninger for øvrige præhospitale enheder. Herudover har der været behov for ekstra tilkøb af liggende patienttransporter i 4. kvartal 2018 som følge af et stigende behov for patienttransporter.

Inden for området af **1-1-2 akuthjælpere** har der de tidligere år været mindreforbrug. I 2018 er det politisk besluttet, at der skal etableres to yderligere ordninger i 2018/2019 samt at der skal ansættes en frivillig koordinator. Budgetmidlerne til 1-1-2 akuthjælperområdet er derfor i 2018 næsten fuldt udnyttet via ansættelse af en frivillig koordinator samt afholdelse af etableringsomkostningerne for de to nye ordninger i Gedsted og Østervrå.

Den Landsdækkende Akutlægehelikopterordning med en fællesregional styregruppe som ansvarlig organ og med et tilhørende driftssekretariat forankret i Region Midtjylland, har ansvaret for drift og planlægning af regionernes 3 akutlægehelikoptere med baser i henholdsvis Skive, Billund og Ringsted. I den første del af 2018 har ordningen været begunstiget af brændstofpriser, der er markant lavere end forudsat ved indgåelse af kontrakten med Norsk Luft Ambulance. Derfor ses et mindreforbrug på 0,8 mio. kr. i 2018.

Merforbruget på **Øvrige, herunder udbud** på ca. 1,6 mio. kr., skyldes et øget medicinforbrug i ambulancetjenesten og ekstra indsatte ambulanceberedskaber i forbindelse med et stadig stigende antal større arrangementet i regionen. Endvidere kan merforbruget henføres til pris- og lønreguleringen medio 2018, som bevirkede, at Den Præhospitale Virksomhed blev budgetreduceres med 0,8 mio. kr.

4.6 Praksis

(Mio. kr.)	Regnskab 2018	Budget 2018	Tillægsbevil.	Afvigelse 2018
Praksis	2.227,8	2.240,6	0,0	12,8
Almenlæger	1.003,3	1.016,7	0,0	13,4
Speciallæger	289,5	297,2	0,0	7,7
Tandlæger	154,8	143,6	0,0	-11,2
Øvrige områder	156,1	166,1	0,0	10,0
Medicin	624,1	617,0	0,0	-7,1

1. Generel vurdering af 2018

Praksisområdet forbrug har i 2017 været 2.227,8 mio. kr. Sammenholdt med et korrigeret budget på 2.240,6 mio. kr. udviser praksisområdet et samlet mindreforbrug på 12,8 mio. kr. svarende til 0,57 % af budgettet.

Budgettet på praksisområdet er generelt underlagt forhandling med ydere og deres organisationer. Der er tale om kollektive aftaler, som ikke styrer den enkelte yder, men alene vedrører udgifterne på landsplan. Samtidig har regionen ikke direkte ledelsesansvar, hvilket udgør en begrænsning i forhold til styringsmæssige håndtag. Der er således en tæt sammenhæng mellem efterspørgsel hos den enkelte yder og det afledte udgiftsniveau, uden mange umiddelbare reguleringsmekanismer for Praksis.

Alle praksisområder har dog i deres overenskomst et økonomiprotokollat. Økonomiprotokollaterne fastsætter alle den samlede økonomiske ramme for området, men har i øvrigt et varierende indhold, herunder muligheder for regulering af rammen. Formålet er at sikre, at den økonomiske ramme holdes. Overskrides rammen, vil der som udgangspunkt efterfølgende ske en modregning i reguleringsprocenten eller nedsættelse af honorarer kommende år. Effekten af at modregne i reguleringsprocenten vil dog tidligst få effekt i følgende budgetår - og altså ikke i det år, hvor den reelle udgift er.

2. Ressourceudvikling

(Mio. kr.) 2018 p/l-niveau	Regnskab 2016	Regnskab 2017	Budget 2018	Regnskab 2018	Afvigelse 2018	Difference i %
Almenlæger	1.003,9	991,1	1.016,7	1.003,3	13,4	-1,3
Speciallæger	288,1	291,8	297,2	289,5	7,7	-2,6
Tandlæger	168,5	168,9	143,6	154,8	-11,2	7,8
Øvrige områder	145,5	142,3	166,1	156,1	10,0	-6,0
I alt ekskl. medicin	1.606,0	1.594,1	1.623,6	1.603,7	19,9	-1,2
Medicin	602,1	606,4	617,0	624,1	-7,1	1,2
Praksis i alt	2.208,1	2.200,5	2.240,6	2.227,8	12,8	-0,6

Regnskabsmæssigt skelnes der på Praksisområdet indenfor to udgiftsområder, bruttohonorar og øvrige udgifter. Brutttohonorar er de udgifter der udbetales til yderne, for de ydelser de giver borgeren. Øvrige udgifter kan være forskningsfond, efteruddannelsesfond, rekrutteringsudgifter, møder med ydere, forskellige ordninger inden for hvert område osv.

Almen lægehjælp

Området for almenlægehjælp er det største budgetområde inden for Praksis. Med et budget på 1.016,7 mio. kr. udgør området næsten halvdelen (45 %) af det samlede praksisbudget. Området afregner for ca. 20 mio. kr. om ugen.

Regnskabet for almen lægehjælp viser et mindreforbrug på 13,4 mio. kr. – svarende til at der på årsbasis er afregnet for ca. 4 dage færre end budgetteret. Sammenlignet med 2017 er udgifterne til almenlægerne steget med 12,2 mio. kr. i 2018.

Både udgiftsstigningen og regnskabsafvigelsen skal ses i sammenhæng til, at der 1. januar 2018 trådte ny overenskomst i kraft for almenlægeområdet. Den nye overenskomstaftale omfatter en række konkrete initiativer blandt andet indførelse af et såkaldt kronikerhonorar, der betyder, at almenlægerne afregnes med et fast årligt bidrag for patienter med KOL og diabetes. Regionens udgift hertil har i 2018 været ca. 11 mio. kr. mod forventet 16 mio. kr. i forhold til regionens relative andel af den økonomiske ramme for området på landsplan. Det forventes at tiltaget vil få fuld effekt i 2019.

Udgifter til regionsklinikker, midlertidige lægetilbud og udbudsklinikker afholdes inden for almenlægeområdet. Udgiften hertil var i 2018 ca. 84 mio. kr.

Speciallægehjælp

Speciallægeområdets korrigerede budget i 2018 var 297,2 mio. kr. Regnskabet for området viser et forbrug på 289,5 mio. kr. svarende til et mindreforbrug på 7,7 mio. kr.

Jævnfør ambitionen i budgetforliget for 2018 har regionen etableret et ekstra ydernummer i dermatologi. Regionen har således rekrutteret en speciallæge, men grundet lokaleudfordringer forventes ydernummeret først at være i brug til efteråret 2019. De afsatte 2 mio. kr. til ydernummeret har derfor været uforbrugte i 2018.

Tandlægeområdet

Tandlægeområdets korrigerede budget i 2018 var 143,6 mio. kr. Regnskabet for området viser et forbrug på 154,8 mio. kr. svarende til et merforbrug på 11,2 mio. kr. I 2017 var udgiften til området 168,9 mio. kr. Der ses dermed et markant fald i udgiften fra 2017 til 2018 på 14,1 mio. kr., hvilket omfatter fald i såvel bruttohonorar som i antal ydelser.

Regnskabsresultatet er i overensstemmelse med forventningen ved Kvartalsrapport 3-2018. Regeringen har med virkning fra 1. juni 2018 indført en midlertidig lovregulering af tandlægeområdet blandt andet med det formål at sikre, at den økonomiske ramme, som var aftalt mellem overenskomstparterne i den nu opsagte overenskomstaftale, overholdes indtil der i 2019 fremlægges forslag til en fremtidig organisering af voksentandplejen i Danmark. Efter lovreguleringens ikrafttrædelse i andet halvår af 2018 er regionens udgifter til tandlægeområdet faldet næsten til niveau med den økonomiske ramme for området. Det er forventningen, at udgifterne i 2019 vil være på niveau med den økonomiske ramme.

Øvrige områder

De øvrige områder udgør med et budget på ca. 166 mio. kr. godt 7 % af det samlede budget for Praksisområdet. De største områder er fysioterapi, kiropraktorer, rejsesygeforsikringen, fodterapeuter, psykologer samt sundhedshuse. Den samlede regnskabsafvigelse for praksisområdets øvrige områder er et mindreforbrug på 10 mio. kr., der dækker over flere bevægelser.

Overordnet set afspejler afvigelsen mindreforbrug inden for henholdsvis **kiropraktorområdet** (1,3 mio. kr.), **Fodterapiområdet** (4,5 mio. kr.), rejsesygeforsikring (4,7 mio. kr.) og **Psykologområdet** (8,7 mio. kr.). I forhold til sidstnævnte var den mest anvendte henvisningsårsag i 2018 "Let til moderat depression". Denne ydelse udgjorde 43,9 % af alle ydelser. Udgiften hertil var 11,3 mio. kr. i 2018. Den næst mest brugte henvisningsårsag var "Personer med let til moderat OCD" (psykiatrisk lidelse med tilbagevendende tvangstanker og/eller tvangshandlinger), som udgjorde 16,28 % af alle ydelser, og havde en udgift på 4,2 mio. kr. i 2018.

Afvigelsen omfatter ligeledes merforbrug inden for **fysioterapi** (-3,1 mio. kr.) og ernæringspræparater (-5,9). Merforbruget på ernæringspræparater kan henledes til de ændrede retningslinjer som Sundheds- og Ældreministeriet

har udmeldt medio 2018. De nye retningslinjer betyder, at udgiften til remedier fremadrettet primært skal afholdes af regionerne og ikke kommunerne. Regionerne afventer fortsat afklaring fra national side i forhold til evt. DUT-kompensation for de øgede udgifter.

Refusion for vaccinationer indgår ikke praksisområdets regnskab for 2018.

Tilskudsmedicin

Regionens samlede budget til tilskudsmedicin er i 2018 på 617,2 mio. kr. Regnskabsresultatet for 2018 viser imidlertid et forbrug på ca. 624,2 mio. kr. svarende til en budgetubalance på ca. 7 mio. kr. Merforbruget skyldes primært merudgifter indenfor områderne: antidiabetika, antitrombotika samt øjenmidler. Omvendt er der konstateret færre udgifter til områderne: kolesterolsenkning, epilepsi, smertebehandling, KOL og astma samt urinveje. De samlede udgifter til tilskudsmedicin ligger ca. 10 mio. kr. lavere end i 2017.

Det skal bemærkes, at der i bestræbelserne på at begrænse væksten i medicinudgifter blev igangsat et pilotprojekt i regionsklinikken i Øster Jølby i efteråret 2018. Projektets formål var at vurdere besparelespotentialitet ved hurtigt skifte til billigere medicin som følge af ændret tilskudsstatus i forbindelse med behandling af patienter med overaktiv blæresyndrom. Projektet omfattede i alt 39 patienter og resulterede i en mindre udgift på ca. 100.000 kr. Besparelespotentialitet skal naturligvis ses på baggrund af en eventuel udbredelse til samtlige almene praksis.

4.7 Puljer og fællesudgifter på Sundhedsområdet

(Mio. kr.)	Regnskab 2018	Budget 2018	Tillægsbevil.	Afvigelse 2018
Puljer og fællesudgifter	1.027,8	1.081,5	0,0	53,7

Under resultatområdet indgår afsatte forligspuljer, central pulje til automatiske overførsler af mindreforbrug og andre tekniske justeringer samt en række projekter (med afsat budget) og diverse fælleskonti, hvorfra der afholdes regionale udgifter til regionsdækkende funktioner. Dette tæller blandt andet udbetalinger af tjenestemandspensio-ner under sundhedsområdet, apparaturanskaffelser, patienterstatninger og –forsikringer samt uddannelsespuljer. Sundhedsaftaler, Sundheds IT, Patienter i eget hjem, Hospice, Samhandel- og privatområdet (centralt budget), ydelser i Specialsektoren mv. indgår ligeledes i dette resultatområde.

Det samlede regnskabsresultat for området viser et mindreforbrug på ca. 54 mio. kr. Afvigelsen dækker over mange bevægelser, hvoraf de væsentligste fremgår i det følgende.

Afledt af sundhedsområdet udfordrede økonomi ved indgangen til 2018 godkendte Regionsrådet i marts 2018 en større **tilpasningsplan** med henblik på at sikre budgetbalance. Planen indeholdt både udgiftsreducerede tiltag samt reservationer af konkrete budget- og puljemidler, og den samlede økonomiske effekt var forudsat at være mellem ca. 50 mio. kr. og 68 mio. kr.

Regnskabsresultatet for 2018 viser, at tilpasningsplanen har realiseret i alt ca. 61 mio. kr. Heraf kan ca. 34 mio. kr. henføres til udgiftsreduktioner ved hospitalerne vedrørende samhandelsområdet (ca. 20 mio. kr.), hospitalsdriften i Thisted (ca. 8 mio. kr.) og særlige medicinindsatser (ca. 6 mio. kr.), mens de resterende 27 mio. kr. er tilvejebragt ved reservationer under Sundhedsområdets Fællesudgifter. De største budget- og puljereservationer omfatter indtægter fra Amgros (5 mio. kr.), uforbrugte finanslovsmidler (5 mio. kr.), tilpasning af fællesadministration (4 mio. kr.) og justering af rekrutteringspulje under praksisområdet (4 mio. kr.).

Ud over de reservede midler i tilpasningsplanen indgår der under resultatområdet for puljer og fællesudgifter en lang række øvrige puljer/konti, som er forsøgt tilbageholdt i 2018 som følge af udgiftspresset inden for sundhedsområdet. Således rester der ved regnskabsafslutningen for 2018 mindreforbrug inden for den regionale pulje til håndtering af **tekniske justeringer og overførsler** (21,4 mio. kr.), **basishonorar for almenlæger** (17,8 mio. kr.), regional pulje til håndtering af **røntgenrørsudskiftning** (5,1 mio. kr.), projekter vedrørende **værdibaseret styring** og **nye afregningsforsøg** (5,8 mio. kr.), **opdateret koncept for akutmodtagelser** (1,5 mio. kr.) og **bedre diabetesbehandling** (NOVO, 1,6 mio. kr.). Endvidere har implementeringen af et nyt sygehusapotekssystem (ApoVision) været forsinket, hvormed der ud af de afsatte implementeringsmidler rester 3,1 mio. kr. i 2018. Der til kommer, at regionen, som udløber af en større gennemgang af momsområdet, har modtaget en momsrefusion, der var forudsat at dække finansieringen af **lægebilen i Hjørring**. Efter finansieringen af lægebilen tilbagestår et restbeløb på 3,8 mio. kr. 87,1

Det samlede **uddannelsesområde** udviser et mindreforbrug på 22,6 mio. kr. i Regnskab 2018. Ubalancen kan hovedsageligt henføres til SOSU-området med et samlet mindreforbrug på 22,2 mio. kr. som følge af omlægning af uddannelsen. Den nye uddannelse, der blev implementeret i 2017, har betydet en reduceret regional dimensionering samt en forlængelse af den samlede uddannelsestid. I 2018 har de sidste elever på den gamle uddannelse gennemført deres forløb. Det har dog ikke har været muligt at opfylde dimensioneringen for uddannelsen i 2018. Uddannelsen har endvidere været præget af et stort frafald i 2018. For nogle uddannelseshold har frafaldsprocenten været helt op til 40 %. Fordelingen mellem voksen- og ungeelever har også ændret sig, således at der nu er færre vokselevere end tidligere, hvilket reducerer lønudgiften, idet vokselevlønnen er højere end ordinær elevløn.

På Praksislægeuddannelsen har der været et merforbrug på 7,7 mio. kr., hvilket kan henføres til, at dimensioneringsplanen på alle uddannelseslæger i almen medicin er steget gennem de seneste år. Derudover er der en stigende tendens til, at langt flere af uddannelsesstillingerne i almen medicin nu bliver besatte – i modsætning til tidligere. Med det stigende antal læger, stiger også antallet af barselsforløb, hvilket påvirker ressourceforbruget, idet uddannelsesforløbet forlænges, og ydermere har regionen den fulde lønudgift under barsel/orlov. Merforbruget på praksislægeuddannelsen er i 2018 imidlertid blevet dækket af mindreforbrug inden for en række øvrige uddannelsesområder.

I forbindelse med Kvartalsrapport 3-2018 er der omdisponeret 5,8 mio. kr. fra Regional Udvikling til **Sundhedsinnovation** under Sundhedsområdet. Erfaringerne fra regionens Idélinik peger på, at der er synergi ved at sam- tænke forsknings- og innovationsindsatser. Der er derfor brug for både en optimal koordinering mellem regionens egne administrative enheder, men også en bedre koordinering med andre nordjyske organisationer på området. Idéliknikken er i denne forbindelse en vigtig brik i regionens innovationsindsats. Finansieringsmæssigt er idéliknik- ken flyttet fra Aalborg Universitetshospital til Regional Udvikling.

Regnskabet for det **centrale del af samhandels- og privatområdet** viser i 2018 et merforbrug på 38,3 mio. kr. i 2018. Budgetoverskridelsen kan primært henføres til en større efterregulering fra Region Midtjylland vedrørende 2017 (27,4 mio. kr.) samt en afregning for blødermedicin (28,6 mio. kr.). Områdets budget til efterreguleringer og blødermedicin er i 2018 ca. 22 mio. kr. Endvidere ses en budgetoverskridelse på 7,8 mio. kr. vedrørende privatho- spitaler, mens der realiseret en merindtægt på 1,3 mio. kr. i forhold til interregionale indtægter.

Regnskabsresultatet for **sygehusmedicin** viser et forbrug på ca. 756 mio. kr., svarende til en budgetubalance på ca. 26 mio. kr. Merforbruget kan primært henføres til stigende udgifter til knoglekræftbehandling og immunterapi samt behandling med immunglobuliner og behandling for brystkræft og svær astma. Som forudsat i årets kvartals- rapporter er medicinubalancerne afdækket under Sundhedsområdets Fællesudgifter. 50,7

Det skal bemærkes, at der i bestræbelserne på at begrænse væksten i medicinudgifter blev igangsat flere særlige medicinindsatser i efteråret 2018. Initiativerne omfattede blandt andet omlægning fra subkutan til intravenøs be- handling inden for konkrete biosimilære lægemidler samt hurtigere skift til nye/billigere lægemidler for eksempel biosimilært herceptin og biosimilært adalimumab. Som følge af de særlige indsatser er medicinudgifterne i 2018 – alt andet lige - reduceret med netto ca. 6 mio. kr. Indsatserne videreføres i 2019, hvor der i forbindelse med bud- getlægningen er forudsat en udgiftsreduktion på ca. 17 mio. kr.

Region Nordjylland driver to **hospicer** (med driftsoverenskomst) for alvorligt syge og døende patienter. Områdets regnskabsresultat er et mindreforbrug på i alt 1,3 mio. kr.; heraf udgør KamillianerGaardens Hospice 0,8 mio. kr. og Hospice Vendsyssel 0,5 mio. kr. Ubalancerne kan relateres til mindreforbrug på lønninger og persona- leudgifter samt færre nyanskaffelser.

Medio 2019 forventes nyt Hospice Vangen med en kapacitet på 15 pladser at stå færdig i Nørresundby, og indtil da lejer KamillianerGaardens Hospice sig ind i de nuværende lokaler, som er overtaget af Sct. Mariæ Skole.

Regnskab 2018 for **patienter i eget hjem** balancerer samlet set. På det respiratoriske område har der været et merforbrug på ca. 6 mio. kr., og den væsentligste årsag til det høje forbrug er omlægning af forankringen af pati- enter fra kommunerne til regionen. Regionen har i tæt samarbejde med Respirationscenter Vest og kommunerne stort fokus på at reducere udgifterne på området. Endvidere er der i 2018 sket en udskiftning af ældre respirator- maskiner, som er udgået af produktion, til nye og bedre respiratormaskiner.

Merforbruget til respiratorpatienter er hovedsageligt dækket af et mindreforbrug på 4,8 mio. kr. inden for høreap- parat-området, der dækker over udgifter til behandling og udlevering i privat regi samt udgifter til udlevering i of- fentligt regi. I forhold til regnskab 2017 er udgiften faldet med 3,2 mio. kr. Fald i antal udleverede høreapparater er

forholdsvist det samme i private regi som i offentligt regi. Endvidere ses et mindreforbrug på 1,1 mio. kr. vedrørende ilt til patienter i eget hjem. Iltforbruget er fortsat faldende som følge af den nye udbudsftale fra 2017.

Det overordnede regnskabsresultat for **Sundheds-IT** er et mindreforbrug på 3,1 mio. kr. Mindreforbruget er engangs i 2018 og kan forklares med, at nogle projektrelaterede initiativer mod forventning ikke blev afsluttet i 2018. Der er - som altid – sket en løbende prioritering og disponering af budgettet med henblik på at holde forbruget indenfor den aftalte ramme. Endvidere har Digitalisering og IT bidraget med 2,5 mio. kr. til "Tilpasningsplan for budget 2018".

Området for **Patienterstatning og Styrelsen for Patientsikkerhed** bidrager i regnskab 2018 med et mindreforbrug på ca. 5,2 mio. kr. Årsagen til mindreforbruget er hovedsageligt, at udgifterne til patienterstatninger er faldet med ca. 12 mio. kr. sammenlignet med 2017.

Den kommunale finansiering dækker over indtægter fra kommunernes finansiering af patienter på hospice, afregning for færdigbehandlede patienter og den specialiserede ambulante genoptræning. Området udfordres i 2018 af, at indtægterne fra genoptræning har været faldende over de seneste år. Forklaringen skal findes i et fald i antal leverede ydelser blandt andet grundet opgaveglidning på hjerteområdet, som en del af sundhedsaftalen. Samtidigt påvirker regnskabsmæssige forskydninger og et generelt fald i antallet af færdigbehandlingssdage indtægterne fra færdigbehandlede patienter.

Det fremgår af regnskabet for den regionale apparaturpulje, at regionen i 2018 har afholdt leasingafdrag for i alt ca. 92 mio. kr.

Afslutningsvist skal det bemærkes, at regionens udgiftsramme for sundhedsområdet medio 2018 blev nedskrevet med ca. 43 mio. kr. som følge af, at den reelle pris- og lønudvikling har været lavere end oprindeligt forudsat ved Økonomaftalen for 2018. Henset til den sene udmelding midt i et budgetår og hospitalernes allerede udfordrede økonomi blev kun ca. halvdelen af reguleringen håndteret af hospitalerne, mens de resterende 22 mio. kr. blev realiseret ved engangshåndtag i 2018. Sidstnævnte omfatter en midlertidig nedbringelse af Sygehusapotekets medicinlager (7 mio. kr.) samt en gennemgang af IT-områdets anskaffelser og it-investeringer, hvor der er identificeret udgifter der kan bogføres inden for den nuværende anlægsramme (15 mio. kr.).

4.8 Administration

(Mio. kr.)	Regnskab 2018	Budget 2018	Tillægsbevil.	Afvigelse 2018
Administration	407,3	409,5	0,0	2,2

Sundhedsområdets andel af den regionale administration dækker over såvel stabsfunktioner som HR, Økonomi, Patientforløb mv., men også fællesudgifter som eksempelvis regionsråd, pensioner, administrative it-systemer osv.

Regnskab 2018 viser et mindreforbrug på det administrative område på ca. 2 mio. kr. Det samlede mindreforbrug dækker over en række modsatrettede tendenser. Der kan konstateres mindreforbrug (primært af engangskarakter) særligt vedrørende drift og udlejning af regionens ejendomme. Omvendt kan der konstateres merforbrug vedrørende tjenestemandspensioner og barselsrefusioner.

4.9 Finansiering

(Mio. kr.)	Regnskab	Korr. budget	Afvigelse
Finansiering i alt	-11.842,1	-11.901,4	-59,3
Statsligt bloktilskud	-9.794,1	-9.794,1	0,0
Statsligt aktivitetsbidrag	-143,5	-143,5	0,0
Kommunal medfinansiering	-2.067,6	-2.067,6	0,0
Kompensationsordninger KMF	123,4	123,6	0,2
Likviditetsforskydninger i budget	0,0	-84,8	-84,8
Afdrag	102,6	128,0	25,4
Lånepulje	-63,0	-63,0	0,0

Generel vurdering

Regionens samlede finansiering af sundhedsområdet er sammensat af flere forskellige kilder. Heraf væsentligst et statsligt bloktilskud. Den realiserede finansiering af sundhedsområdet i regnskab 2018 afviger fra det forudsatte med en mindre finansiering på 59 mio.kr. Dette kan langt overvejende henføres til de likviditets forskydninger, der var forudsat ved budgetlægningen for 2018.

Nedenfor er de enkelte finansieringskilder og de realiserede resultater herfor gennemgået.

Statsligt bloktilskud

Den primære finansieringskilde for regionens aktiviteter på sundhedsområdet er det statslige bloktilskud.

Beløbet er sammensat af tre dele:

- Et basisbeløb på 100 mio. kr.
- Et beløb beregnet med baggrund i et aldersbestemt udgiftsbehov.
- Et beløb beregnet med baggrund i et socioøkonomisk udgiftsbehov.

Der er i 2018 modtaget 9.794,1 mio. kr., hvilket svarer til det budgetterede niveau.

(Mio. kr.)	Regnskab	Korr. budget	Afvigelse
Statsligt bloktilskud	-9.794,1	-9.794,1	0,0

Det oprindelige budget lød på 9.775,2 mio. kr. I forbindelse med midtvejsreguleringen er bloktilskuddet øget med 18,9 mio. kr. De væsentligste dele af midtvejsreguleringen er:

- Regionen er tilført ca. 2 mio. kr. vedrørende implementering af EUs persondataforordning.
- Regionen er tilført ca. 2 mio. kr. vedrørende nye regler for sporbarhed vedrørende lægemidler.
- Regionen er tilført ca. 4 mio. kr. vedrørende omlægning til differentieret basishonorar i almen praksis.
- Regionen er tilført knap 10 mio. kr. vedrørende implementering af ny landspatientregister og nyt sygehus-medicinregister.

I bloktilskuddet indgår ca. 6 mio. kr. vedrørende omfordeling af effektiviseringsgevinster ved kvalitetsfondsbyggerierne. I forbindelse med økonomiaftalen for 2017 er det således aftalt, hvordan de effektiviseringsgevinster, der er forudsat ved regionernes kvalitetsfondsprojekter, skal håndteres. Aftalen indebærer, at der omfordeles midler fra de regioner, der har de største byggerier (og dermed det største effektiviseringspotentiale) til regioner med mindre byggerier. På den baggrund er Region Nordjylland tilført ca. 6 mio. kr. i 2018.

Statsligt aktivitetsbidrag

(Mio. kr.)	Regnskab	Korr. Budget	Afvigelse
Statsligt aktivitetsbidrag	-143,5	-143,5	0,0

Det aktivitetsafhængige tilskud for Region Nordjylland i 2018 var på 143,472 mio. kr. Tilskuddet blev udmøntet forloids og udbetalt med 1/12 pr. måned. I 2018 var aftalt, at aktivitetspuljen blev afregnet til 40 % af DRG-taksten. For at opnå den fulde trækningskraft skulle der derfor leveres aktivitet ud over den fastlagte baseline for 358,680 mio. kr.

Nedenstående tabel viser opgørelsen af aktiviteten over baseline for 2018 baseret på LPR pr. 10. januar 2019.

Opgørelse af aktivitet i Region Nordjylland i 2018, baseret på LPR pr. 10. januar 2019

Korrigeret produktionsværdi	(Mio. kr.)
Creep korrigeret aktivitet i alt	7.060,9
Baseline	6.623,6
Creep korrigeret aktivitet udover baseline i alt	437,3
Samlet pulje	143,5
Samlet pulje - opgjort i produktionsværdi	358,7
Afregning med 40pct, opgjort i puljeværdi	143,5
Creep korrigeret aktivitet ud over fuld puljeudnyttelse, opgjort i produktionsværdi	78,6

Den endelige opgørelse baseres på aktiviteten i LPR pr. 10. marts 2019, men da Region Nordjylland allerede ved opgørelsen baseret på LPR pr. 10. januar 2019 har opnået en creep korrigeret aktivitet ud over fuld puljeudnyttelse på 79 mio. kr. kan det konstateres, at Region Nordjylland, også ved den endelige opgørelse, må forventes at have opgjort aktivitet svarende til fuld puljeudnyttelse.

Kommunal medfinansiering

(Mio. kr.)	Regnskab	Korr. budget	Afvigelse
Kommunal medfinansiering	-2.067,6	-2.067,6	0,0

De nordjyske kommuner medfinansierer sundhedsbehandlingen af de nordjyske borgere. Størstedelen af medfinansieringen sker på baggrund af sygehusbehandlingen, hvor kommunerne betaler en andel af DRG-taksten afhængigt af patientens alder. Der er dog et loft over, hvor store indtægter fra den kommunale medfinansiering hver enkelt region kan have. Indtægtsloft i 2018 er på 2.067,6 mio. kr. Hvis den kommunale medfinansiering overskrider denne grænse, bliver medfinansiering overført til staten.

Regnskabet er afsluttet på baggrund af opdateringen af LPR pr. 10. januar 2019. Region Nordjylland har realiseret indtægtsloftet og merindtægter er derfor overført til staten. Afvigelsen mellem budget og regnskabsresultatet skyldes, at der er budgetteret uden effekten af ændringer i medfør af DUT-princippet. Resultatet har ingen betydning for regionens udgiftsloft, og der er udelukkende tale om en forskydning af finansieringen.

Kompensationsordning vedr. omlægninger af kommunal medfinansiering

I såvel 2012 og 2017 er der gennemført omlægningerne af den kommunale medfinansiering. For at omlægningerne ikke skulle få væsentlige byrdmæssige konsekvenser for regionerne er omlægningerne blevet ledsaget af to kompensationsordninger, som omfordeler midler mellem regionerne.

Samlet set er der i 2018 omfordelt 123,4 mio. kr. fra Region Nordjylland, hvilket svarer til det budgetterede niveau.

(Mio. kr.)	Regnskab	Korr. budget	Afvigelse
Kompensationsordning	123,4	123,6	0,2

Likviditetsforskydninger i budget

I budgetforliget for 2018 indgår følgende likviditetsforskydninger for i alt 84,8 mio. kr. Hovedparten heraf vedrører finansiering af regionens afdrag på lån (den del, som ikke finansieres gennem nyt lånoptag).

(Mio. kr.)	Regnskab	Korr. budget	Afvigelse
Likviditetsforskydninger i budget	0,0	-84,8	-84,8

Afdrag

Region Nordjylland har i 2018 afdraget 102,6 mio. kr. på den langfristede gæld, hvilket er 25,4 mio. kr. mere end budgetteret.

(Mio. kr.)	Regnskab	Korr. budget	Afvigelse
Afdrag	102,6	128,0	25,4

Lånepulje (refinansiering af afdrag)

I forbindelse med Økonomiaftalen for 2018 blev der afsat en lånepulje, hvor regionerne kunne ansøge til om låneadgang til refinansiering af afdrag. Region Nordjylland blev tildelt en låneadgang på 63 mio. kr.

(Mio. kr.)	Regnskab	Korr. budget	Afvigelse
Lånepulje	-63,0	-63,0	0,0

5 Speciaalsektoren

Omkostninger og Beskæftigelse

1.357 Antal ansatte

723,5 mio. kr. Samlede udgifter

842 Omkostninger pr. indbygger

Belægning

Tilbud	Døgn			Dag		
	Normeret	Anvendt	Bel.pct.	Normeret	Anvendt	Bel.pct.
Bostedet Brovst	16,5	14,6	88 %			
Bostedet Hadsund	40	38,2	96 %			
Bostedet Kærvang	43,4	45,1	104 %	6,0	4,0	67 %
Bostedet Skovvænget	24	22,5	94 %			
Bostedet Solsiden	44	26	59 %			
Bostedet Vestervang	28	26,4	94 %			
Center for Døvblindhed og Høretab	42	55,5	132 %	48	44,7	93 %
Den Sikrede Institution Kompasset	8	7,4	93 %			
Forsorgshjemmet Aas	15	16,4	109 %			
Neurocenter Østerskoven	22	21,0	96 %			
Rehabiliteringscenter Strandgården	10	5,4	54 %			
Specialbørnehjemmene	39	34,5	88 %			
Sødisbakke	126	127,3	101 %	67,0	53,9	80 %
I alt	457	440,4	96 %	121,0	102,6	85 %

5.1 Specifikke regnskabsresultater

Specialektor (Mio kr.)	Regnskab	Budget	Tillægsbevil.	Afvigelse
Specialektor	0,0	-0,1	0,0	-0,1
Omsætning i alt	0,5	2,0	0,0	1,5
Takstindtægter	-723,0	-706,2	0,0	16,8
Specialbørnehjemmene i Nordjylland	-64,4	-72,5	0,0	-8,1
Sødisbakke	-226,5	-210,1	0,0	16,4
Neurocenter Østerskoven	-37,4	-36,8	0,0	0,6
Rehabiliteringscenter Strandgården	-10,1	-15,8	0,0	-5,7
Center for Døvblindhed og høretab	-132,9	-127,7	0,0	5,2
Institut for Syn og Hørelse	-34,7	-35,2	0,0	-0,5
Forsorgshjemmet Aas	-11,6	-10,4	0,0	1,2
Bostedet Brovst	-18,1	-14,9	0,0	3,2
Bostedet Kærvang	-43,3	-42,7	0,0	0,6
Bostedet Skovvænget	-22,8	-24,5	0,0	-1,7
Bostedet Solsiden	-35,7	-34,8	0,0	0,9
Bostedet Vestervang	-23,5	-22,6	0,0	0,9
Bostedet Hadsund	-36,5	-37,3	0,0	-0,8
Den sikrede institution Kompasset	-25,6	-20,8	0,0	4,8
Omkostninger	723,5	708,3	0,0	-15,2
Specialbørnehjemmene i Nordjylland	65,8	72,5	0,0	6,7
Sødisbakke	223,8	210,1	0,0	-13,7
Neurocenter Østerskoven	38,0	36,8	0,0	-1,2
Rehabiliteringscenter Strandgården	13,1	15,8	0,0	2,7
Center for Døvblindhed og høretab	128,6	127,7	0,0	-0,9
Institut for Syn og Hørelse	34,7	35,2	0,0	0,5
Forsorgshjemmet Aas	11,6	11,1	0,0	-0,5
Bostedet Brovst	20,9	14,9	0,0	-6,0
Bostedet Kærvang	43,2	42,7	0,0	-0,5
Bostedet Skovvænget	24,0	24,5	0,0	0,5
Bostedet Solsiden	37,0	34,8	0,0	-2,2
Bostedet Vestervang	22,6	22,6	0,0	0,0
Bostedet Hadsund	37,7	37,3	0,0	-0,4
Den sikrede institution Kompasset	22,3	21,9	0,0	-0,4
Overførsler til status	-0,5	-2,0	0,0	-1,5
Administrative omkostninger	0,0	-0,1	0,0	-0,1

Specialektoren har et regnskabsmæssigt underskud på 0,5 mio. kr. på virksomhedens rammeaftaleområde mod et budgetteret underskud på 2,0 mio. kr. Resultatet for 2018 udviser dermed et overskud mellem budget og regnskab på 1,5 mio. kr.

Det samlede forbrug i 2018 var på 723,5 mio. kr., mod en samlet indtægt på 722,9 mio. kr.

Regnskabsunderskuddet på 0,5 mio. kr. udgør samlet set en afvigelse på 0,07 % pct. af omsætningen i 2018.

Det oprindelige budget for Specialsektorens virksomhed på det rammeaftalebelagte område lød på en omsætning på 633,7 mio. kr. Den endelige omsætning var på 722,9 mio. kr.

Forskellen fra det oprindelige budget og til det budget der fremgår af regnskabsoversigten er på 72,5 mio. kr. og vedrører særligt kommunernes yderligere køb af ydelser.

Dernæst fremgår der af afvigelseskolonnen, at der har været yderligere takstindtægter for 16,7 mio. kr. og merudgifter for 15,2 mio. kr., hvilket hovedsageligt vedrører merforbrug på løn, som modsvares af meraktivitet på virksomhedens grundydelse.

Resultatet for 2018 overføres til virksomhedens hensættelser.

Nedenstående tabel viser hvordan virksomheden håndterer regnskabsresultatet.

Sted/Tilbud	Hensættelser	Over(+) /underskud(-)	Tilgang fra indtægtdækkende Virksomhed	Til- og fragang i overensstemmelse med Nordjysk Socialaftale	Hensættelser Ultimo 2018
Konsolidering	14,4	-0,5	5,1	-2,5	16,5
Virksomheden Specialsektoren	2,1	0	0	-1,9	0,2
voksne med Udviklingshæmning - Sødisebakke	0,9	2,6	0	0	3,5
Kommunikation og Specialpædagogik	6,9	2,9	5,1	-3,8	11,2
Rehabiliitering og Socialt Udsatte Borgere	0,9	-0,4	0,0	1,1	1,6
Socialpsykiatri	3,6	-5,6	0	2	0,0
Takstkorrektur	2,2	0	0	2,5	4,7
Forsorgshjemmet Aas	1	0	0	-0,1	0,8
Den sikrede institution Kompasset	1,2	0	0	2,6	3,8
Sum/Resultat	16,6	-0,5	5,1	0	21,2

Tabel 1. Oversigt over hensættelser ultimo 2018

Hensættelser fra tidligere år til konsolidering og takstkorrektur udgjorde primo 2018 i alt 16,6 mio. kr. Efter indregning af regnskabsresultatet for 2018 udgør hensættelserne ultimo 2018 i alt 21,2 mio. kr. Dette beløb vedrører henholdsvis 4,6 mio. kr. der hensættes til fremtidig takstkorrektur og 16,6 mio. kr. der hensættes til konsolidering.

Der tilføres til hensættelser tidligere års balance på Indtægtsdækket virksomhed (IDV). Dette dækker over bl.a. omsætning vedr. Særligt Tilrettelagt Undervisning (STU) og lignende, som tidligere regnskabsteknisk blev håndteret for sig, men nu er sammenlagt med det øvrige rammeaftaleområde.

Finansieringsbekendtgørelsen definerer, at der må hensættes op til 5 % af bruttoomkostningsbudgettet til konsolidering. Hensættelsen til konsolidering udgør efter korrektionen for 2018 regnskabsresultatet 2,6 %.

Beløb hensat til konsolidering må ifølge Finansieringsbekendtgørelsen og aftalerne herom med de nordjyske kommuner benyttes til sikring af stabile takster, dækning af underskud fra tidligere år og udvikling af tilbuddene.

Der er variation i regnskabsresultaterne for virksomhedens områder og tilbud. Tabel 2 viser de specifikke regnskabsresultater og er dermed en specificering af det regnskabsresultat, som fremgår af regnskabsoversigten under overskriften "Aktivitet under Nordjysk Socialaftale i alt".

Oversigten er opdelt i Takstindtægter og Omkostninger, så forholdet mellem indtægtsgrundlaget og forbruget på omkostninger fremgår.

Område/tilbud (Mio. kr.)	Takstindtægter	Omkostninger	Regnskab 2018
Området for Voksne med Udviklingshæmning – Sødisebakke	-226,5	223,8	-2,6
Sødisebakke	-226,5	223,8	-2,6
Området for Kommunikation og Specialpædagogik	-232,0	229,1	-2,9
Center for Døvblindhed og Høretab	-132,9	128,6	-4,3
Specialbørnehjemmene	-64,4	65,8	1,4
Institut for Syn og Hørelse	-34,7	34,7	0
Området for Rehabilitering og Socialt Udsatte Borgere	-84,7	85,1	0,4
Neurocenter Østerskoven	-37,4	38,0	0,6
Rehabiliteringscenter Strandgården	-10,1	13,1	3,0
Forsorgshjemmet Aas	-11,6	11,6	0,0
Den sikrede institution Kompasset	-25,6	22,3	-3,3
Området for Socialpsykiatri	-179,8	185,4	5,6
Bostedet Brovst	-18,1	20,9	2,8
Bostedet Hadsund	-36,5	37,7	1,2
Bostedet Kærvang	-43,3	43,2	-0,1
Bostedet Skovvænget	-22,8	24,0	1,2
Bostedet Solsiden	-35,7	37,0	1,4
Bostedet Vestervang	-23,5	22,6	-0,9
Sum/resultat	-723,0	723,5	0,5

Tabel 2. Regnskabsresultat 2018 specificeret på område- og tilbuds niveau

Enkelte tilbud påvirker dermed det samlede regnskabsresultat med underskud, mens andre tilbud har overskud og dermed modvirker det samlede genererede underskud.

Et særligt fokus for virksomheden er tilbuddenes aktivitetsniveau, da det har en direkte indvirkning på takstindtægterne. I tabel 3 fremgår opgørelsen af aktivitet på tilbudsniveau:

Tilbud	Budgetteret belægningsprocent	Faktisk belægningsprocent
Bostedet Brovst	98	89
Bostedet Hadsund	98	96
Bostedet Kærvang	98	103
Bostedet Skovvænget	98	102
Bostedet Solsiden	98	100
Bostedet Vestervang	98	94
Forsorgshjemmet Aas	98	109
Center for Døvblindhed og Høretab	98	98
Den Sikrede Institution Kompasset	90	93
Neurocenter Østerskoven	97	96
Rehabiliteringscenter Strandgården	93	54
Specialbørnehjemmene	98	88
Sødisbakke	98	101

Tabel 3. Aktivitetsopgørelse 2018 i procent

Sammenholdes underskuddet på 0,5 mio. kr. med aktivitetsopgørelsen viser det, at underskuddet overordnet er opstået på grund af:

- Overordnet høj efterspørgsel efter virksomhedens tilbud og ydelser, hvor flere tilbud har haft en aktivitet der lå væsentlig over den budgetteret aktivitet.
- Udfordringer med omkostningstilpasning ved svingende efterspørgsel
- Manglende efterspørgsel på pladser på virksomhedens tilbud Rehabiliteringscenter Strandgården, Specialbørnehjemmene og flere af tilbuddene på Området for socialpsykiatri.

Alle tilbud i virksomheden styrer vedvarende efter at skabe sammenhæng mellem omkostning og indtægter. Flere tilbud har oplevet en søgning under det budgetterede, men har kunnet justere omkostningsniveauet i overensstemmelse med de manglende takstindtægter, men for enkelte tilbud har udsving eller fald i indtægterne været af en sådan størrelse og karakter, at det ikke har været muligt at tilpasse omkostningerne tilsvarende, da det eller ville have negativ betydning for den faglige kvalitet.

Bemærkninger vedrørende tilbuddenes regnskabsresultater

I følgende afsnit er der fokus på nogle særlig opmærksomhedspunkter i tilbuddenes regnskabsresultater. Der fokuseres overordnet på henholdsvis tværgående indtægter og omkostninger.

Indtægter

Virksomhedens hjerneskadetilbud Rehabiliteringscenter Strandgården oplevede en fortsat lav belægning i den første halvdel af 2018 og det blev blandt andet på denne baggrund besluttet politisk, at lukke tilbuddet. Tilbuddet vil regnskabsmæssigt være endelig nedlukket primo 2019.

Specialbørnehjemmene oplevede ligeledes en lavere søgning til tilbuddet end budgetteret i 2018 og iværksatte på denne baggrund en tiltrækningsplan, som dog først har endelig effekt i 2019.

Endelig oplevede flere af de socialpsykiatriske bosteder en manglende søgning. For flere af bostederne bunder dette i udfordringer i relation til overtagelse af byggerier eller kommende overtagelser.

Konsekvensen heraf har været, at tilbuddene i 2018 ikke har kunnet skabe sammenhæng mellem indtægter og omkostninger, men har arbejdet med at begrænse underskuddene og sikre det rette driftsgrundlag for 2019.

Omkostninger

Den stigende omsætning på virksomhedens tilbud under den Nordjyske Socialaftale betyder også, at der afholdes flere omkostninger.

Da de ovenstående aktivitetsudfordringer blev kendt har virksomheden sikret, at tilbud med høj aktivitet har skabt overskud, som kunne være med til at afdække de underskud som opstod på andre tilbud. Denne styring af tilbuddenes økonomi har sikret et regnskabsresultat, som alt i alt er i meget god balance.

Regnskabsresultatet som et hele og de nævnte udfordringer i forhold på indtægtsområdet, har givet anledning til at der på virksomhedens områder og tilbud er arbejdet intenst med at sikre et bedre driftsgrundlag i 2019. Dette betyder, at virksomheden som et hele kan bevæge sig styrket frem mod 2019.

VISO, VISO/KaS, Øvrig aktivitet og Projekter

VISO og VISO/KaS (Mio. kr.)	Regnskab	Budget	Tillægsbev./ genbevilling	Afvigelse
Indtægter	-31,8	-6,2	0,0	25,6
Omkostninger	31,4	6,2	0,0	25,2
Mellemregning mellem årene	0,4	0,0	0,0	-0,4

Center for Døvblindhed og Høretab samt Sødisbakke får midler fra den nationale Videns- og Specialrådgivningsorganisation, VISO (voksen) og VISO/KaS (børn) under Socialstyrelsen. De to tilbud har leveret de ydelser i 2018, der er blevet efterspurgt. I 2018 er der 0,4 mio. kr. ikke forbrugte midler ved denne aktivitet. Omsætningen på ydelserne var i alt på 31,8 mio. kr.

VISO og VISO/KaS (Mio. kr.)	Regnskab	Budget	Tillægsbev./ genbevilling	Afvigelse
Indtægter	-1,7	-1,6	0,0	0,1
Omkostninger	1,5	1,3	0,0	-0,2
Mellemregning mellem årene	0,2	0,3	0,0	0,1

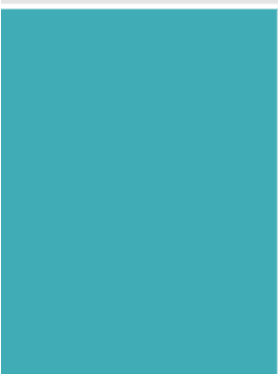
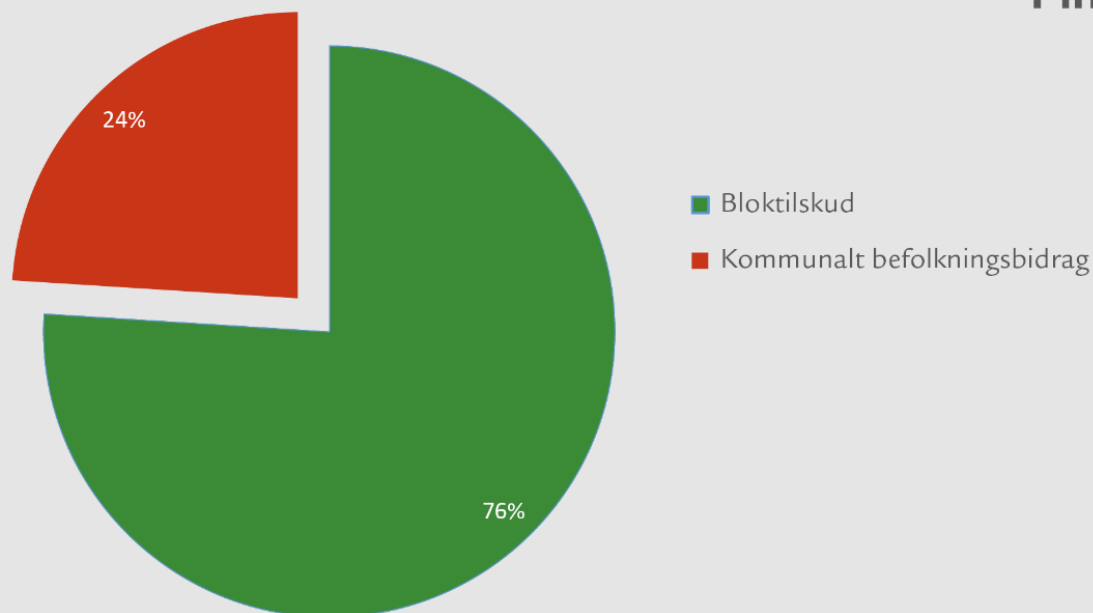
Øvrig aktivitet vedrører virksomhedens drift af undervisning af borgere der har modtaget dom i relation til kørsel under påvirket tilstand ((ANT kurser – Alkohol, Narko og Trafik). Der er et overskud på i alt 0,2 mio. kr. i 2018. Omsætningen var i 2018 på 1,7 mio. kr.

VISO og VISO/KaS (Mio. kr.)	Regnskab	Budget	Tillægsbev./ genbevilling	Afvigelse
Indtægter	-1,6	0,0	0,0	1,6
Udgifter	0,6	0,0	0,0	-0,6
Mellemregning mellem årene	1,0	0,0	0,0	-1,0

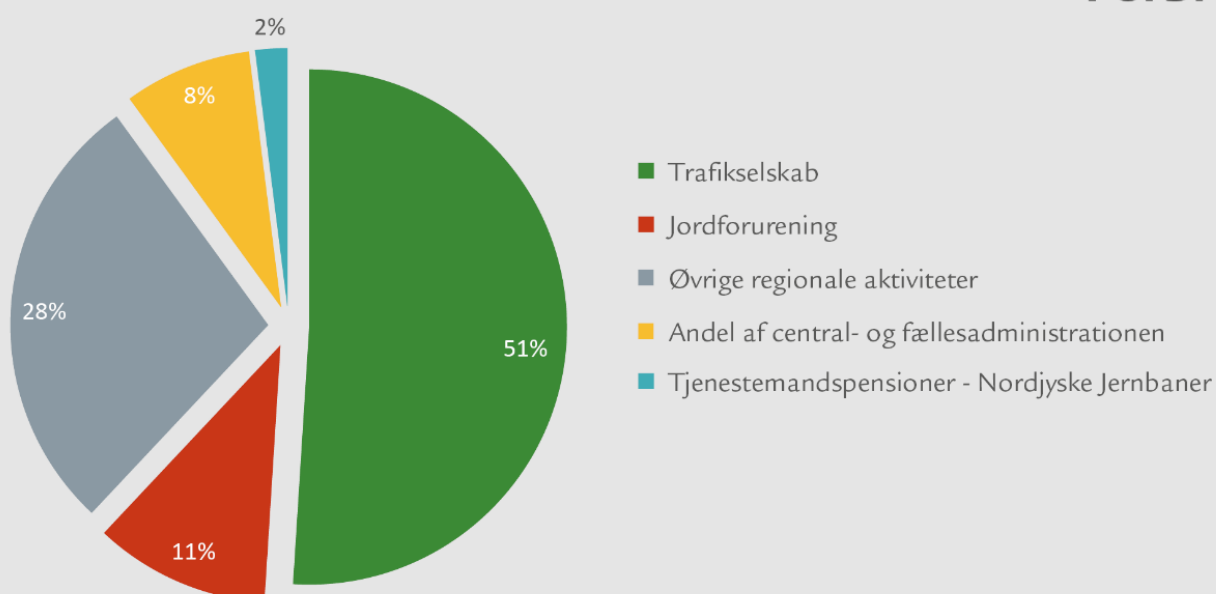
Center for Døvblindhed og Høretab og Den Sikrede Institution Kompasset har i 2018 haft projekter med ekstern finansiering. Der er et overskud på 1,0 mio. kr. vedrørende projekterne i 2018. Det enkelte projekt skal balancere økonomisk over projektets levetid og derfor kan der være forholdsvis store over- som underskud mellem de enkelte regnskabsår. Overskuddet i 2018 vil derfor blive modsvaret af enten tidligere eller fremtidige underskud på de løbende projekter. Der aflægges sædvanligvis særskilt regnskab for det enkelte projekt til opdragsgiveren. Om-sætningen på projekter i 2018 var på 1,6 mio. kr.

6 Regional Udvikling

Finansiering

Forbrug

Udgifter

325,46 mio. kr.	Samlede udgifter
552 kr.	Udgifter pr. indbygger
68	Fuldtidsstillinger

Erhvervsudvikling

183 mio. kr.	Til 44 projekter
72 mio. kr.	Regionens tilskud
111 mio. kr.	Medfinansiering fra EU, stat, m.fl.

Jordforurening

248	Indledende forureningsundersøgelser
45	Videregående forureningsundersøgelser
64	Afværge-, drift- og overvågningsprojekter

Råstoffer

141	Aktive tilladelser til råstofindvinding
148	Tilsyn med råstofindvinding
15	Nye tilladelser

Kollektiv Trafik

149	Regionale busser
7,4 mio.	Buspassagerer
21	Tog
171 km	Togstrækning
2,1 mio.	Togpassagerer

6.1 Specifikke regnskabsresultater

Driftsudgifter

Regional Udvikling (Mio. kr.)	Regnskab	Budget	Tillægsbevil.	Afvigelse
	324,5	325,8	0,0	1,3

Generel vurdering af 2018

Regional Udvikling udarbejder strategier og indgår samarbejde, der skal støtte og sikre den regionale udvikling. Hovedopgaverne for sektoren er: Vækst og innovation, infrastruktur og mobilitet, uddannelse og kultur, jordforurening og råstofplanlægning.

Regional Udvikling er budget- og regnskabsmæssigt opdelt i følgende resultatområder: Tilskud til trafikselskaber, Vækstforum, undervisning og kultur, analyser og internationalt arbejde, projekter med ekstern finansiering, jordforurening samt centraladministration og bidrag til fællesadministration. Inden for driftsområdet var der i 2018 afsat en samlet budgetramme på ca. 325,7 mio. kr.

Det samlede regnskabsresultat svarer til det med regeringen aftalte udgiftsniveau for 2018.

Tilskud til trafikselskaber

Trafikselskab (Mio. kr.)	Regnskab	Budget	Tillægsbevil.	Afvigelse
	164,6	170,3	0,0	5,6

Regionens økonomi til kollektiv trafik består af to dele. Dels af resultatet for regionens konto til kollektiv trafik, dels af forventningerne til NTs resultat i forhold til regionens aconto indbetalinger. Sidstnævnte vil først indgå i regionens regnskab for 2020.

Regionens regnskab 2018

Regionens regnskab 2018 for den kollektive trafik udviser et mindreforbrug på 5,6 mio. kr. Det dækker over de følgende forhold:

- 3,6 mio. kr. af mindreforbruget skyldes et ikke-budgetteret overskud på driften af de 6 fjerntogsafgange, der midlertidigt udføres for DSB pga. af det nye signalprogram. Denne opgave var ikke forudset ved budgetlægningen for 2018.
- I perioden mellem regionens budgetforlig og vedtagelsen af NTs budget sænkede NT regionens aconto bidrag i 2018 med 1,0 mio. kr., på grund af et fald i indeksreguleringen for kollektiv trafik.
- En betaling på 1,4 mio. kr. fra Nordjyske Jernbaner i garantibetaling for lånegarantien fra regionen for lån til køb af tog var ikke medtaget i budgettet for 2018.
- Hertil kommer øvrige mindre ændringer, som samlet giver en udgift på 0,4 mio. kr.

På mødet i Regionsrådet den 27. november 2018 besluttede Regionsrådet at anvende mindreforbruget på 5,6 mio. kr. til sundhedsinnovation.

NTs forventede regnskab for 2018

Region Nordjylland varetager bestillerrollen og finansierer den regionale kollektive trafik. Såvel den regionale som den lokale kollektive trafik planlægges og administreres af NT, der indgår kontrakt om kørsels udførelse med private entreprenører via EU-udbud. Tilskuddet i 2018 dækker regional buskørsel, lokalbaner, regional togdrift og en forholdsmæssig andel af administrationsudgifterne.

Region Nordjylland har fra august 2017 overtaget bestillerrollen for den regionale togkørsel nord for Skørping. De forventede omkostninger til regional togkørsel modsvares af en fast statslig kompensation.

NT har endnu ikke afsluttet deres regnskab for 2018, men der er modtaget en uformel melding på, at regnskabet for 2018 forventes at ende omtrent som angivet i NTs Økonomirapport 3. Økonomirapport 3 viser, at regionens del af NTs samlede resultat for 2018 forventes at blive 16,7 mio. kr. bedre end budgetteret.

Mindreforbruget skyldes primært:

- Højere passagerindtægter end budgetteret på regionaltogskørslen på 9,2 mio. kr. Dette skyldes bl.a. stigende passagertal i togene, og en generel forsigtig budgettering af passagerindtægterne.
- Højere passagerindtægter på busserne end budgetteret på 7,2 mio. kr.
- Stigende operatøromkostninger på ca. 1 mio. kr. modsvares af besparelser på øvrige omkostninger.

Herudover er NT endnu ikke nået frem til en endelig indtægtsdeling med DSB, for fælles benyttelse af billetter i 2017 og 2018. Når denne aftale kommer på plads, forventes regionen at modtage en positiv efterregulering i et kommende regnskabsår.

Det skal understreges, at NTs resultat på nuværende tidspunkt stadig er underlagt nogen usikkerhed, da NT's regnskab for 2018, især fordelingen af indtægter mellem bestillerne, endnu ikke er færdigberegnet.

I overensstemmelse med NTs vedtægter overføres overskuddet ift. Den foretagne aconto indbetaling, dvs. ca. 17 mio. kr., til budgettet for 2020.

Jordforurening inkl. administration

Jordforurening inkl. administration (Mio. kr.)	Regnskab	Budget	Tillægsbevil.	Afvigelse
	37,0	37,3	0,0	0,3

Udgifterne til regionens aktiviteter på jordforurenings- og råstofområdet svarer til det budgetterede niveau.

Jordforurening

Regionen arbejder med at opspore og kortlægge de arealer i regionen, som vi enten forventer eller ved, er forurenede. Efter en prioriteret rækkefølge gennemfører regionen forureningsundersøgelser og afværgetiltag for at forhindre og forebygge skadelig virkning på grundvand, menneskers sundhed, overfladevand og natur som følge af jordforureninger.

Prioriteringen foretages på grundlag af en strategiplan for indsatsen på jordforureningsområdet, som er vedtaget af Regionsrådet. Indsatsen på området omfatter kortlægning, indledende forureningsundersøgelser, udvidede forureningsundersøgelser og afværge over for jordforureninger. En oversigt over de prioriterede forureningsundersøgelser og afværgeprojekter, som er igangsat i 2018, fremgår af "Indsatsplan for jordforurening 2018". Indsatsen skal sikre, at risikoen for borgernes sundhed, forurening af grundvand og overfladevand fjernes via regionens indsats.

På jordforureningsområdet har 2018 været præget af en del vakancer på personaleområdet, hvilket har ført til et mindreforbrug, som dog modsvares af et merforbrug på driften.

Råstoffer

På råstofområdet arbejder regionen med kortlægning og planlægning af de områder i regionen, der i fremtiden danner grundlag for en afvejet indvinding af råstoffer. I april 2017 vedtog Regionsrådet Råstofplan 2016 endeligt. Råstofplan 2016 er blevet til på baggrund af en omfattende planproces, hvor høring og behandling af et stort antal

bemærkninger til det fremlagte planforslag har indgået i beslutningsgrundlaget for den politiske vedtagelse af planen.

Den endelige Råstofplan indeholder et stort antal graveområder og de vedtagne retningslinjer, der gælder for indvindingen af råstofferne i regionen.

I 2018 har der været arbejdet med opfølgning af Råstofplanen. Her har der særligt været fokus på de udlagte interesseområder for molerindvinding, kortlægning af sand, grus og sten i Vendsyssel, og råstofindvinding i områder med drikkevands-, natur- og nabointeresser.

Foruden kortlægning af råstoffer og planlægning har regionen ansvaret for at give tilladelser til råstofindvinding og føre tilsyn med indvinding og efterbehandling af råstofgravene. I 2018 var der 150 aktive råstofgrave i regionen.

Herudover er der arbejdet med udvikling og implementering af IT-løsninger og databaser til sikring af administrative data inden for området.

Øvrige regionale aktiviteter

Øvrige regionale aktiviteter (Mio. kr.)	Regnskab	Budget	Tillægsbevill.	Afvigelse
Vækstforum	61,2	62,2	0	1,0
Undervisning og kultur	15,5	15,6	0	0,1
Analyser og internationalt arbejde	2,5	2,4	0	-0,1

Vækstforum

Via Vækstforum kan regionen medfinansiere erhvervsudviklingsaktiviteter inden for en række forskellige områder, som fx anvendelse af ny teknologi, innovation, turisme og udvikling af menneskelige ressourcer. I Vækstforum er der ud over regionen også repræsentanter fra erhvervslivet, kommunerne og forskellige uddannelsesinstitutioner. I 2018 har der ikke været nævneværdige afvigelser.

De regionale udviklingsmidler kan i nogen udstrækning bruges til samme formål/projekttyper, som de midler Vækstforum disponerer sine EU-Strukturfondsmidler til. Midlerne kan desuden anvendes til formål/projekter, som ikke er dækket af EU's Strukturfonde, men som ligger inden for rammerne af Erhvervsfremmeloven.

I 2018 har Vækstforum og Regionsrådet haft et nettobudget på 62,2 mio. kr. til rådighed. Hertil kommer de tilbageløbsmidler, der er konstateret fra projekter, der har opnået tilskud i tidligere finansår, og som kan genanvendes i det år, hvor de konstateres i henhold til budgetloven og reglerne for tilsagnsbudgetteringen. I 2018 har disse tilbageløbsmidler udgjort 9,9 mio. kr. Dette betyder, at der har været i alt 72,1 mio. kr. til rådighed for nye projekter.

Af disse midler er der anvendt i alt 68,4 mio. kr.

Bevægelser på status			
(Mio. kr.)			
Statusposter	Saldi primo 2018	Regnskab 2018	Saldi ultimo 2018
Tilsagn	-126,1	-68,4	-194,5
Udbetalinger	53,5	130,9	184,4
Tilbageløb	0,0	9,9	9,9
Vækstforum	-72,6	72,3	-0,2

Budgetloven med tilhørende principper for tilsagnsbudgettering gør, at alle bevillinger og forpligtigelser over for 3. mand placeres på status, hvor de indgår i årets regnskabsmæssige udgifter, selv om de først udbetales senere.

For de bevillinger, der er givet i et konkret finansår udbetales normalt første rate i løbet af året, mens det fulde beløb først udbetales, når projektet er afsluttet og godkendt.

Medio 2018 indgik regeringen sammen med Dansk Folkeparti en politisk aftale om forenkling af erhvervsfremmesystemet. Aftalen indebærer, at regionerne fra 2019 ikke vil have opgaver på erhvervsfremmeområdet. På den baggrund overføres der 56,7 mio. kr. til Erhvervsfremmestyrelsen til finansiering af de forpligtigelser, som regionen (via Vækstforum) har indgået. Midlerne indgår under "udbetalinger" i ovenstående tabel.

Undervisning og Kultur

Region Nordjylland har til opgave at stå for den overordnede koordinering og samarbejde på tværs af regionen inden for uddannelsesområdet, i særlig grad i forhold til ungdomsuddannelserne. Regionen har således ansvaret for at koordinere den samlede indsats, for at sikre sammenhæng i udbuddet og kapaciteten på uddannelserne med henblik på, at der er tilstrækkelige og varierede uddannelsesstilbud til alle unge og voksne i hele regionen. Denne koordinering skal foregå via samarbejde, dialog, netværk, udviklingsplaner samt formålsbestemte udviklingstilskud. Budgettet for 2018 på undervisningsområdet udgør 11,7 mio. kr.

På kulturområdet medvirker Region Nordjylland til at udvikle nye kulturelle tilbud og igangsætte større enkeltstående events til at understøtte den regionale vækst- og udviklingsplan. Udvikling og igangsætning af nye kulturtilbud sker desuden i vidt omfang gennem samarbejdet i Kulturaftale Nordjylland og Kulturmødet Mors. Budgettet for 2018 på kulturområdet udgør 3,9 mio. kr.

Bevægelser på status			
(Mio. kr.)			
Statusposter	Saldi primo 2018	Regnskab 2018	Saldi ultimo 2018
Tilsagn	-41,3	-10,4	-51,7
Udbetalinger	25,8	11,2	37,0
Tilbageløb	1,6	1,3	2,9
Undervisning og kultur	-13,9	2,1	-11,8

Budgetloven med tilhørende principper for tilsagnsbudgettering gør, at alle bevillinger og forpligtigelser over for 3. mand placeres på status, hvor de indgår i årets regnskabsmæssige udgifter, selv om de først udbetales senere. For de bevillinger, der er givet i et konkret finansår udbetales normalt første rate i løbet af året, mens det fulde beløb først udbetales, når projektet er afsluttet og godkendt.

I 2018 er der udbetalt 11,2 mio. kr. til projekter, der er godkendt af Regionsrådet i 2018 eller tidligere år. Der er hensat 10,4 mio. kr. på status som en forpligtigelse over for 3. mand.

Det forventes, at de samlede statushensættelser for 2018 og tidligere vil være afviklet inden udgangen af 2020 i henhold til projekternes løbetid.

Analyser og Internationalt arbejde

Områdets budget anvendes til analyser og projekter inden for regional udvikling. Hertil kommer trafik- og transportredegørelser vedr. nordjyske jernbaner og en 3. Limfjordsforbindelse. I begrænset omfang anvendes midlerne også til at finansiere regionens deltagelse i internationale netværk og udviklingsprojekter inden for EU og nordiske samarbejder.

Der er i 2018 et samlet merforbrug på 0,2 mio. kr.

Særlige initiativer vedr. klimaregion, sundhedsinnovation, BRN og bæredygtig udvikling

Særlige initiativer (Mio. kr.)	Regnskab	Budget	Tillægsbevil.	Afvigelse
	4,0	4,4	0,0	0,4

Til initiativer vedrørende Klimaregion Nordjylland og Sundhedsinnovation afsatte Regionsrådet i 2018 et beløb på 2,1 mio. kr. Pengene er brugt i overensstemmelse med regionens handleplan. På klimaområdet og bæredygtig udvikling har udgifterne ikke været så store som forventet. Til initiativer vedrørende BRN afsatte Regionsrådet i 2018 et beløb på 2,2 mio. kr.

Samlet set udviser området et mindreforbrug på 0,4 mio.kr.

Regional udvikling, central og fællesadministration

Central- og fællesadministration (Mio. kr.)	Regnskab	Budget	Tillægsbevil.	Afvigelse
Centraladministration	23,1	22,4	0,0	-0,7
Andel af fællesadministration	4,0	4,7	0,0	0,7

Den centrale administration løser sekretariatsmæssige opgaver inden for alle områder i Regional udvikling. I budget og regnskab indgår dog ikke Jordforurening og Råstoffer, der har udgifter til egen administration inkluderet under det pågældende resultatområde.

Hertil kommer Regional Udviklings bidrag til den samlede fællesadministration i Region Nordjylland, som omfatter områdets træk på de fælles økonomi-, HR- og IT-funktioner mv.

Idéklinikken

Idéklinikken (Mio. kr.)	Regnskab	Budget	Tillægsbevil.	Afvigelse
	5,8	0,0	0,0	-5,8

På mødet i Regionsrådet den 27. november 2018 besluttede Regionsrådet at anvende forskellige mindreforbrug til finansiering af Idéklinikken. Udgiften til Idéklinikken på 5,8 mio.kr. i 2018 finansieres således af mindreforbrug på hhv. Trafikselskab 5,6 mio. kr., Undervisning og kultur 0,1 mio. kr., og Særlige initiativer (Sundhedsinnovation) 0,1 mio. kr.

Tjenestemandspensioner Nordjyske jernbaner

Tjenestemandspensioner Nordjyske Jernbaner (Mio. kr.)	Regnskab	Budget	Tillægsbevil.	Afvigelse
	6,6	6,6	0,0	0,0

Regionen afholder alle udgifter til udbetaling af tjenestemandspensioner ved Nordjyske Jernbaner. Til brug herfor har det regionale udviklingsområde i 2018 bidraget med 6,6 mio. kr.

Projekter med ekstern finansiering

Der har i 2018 været arbejdet med en række projekter med ekstern finansiering, hvoraf nogle er internationale projekter og andre er projekter i relation til Vækstforum.

Internationale projekter

De internationale projekter relaterer sig temamæssigt til fokuseringerne i den Regionale Udviklingsplan (RUP) og understøtter derved den regionale vækst og udvikling. Region Nordjylland har i 2017 arbejdet på forskellige internationale projekter, hvor den eksterne finansiering er kommet fra EU's Interreg IVB program for Nordsøen, Interreg IVA program for Øresund-Kattegat-Skagerrak og Interreg Europe.

Projekterne har typisk en varighed på 3-4 år, og i denne periode erlægger Region Nordjylland en medfinansiering i form af enten medarbejdertimer og/eller kontante bidrag.

Teknisk Assistance vedrørende Socialfonden og Regionalfonden

Til regionens projekt, der vedrører teknisk assistance til løsning af Strukturfondsrelaterede opgaver i sekretariatet for det regionale Vækstforum, er der bevilget tilskud til teknisk assistance af EU's Regionalfondsmidler og Socialfondsmidler under målet om regional konkurrenceevne og beskæftigelse.

Teknisk assistance løber over 5 år (2014-18), svarende til Strukturfondsperioden. Region Nordjylland indberetter timer for de medarbejdere, der arbejder med Strukturfondene. Der er i det enkelte år ikke overensstemmelse mellem leverede/indberettede timer og udbetalt refusion, idet der forekommer tidsforskydninger. Men over 5-årsperioden vil det komme til at stemme.

6.2 Finansiering

Finansiering (Mio. kr.)	Regnskab	Budget	Tillægsbevil.	Afvigelse
Bloktilskud til udviklingsopgaver	-247,5	-247,5	0,0	0,0
Kommunalt udviklingsbidrag	-78,4	-78,4	0,0	0,0

Generel vurdering

Den samlede finansiering af aktiviteterne under Regional Udvikling er sammensat af to forskellige kilder: Statsligt bloktilskud og kommunalt udviklingsbidrag. Den realiserede finansiering af Regional Udvikling svarer til det budgetterede niveau.

Nedenfor er de enkelte finansieringskilder og de realiserede resultater herfor gennemgået.

Statsligt bloktilskud

Den primære finansieringskilde for regionens aktiviteter på det regionale udviklingsområde er det statslige bloktilskud.

Der er i 2018 modtaget 247,5 mio. kr., hvilket svarer til det budgetterede niveau.

Kommunalt udviklingsbidrag

De nordjyske kommuner betaler et bidrag pr. indbygger til finansiering af aktiviteterne indenfor den regionale udvikling. I 2018 udgør bidraget 133 kr. pr. indbygger svarende til 78,4 mio. kr.

7 Fællesområdet

Omkostninger

663	Antal ansatte
446,4 mio. kr.	Samlede udgifter
758	Omkostninger pr. indbygger

Økonomisystem (ØS Indsigt)

350.000	Antal fakturaer
13.636	Antal leverandører
12.000	Debitorer
30.000	Debitorfakturaer

Indkøbssystem (ILS)

79.874	Aktive varenumre - fordelt på 579 varettyper
1.049,45 mio.	Omsætning
134.651	Antal ordrer
85 %	Af regionens varekøb foregår igennem ILS
27	Implementerede udbudsftaler pr. år
50	Implementerede prisftaler pr. år

Automatisering (RPA)

0,5 mio.	Licensudgifter til RPA
800	Antal manuelle timer automatiseret pr. mdt.

7.1 Specifikke regnskabsresultater

Fælles formål og administration består af Regionens central- og fællesadministration: Hvert af de tre driftsområder (Sundhed, Speciaalsektor og Regional Udvikling) har således en centraladministration, der er placeret på de respektive hovedkonti, hvortil kommer Regionens fællesadministration (hovedkonto 4), der i budget- og regnskabs-situationen fordeles ud på de tre driftsområder efter følgende fordelingsnøgle:

• Sundhed	90,85%
• Speciaalsektor	6,78%
• Regional udvikling	2,37%

En afdeling kan således have bevillinger til såvel central- som fællesadministration.

Med et forbrug på 464,0 mio. kr. udviser Fælles Formål og Administration et samlet mindreforbrug på 3,5 mio. kr. for Regnskab 2018. Indenfor området er der dog enkelte budgetområder, der har været i en negativ økonomisk ubalance i 2018, men hvor merforbruget er blevet afdækket af de øvrige områder under fællesadministrationen.

I nedenstående vil de væsentligste ubalancer blive beskrevet. De tal som der ikke er blevet beskrevet kan ses i de to nedenstående tabeller, som viser det udgifts- og omkostningsbaseret regnskab for fællesområder.

Tjenestemandspensioner

På dette område afholdes pensionsudgifter i relation til regionens driftsområder eksklusiv Sundhedsområdet. Det gælder også pensionsudgifter/indtægter knyttet til tjenestemænd, der skifter arbejdsplads. Nettoudgiften i 2018 har været større end budgetteret. Merforbruget udgør således 9,7 mio. kr. Området har over en længere årrække været underbudgetteret. I forbindelse med budgetforlig 2019 er der afsat yderligere 5,0 mio. kr.

Barselsfond

Regionens barselsfond udligner udgifter til barsel mellem de enkelte institutioner/afdelinger. I 2018 udviser fonden et merforbrug på 6,4 mio. kr. I forbindelse med budgetforlig 2019 er der afsat yderligere 4,0 mio. kr. Det bemærkes, at Nordjyllands Trafikselskab og Nordjysk Mad I/S indgår i Regionens barselsfond.

IT-systemer

For 'IT-systemer' er der et samlet merforbrug på i alt 4,2 mio. kr., der hovedsageligt kan henføres til regionens nye afregningssystem, der oprindeligt skulle have været implementeret januar 2016, men har været underlagt adskillige forsinkelser. Projektet fik medio 2018 mandat til videreforhandling med leverandøren om en kontraktforlængelse. Efterfølgende har projektorganisationen revideret den tilhørende business case, og de konkrete afledte udgifter. Kontraktforlængelsen og færdiggørelsen af projektet indebærer en merudgift.

Erhvervsboliger

Der har i budget 2018 været afsat 22,3 mio. kr. og 12,9 mio. kr. i indtægter, svarende til et nettobudget på i alt 9,4 mio. kr. til drift af lægeboliger, erhvervsboliger samt udgifter i forbindelse med afhændelse af ejendomme.

Mindreforbruget udgør i alt 8,8 mio. kr., hvilket skyldes øgede lejeindtægter fra erhvervsboliger bl.a. udlejning til udlændingestyrelsen på tidligere Dronninglund Sygehus samt mindre behov for vedligehold/klargøring af regionens ejendomme.

Øvrige områder

På de øvrige områder under Fællesadministrationen har der været mindreforbrug, herunder har de enkelte afdelinger generelt vist tilbageholdenhed ved vakancer. Der har været enkelte ledige lederstillinger. Under 'Administrationsejendomme' har der været gennemført et begrænset antal projekter i forhold til vedligehold af regionshuset.

Fællesområdet (Mio kr.)	Regnskab	Budget	Tillægsbevil. /overførsler	Afvigelse
Udgifter	464,0	467,4	0,1	3,5
Nyt Universitetssygehus Aalborg	9,3	9,5	-0,0	0,2
Regionsråd	14,9	15,5	0,0	0,6
Direktionen	5,7	5,7	0,0	0,0
Sektor for specialektor	17,4	19,1	0,0	1,7
Regional udvikling	23,6	22,4	0,0	-1,2
Fælles, afregning moms og skatter	0,1	0,0	0,0	-0,1
HR	62,6	64,7	-0,1	2,0
Forbedring, Kvalitet og Kommunikation	26,5	28,4	-0,1	1,8
Økonomi	56,3	55,6	0,9	0,2
IT	20,4	20,5	-0,1	0,0
Juridisk funktion og Politisk sekretariat	13,4	13,7	0,0	0,3
Patientforløb	43,6	45,0	-0,1	1,3
Kontorhold, annoncering, fotokopiering	0,7	1,5	0,0	0,8
Barselsfond	68,3	62,0	-0,1	-6,4
Udviklingspulje	0,3	0,9	0,0	0,6
IT Drift i Region Nordjylland	32,4	28,3	-0,1	-4,2
Revision mv.	1,8	2,3	0,0	0,5
Forsikringsområdet	21,9	21,3	-0,1	-0,7
Administrationsejendomme	15,5	19,3	0,0	3,8
Erhvervsboliger	0,6	9,4	0,0	8,8
Generalomkostningstillæg	-1,0	0,0	0,0	1,0
Bredbånd og PC-ordning	-2,0	-0,2	0,0	1,8
Erhvervskort medarb. i Region Nordjylland	0,0	0,0	0,0	0,0
Kontingent til Danske Regioner	13,8	13,8	0,0	0,0
Pensionsudgift	18,2	8,5	0,0	-9,7
Indtægtsdækket virksomhed	-0,6	0,0	0,0	0,6

Fællesområdet (Mio. kr.)	Regnskab	Budget	Tillægsbevil.	Afvigelse
Udgifter				
Overførsel af Fællesadministrationen	-464,0	-467,4	-0,1	-3,5
Overført til Sundhedsområdet	-407,3	-409,4	-0,1	-2,2
Central administration	-242,0	-235,8	0,2	6,4
Fællesadm. Nøgle fordelt til Sundhedsområdet	-165,3	-173,6	-0,3	-8,6
Overført til Specialektor	-28,8	-31,0	0,0	-2,2
Central administration	-16,5	-18,1	0,0	-1,6
Fællesadm. Nøgle fordelt til Specialektor	-12,3	-12,9	0,0	-0,6
Overført til Regional udvikling	-27,9	-26,9	0,0	1,0
Central administration	-23,6	-22,4	0,0	1,2
Fællesadm. Nøgle fordelt til Regional udvikling	-4,3	-4,5	0,0	-0,2

Fællesområdet (Mio. kr.)	Regnskab	Budget	Tillægsbevil. /overførsler	Afvigelse
Omkostninger	0,0	0,0	0,0	0,0
Omkostninger i alt	-8,3	5,8	0,0	14,1
Aktivering af investeringer	0,2	0,0	0,0	-0,2
Afskrivninger	10,8	5,6	0,0	-5,2
Pensionshensættelser vedr. tjenestemænd	-25,4	-49,1	0,0	-23,7
Forrentning	0,0	0,0	0,0	0,0
Øvrige beregnede og overførte omkostninger	67,3	55,4	0,0	-11,9
<i>Afspadseringsforpligtelser</i>	<i>0,1</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,1</i>
<i>Leasingafdrag</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>
<i>Hensættelse arbejdsskadeforsikring</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>
<i>Regulering vedr. øvrige hensættelser</i>	<i>67,6</i>	<i>55,4</i>	<i>0,0</i>	<i>-12,1</i>
Ferieforpligtelser	-0,3	0,0	0,0	0,3
Overførsel af forpligtelser til status	-61,2	-6,1	0,0	55,1
Fordeling af omkostninger til driftsområder	8,3	-5,8	0,0	-14,1
Sundhedsområdet	6,7	-5,1	0,0	-11,7
Central administration	-6,5	0,0	0,0	6,5
Fællesadministration	13,2	-5,1	0,0	-18,2
Specialektor	0,9	-0,5	0,0	-1,4
Central administration	-0,1	-0,1	0,0	-0,0
Fællesadministration	1,0	-0,4	0,0	-1,4
Overført til Regional Udvikling	0,8	-0,1	0,0	-0,9
Central administration	0,4	0,0	0,0	-0,4
Fællesadministration	0,4	0,1	0,0	-0,5

8 Anlæg

8.1 Anlæg Sundhed

Sundhedsområdet 2018 – Investeringsoversigt

Udgifter (Mio. kr.)	Regnskab 2018	Budget 2018	Overførsler	Tillægsbevill./ omplacering	Afvigelse
Fælles sundhed	59,9	38,5	10,8	24,3	13,7
Fælles sundhed – Salgsindtægter	-15,6	-9,3	0,0	0,0	6,3
Aalborg Universitetshospital incl. Kræftplan IV	17,7	28,1	1,1	0,0	11,5
Nyt Aalborg Universitetshospital, Østmatriklen	125,6	88,7	149,3	18,0	130,5
Nyt Aalborg Universitetshospital, Østmatriklen - satspuljemidler	-72,3	0,0	-39,0	-33,0	0,3
Regionshospital Nordjylland	154	84,7	65,7	0,0	-3,6
Sygehus Thy-Mors (Aalborg Universitetshospital – Thisted)	4,1	5,3	-1,2	0,0	0,0
Sygehusapoteket	4,8	0,7	11,4	0,0	7,3
Psykiatrien	4,6	2,6	8,3	0,0	6,3
Hospice Vangen	-0,3	0,0	15,8	0,0	16,1
Udgifter	370,5	248,6	261,3	42,3	181,7
Indtægter	-87,9	-9,3	-39,0	-33,0	6,6
Total	282,6	239,3	222,3	9,3	188,3

Generelt for anlæg på Sundhed

I det følgende aflægges anlægsregnskabet for Aalborg Universitetshospital, Nyt Aalborg Universitetshospital, Sygehus Thy-Mors (Aalborg Universitetshospital Thisted), Regionshospital Nordjylland, Psykiatrien, Sygehusapoteket, fælles puljer samt Hospice Vangen. Herudover oversigt over regionens salg af udfasede ejendomme i 2018 og ejendomme til salg.

Anlægsområdet i 2018 haft et korrigeret udgiftsbudget på 552,2 mio. kr. og et forbrug på 370,5 mio. kr. og heraf en afvigelse på 181,7 mio. kr. i mindreforbrug. Der har i 2018 været budgetteret med indtægter på 81,3 mio. kr. mens der er modtaget 87,9 mio. kr. svarende til en afvigelse på 6,6 mio. kr.

Årsagerne til mindreforbruget/overførslerne er relateret til følgende hovedområder:

- Nybygninger, renoveringer og ombygninger, hvor det ikke har været muligt at omsætte det fulde anlægsbeløb i 2018
- Anlægsprojekter, der har været forsinket i opstart eller ved afslutning af forskellige årsager

Der blev ved kvartalsrapport 2 givet 3 tillægsbevillinger på i alt 55,0 mio. kr. For alle disse tillægsbevillinger gælder, at der er anvist finansiering indenfor den samlede ramme, således at de 3 tillægsbevillinger netto giver 0. De tre tillægsbevillinger er beskrevet nedenfor:

- I forhold til byggeriet af Psykiatrien på Øst-matriklen, er der opstået uforudsete omkostninger i forbindelse med udgravningsarbejdet til bygningen. Der er givet en tillægsbevilling (omplacering) på 15,0 mio. kr. og den finansielle dækning er anvist af et mindreforbrug på Udvidet Serviceby i 2018
- Der er identificeret et merforbrug på renovering bygning 40 i Hjørring (sengeafsnit i Højhuset) med et merforbrug på 25,0 mio. kr. Der er givet en tillægsbevilling (omplacering) på 25,0 mio. kr. begrundet i ovenstående. Den finansielle dækning er anvist af et mindreforbrug på Kvinde-barn Hus i 2018

- Til imødegåelse af, at regionens udgiftsloft for driftsudgifter på sundhedsområdet er blevet sænket som følge af en lavere pris- og lønudvikling, er IT-området gennemgået med henblik på at identificere anskaffelser og it-investeringer. Der er givet en tillægsbevilling (omplacering) på 15,0 mio. kr. Den finansielle dækning er anvist af mindreforbrug på vej- og stitilslutninger under Nyt Aalborg Universitetshospital

Herudover er regionen i forbindelse med midtvejsregulering tilført 9,3 mio. kr. vedrørende implementering af ny landspatientregister, nyt sygehusmedicinregister samt oprettelse af en national digitaliseringsfond. Disse midler indgår i ovenstående skema som en tillægsbevilling.

Fælles Sundhed

Udgifter (Mio. kr.)	Regnskab 2018	Budget 2018	Overførsler	Tillægsbevil.	Afvigelse
Fælles sundhed	59,9	38,5	10,8	24,3	13,7
Fælles sundhed – Salgsindtægter	-15,6	-9,3	0,0	0,0	6,3
Total	44,3	29,2	10,8	24,3	20,0

Regnskabet for 2018 udviser et korrigeret budget på 73,6 mio. kr., et forbrug på 59,9 mio. kr. og et restbudget (mindreforbrug) på 13,7 mio. kr.

- El-sikkerhed – Der arbejdes fortsat med el-sikkerheden for Aalborg Universitetshospital
- Elevatorpulje – Genudbuddet af elevatorer har forsinket processen og installationstakten med heraf mindreforbrug til følge
- Energimærkning – der arbejdes fortsat med anlægsopgaven
- Rensning af hospitalsspildevand – der arbejdes fortsat med anlægsopgaven
- Energimærkning – projektet pågår
- Pulje til akutrenovering og energimærkning – overførte anlægsmidler til energimærkning

Der er i 2018 anvendt 31,5 mio.kr. til investeringer på IT-området.

Aalborg Universitetshospital incl. Kræftplan IV

Udgifter (Mio. kr.)	Regnskab 2018	Budget 2018	Overførsler	Tillægsbevil.	Afvigelse
Aalborg Universitetshospital incl. Kræftplan IV	17,7	28,1	1,1	0,0	11,5

Regnskabet for 2018 udviser et korrigeret budget på 29,2 mio. kr., et forbrug på 17,7 mio. kr. og et restbudget (mindreforbrug) på 11,5 mio. kr.

- Renovering Aalborg, Farsø og Hobro – Der har været igangsat renoveringer på Aalborg Universitetshospitals matrikler men ikke blevet færdiggjort, hvorfor restbeløbet overflyttes til 2019
- Etablering af en 6. OP-stue ved Ortopædkirurgiske speciale, Farsø – Der udestår fortsat en mindre del af projektet, der ikke er færdiggjort
- Midler til CT-scanner til Onkologien – De afsatte anlægsmidler til udskiftning er tiltænkt en CT-scanner til Onkologien, idet regionen har været nødsaget til at annullere udbuddet begrundet i manglende udformning af udbudsmaterialet tilstrækkeligt i forhold til de konkrete behov. Regionen forventer at genudbyde CT-scanneren i januar 2019

Nyt Aalborg Universitetshospital og øst-matriklen

Udgifter (Mio. kr.)	Regnskab 2018	Budget 2018	Overførsler	Tillægsbevil.	Afvigelse
Nyt Aalborg Universitetshospital, Østmatriklen	125,6	88,7	149,3	18,0	130,5
Nyt Aalborg Universitetshospital, Østmatriklen - satspuljemidler	-72,3	0,0	-39,0	-33,0	0,3
Total	53,3	88,7	110,3	-15,0	130,7

Regnskabet for 2018 udviser et korrigeret budget på 256,1 mio. kr., et forbrug på 125,6 mio. kr. og et restbudget (mindreforbrug) på 130,5 mio. kr. Regnskabet udviser herudover et korrigeret indtægtsbudget vedrørende satspuljemidler til psykiatri på 72,0 mio.kr. En indtægt på 72,3 mio kr. og et restbudget(merindtægt) på 0,3 mio. kr.

- Udvidet Serviceby – Har afventet afklaring omkring automatiseringsniveauet og størrelse på blandt andet sterilcentral før den videre projektering kunne igangsættes
- Infrastruktur – Afventer indtil landskabsarbejdet igangsættes i 2019
- Vej- og stitilslutninger – Der pågår drøftelser med Aalborg Kommune vedr. afklaring om placering af veje, stier og +bus
- Onkologi incl. Én accelerator – Der pågår et arbejde omkring udflytning af onkologien
- Psykiatri, udflytning – Arbejdet er igangsat og der er givet en tillægsbevilling (omplacering) på 15,0 mio. kr. til Kvartalsrapport II-2018 grundet uforudsete omkostninger i forbindelse med udgravningsarbejdet til bygningen
- Redundant tunnel – Afventer endelig ekspropriation
- Fælles forhal med SUND – Der pågår arbejde omkring etablering af fælles forhal
- Steno Diabetes Center – Har ikke anvendt anlægsmidlerne i 2018
- Gennemførelse af udbudsproces for nyt rensesanlæg – Der har været gennemført et genudbud i 2018
- Salg af Nord og Syd – Salg af matriklerne Nord og Syd er i proces
- Arkæologiske undersøgelser – Arbejdet med arkæologiske undersøgelser pågår
- Arealerhvervelse 2. ekspropriation – afventer endelig ekspropriation

Regionshospital Nordjylland

Udgifter (Mio. kr.)	Regnskab 2018	Budget 2018	Overførsler	Tillægsbevil.	Afvigelse
Regionshospital Nordjylland	154,0	84,7	65,7	0,0	-3,6

Regnskabet for 2018 udviser et korrigeret budget på 150,4 mio. kr., et forbrug på 154,0 mio. kr. og et restbudget (merforbrug) på 3,6 mio. kr.

I forbindelse med regnskabsafslutningen er der fejlagtigt overført et mindreforbrug til 2019 vedrørende Regionshospital Nordjylland. Dette vil blive korrigeret i forbindelse med en kommende kvartalsrapport.

Sygehus Thy-Mors (Aalborg Universitetshospital – Thisted)

Udgifter (Mio. kr.)	Regnskab 2018	Budget 2018	Overførsler	Tillægsbevil.	Afvigelse
Sygehus Thy-Mors	4,1	5,3	-1,2	0,0	0,0

Regnskabet for 2018 udviser et korrigeret budget på 4,1 mio. kr., et forbrug på 4,1 mio. kr. og et restbudget (merforbrug) på 0,0 mio. kr.

Sygehusapoteket

Udgifter (Mio. kr.)	Regnskab 2018	Budget 2018	Overførsler	Tillægsbevil.	Afvigelse
Sygehusapoteket	4,8	0,7	11,4	0,0	7,3

Regnskabet for 2018 udviser et korrigeret budget på 12,1 mio. kr., et forbrug på 4,8 mio. kr. og et restbudget (mindreforbrug) på 7,3 mio. kr.

- Sikring af egenproduktion – Det har været svært for entreprenørerne at levere en kvalitet, der kan leve op til renrumsstandard, hvorfor der har været brugt megen tid på mangelgennemgang i første etape. Herudover har kvalificeringen taget længere tid end forventet.
- FMS-overvågning af produktion og (nødforsyning) – der arbejdes med anlægsprojektet sideløbende med sikringen af egenproduktionen

Psykiatrien

Udgifter (Mio. kr.)	Regnskab 2018	Budget 2018	Overførsler	Tillægsbevil.	Afvigelse
Psykiatrien	4,6	2,6	8,3	0,0	6,3

Regnskabet for 2018 udviser et korrigeret budget på 10,9 mio. kr., et forbrug på 4,6 mio. kr. og et restbudget (mindreforbrug) på 6,3 mio. kr.

- Nyt sengeafsnit og ombygninger i Brønderslev – Indflytningen i sengeafsnit N1 med 16 særlige pladser skete i december 2018, mens udenomsarealer og multihal først står parat i 2. kvartal af 2019

Hospice Vangen

Udgifter (Mio. kr.)	Regnskab 2018	Budget 2018	Overførsler	Tillægsbevil.	Afvigelse
Hospice Vangen	-0,3	0,0	15,8	0,0	16,1

Regnskabet for 2018 udviser et korrigeret budget på 15,8 mio. kr., et forbrug på -0,3 mio. kr. og et restbudget (mindreforbrug) på 16,1 mio. kr.

Mindreforbruget overføres til 2019 til finansiering af udgifter forbindelse med indflytning i det nye Hospice Vangen.

SDCN (Steno Diabetes Center Nordjylland)

Udgifter (Mio. kr.)	Regnskab 2018	Budget 2018	Overførsler	Tillægsbevil.	Afvigelse
Steno Diabetes Center Nordjylland	3,9	0,0	0,0	0,0	3,9
Steno Diabetes Center Nordjylland, donation	-8,0	0,0	0,0	0,0	-8,0

Steno Diabetescenter er konteret under fondsmidler (indgår dermed ikke i Regions anlægsramme) og her har været en anlægsudgift på 3,9 mio. kr. og en indtægt på 8,0 mio. kr.

Kvalitetsfondsprojektet NAU

(Mio. kr.)	Regnskab/ forbrug 2018	Budget 2018	Overførsler 2017	Tillægsbevil.	Rest budget 2018
I alt NAU	694,9	700,0	0,0	0,0	5,1
Projektafdelingen	14,3	0,0	0,0	13,0	-1,3
Byggeri NAU	680,6	700,0	0,0	-13,0	6,4

Byggeriet af Nyt Aalborg Universitetshospital (NAU) er ved udgangen af 2018 så langt, at råhuset er afleveret i november og der er fuld gang i lukningen af bygningen. Dette er sket løbende, så der nu stort set kun mangler det sidst opførte. Samtidigt er aptering, installation af tekniske forsyninger m.m. igangsat i de første bygningsdele.

Byggeriet af Servicebyen, indeholdende lager, sterilcentral, køkken og andre tekniske funktioner, er igangsat i 2018.

Finansiering af Kvalitetsfondsprojektet

(Mio. kr.)	Regnskab/ forbrug 2018	Budget 2018	Overførsler 2017	Tillægsbevil.	Rest budget 2018
Kvalitetsfondsprojekt	474,8	117,1	0,0	0,0	-357,7
Egenfinansiering	117,1	117,1	0,0	0,0	0,0
Tilskud fra Kvalitetsfonden	357,7	0,0	0,0	0,0	-357,7

Nyt Aalborg Universitetshospital finansieres dels af egenfinansiering, som består af årligt udmøntede beløb i Region Nordjyllands budgetramme, tilskud fra Kvalitetsfonden, som udbetales på baggrund af løbende opfølgning på forventede budgetter og det løbende forbrug, samt lånefinansiering.

I 2018 var det budgetteret med en hensættelse til egenfinansiering på 117,1 mio.kr. som overføres i 12-dele til en særlig konto til byggeriet.

Tilskud fra Kvalitetsfonden er i 2018 på 357,7 mio.kr. Beløbet betales forud i hvert kvartal samtidigt med, at der sidst på året foretages en vurdering i forhold til behovet for finansiering og der kan i den forbindelse ske en regulering af udbetalingen for 4. kvartal. I 2018 har det betydet, at der ikke skete nogen udbetaling for det sidste kvartal.

I 2018 er der ligeledes optaget lån på 356,4 mio.kr. Disse lån indgår som en del af Region Nordjyllands samlede låneramme og afdrages svarende til øvrige lån. Der vil dog ske hel eller delvis indfrielse på det tidspunkt, hvor provenu for salg af Aalborg Universitetshospital Nord og Syd modtages.

Status Kvalitetsfondsprojekt

(Mio. kr.)	Primosaldo 2018	Regnskab 2018	Ultimo 2018
Hensættelser i alt 2010 til 2018	876,9	117,1	994,1
Modtagne tilskud fra Kvalitetsfonden	304,6	403,6*	708,2
Lånefinansiering	0,0	356,4	356,4
Samlet finansiering	1.181,50	877,2	2.058,70
Forbrug i alt pr. ultimo 2018	-1.168,70	-636,1	-1.804,80
Overskydende finansiering pr. ultimo 2018	12,8	241,1	253,9

*Forskellen på de 403,6 mio. kr. og de 357,7 mio. kr. i teksten over tabellen, skyldes at 3 kvartals. tilskud 2018 er indtægtsført på anlægsprojektet i 2019.

Ultimo 2018 er der i alt hensat 994,1 mio.kr. i egenfinansiering, modtaget tilskud fra Kvalitetsfonden for 708,2 mio.kr. og optaget lån på 356,4 mio.kr. Det først år der blev hensat beløb til projektet, blev der tilskrevet rente af hensættelsen på 2,0 mio.kr. I alt er der opsamlet 2.060,7 mio.kr. som finansiering til Kvalitetsfondsprojektet. Beløbene er hensat på særskilt deponeringskonto på status.

Ultimo 2018 er der i alt brugt 1.804,8 mio.kr. og dermed er der ultimo 2018 en deponering på 253,9 mio.kr.

8.2 Afsluttede anlægsprojekter Sundhed

(Mio. kr.)	Bevilling	Forbrug
Sygehusvæsen	150,6	133,9
Sundhed fælles	33,3	27,6
Strukturplan - 2 OP-stuer	21,0	15,2
Kontrol arbejdsklausuler i tjenesteydelseskontrakter	0,3	0,3
Nedrivningspulje bygninger Hobro og Frederikshavn	3,0	3,1
APV-projekter 2017	3,5	3,5
APV-projekter 2018	3,5	3,6
Forundersøgelser 2018 arbejdsmiljø	2,0	1,9
Aalborg Universitetshospital	17,1	18,5
Kræftplan IV - udskiftning 2 PET CT	11,9	10,4
2 Opstuer dagkirugi	5,2	8,1
Sygehus Thy-Mors (AaUH - Thisted)	65,2	52,6
Renovering sengeafsnit K3 Thisted	16,0	10,8
Renovering Biokemisk afsnit Thisted mv	22,4	18,2
Renoveringsplan - Thisted	15,5	15,2
Nyt el/nødforsyning - Thisted	6,0	6,3
Fremtidens Thisted mv	5,3	2,1
Regionshospital Nordjylland	14,0	13,8
Renovering/levetidsforlængelse Hjørring	5,5	5,9
Renovering/levetidsforlængelse Brønderslev	3,0	2,9
Regnvandsseperering Brønderslev	5,0	5,0
Perspektiv plan RHN	0,5	0,0
NAU - østmatriklen	2,5	2,6
Forundersøgelse mv	2,5	2,6
Psykiatrien	18,5	18,8
Flytning af N8	7,5	7,1
Indflytning ambulatorium -Frederikshavn	4,0	4,1
Renovering af bygning i Brønderslev N1	3,0	2,9
N1 ambulatorium i Brønderslev	4,0	4,7

8.3 Anlæg Specialsektoren

Specialsektoren

Udgifter (Mio. kr.)	Regnskab 2018	Budget 2018	Overførsler	Tillægsbevil.	Afvigelse
Fælles	12,1	20,0	5,0	0,0	12,9
Specialbørnehjemmene i Nordjylland	0,0	0,7	0,0	0,0	0,7
Bostedet Hadsund	1,2	0,0	6,9	0,0	5,7
Bostedet Brovst	3,0	0,0	3,9	0,0	0,9
Bostedet Kærvang	2,3	0,0	3,2	0,0	0,9
Socialpsykiatriske boliger i Aars	48,3	39,1	6,0	0,0	-3,2
Socialpsykiatriske Boliger i Aars – indtægter	-8,4	0,0	0,0	0,0	8,4
Investeringsramme øvrige driftsmidler	0,6	2,5	0,0	0,0	1,9
Udgifter	67,5	62,3	25,0	0,0	19,8
Indtægter	-8,4	0,0	0,0	0,0	-8,4

I det følgende aflægges anlægsregnskabet for Specialsektoren.

Som det fremgår af ovenstående tabel, har anlægsområdet i 2018 haft et korrigeret udgiftsbudget på 87,3 mio. kr. og et forbrug på 67,5 mio. kr. og heraf en afvigelse på 19,8 mio. kr. i mindre forbrug. Der har i 2018 været budgetteret med indtægter på 0,0 mio. kr. mens der er modtaget 8,4 mio. kr. relateret til Bostedet Års.

I forbindelse med regnskabsafslutningen for 2018 er der sket overførsler på 9,9 mio. kr. indenfor Specialsektoren.

Årsagerne til overførslerne er relateret til følgende hovedområder:

- Nybygninger, renoveringer og ombygninger, hvor det ikke har været muligt at omsætte det fulde anlægsbeløb i 2018
- Anlægsprojekter, der har været forsinket i opstart eller ved afslutning af forskellige årsager

Overførte anlægsprojekter

- Bostedet Aars - Nybygning af Bostedet Aars færdiggøres i foråret 2019. Der er bevilget 76,7 mio.kr. og der er ved udgangen af 2018 anvendt 68,9 mio.kr. Det resterende beløb 7,9 mio.kr. overføres til færdiggørelse af projektet.
- Udviklingspulje – Planlagte renoveringer, ny- og ombygninger på blandt andet CDH og Østerskoven. Den samlede bevilling er på 15,0 mio.kr., hvoraf der er anvendt 6,7 mio.kr. Mindreforbrug på 8,3 mio.kr.
- Fællespulje - Planlagte opdateringer og renoveringer på blandt andet CDH. Der bevilget 5,0 mio.kr. og der er anvendt 7,0 mio.kr. svarende til et merforbrug på 2,0 mio.kr.

8.4 Afsluttede anlægsprojekter Specialsektoren

Specialsektoren

(1.000 kr.)	Bevilling	Forbrug
Specialsektoren	143,3	135,1
Investeringsrammer til øvrig mv	2,5	0,6
Bostedet Hadsund Nybygning afsluttet	73,2	68,4
Bostedet Kærvang Fjorden Nybygning	39,6	39,8
Bostedet Brovst Nybygning	28,0	26,3

8.5 Salg af ejendomme

I 2018 har regionen solgt ejendomme for 8,2 mio. kr. samt afholdt udgifter vedrørende for 0,4 mio. kr. Herudover udgifter til tidligere solgte ejendomme som også er konteret i 2018. Endvidere har regionen afholdt udgifter på ejendomme der er sat til salg på 0,08 mio. kr.

Oversigt over solgte ejendomme:

Salg af ejendomme 2018 (Mio. kr.)	
Køb/Salg	Sum
Salg af lægeboliger i Farsø	1,8
Salg af Fasanvej 12, Farsø	0,7
Salg af Højager 6, Thisted	0,5
Salg af Skovvænget, Aalestrup – overtagelse 1. maj 2019	2,8
Salg af Kærvang Tranevej, Nykøbing Mors	2,0
I alt	7,8

I 2018 har der været en udgift på 0,3 mio. kr. forbindelse med salg af tidligere års ejendomme.

Oversigt over ejendomme til salg:

Region Nordjylland har nedenstående ejendomme til salg i 2018, som ikke er solgt:

- Salg af Strandgården, Nykøbing Mors
- Salg af Dronninglund Sygehus
- Salg af Hermesvej, Brønderslev
- Salg af Vestervang, Løgstør

9 Langfristet gæld og renteinstrumenter

9.1 Langfristet gæld

Den samlede langfristede gæld ekskl. leasingforpligtelsen udgør 2.183,2 mio. kr. ved udgangen af 2018, mens den langsigtete gæld inkl. leasingforpligtelsen udgør 2.363,6 mio. kr.

Regionens langsigtete gæld består af en ordinær gæld på 1.781,5 mio. kr., samt gæld vedr. almennyttige boliger på 52,0 mio. kr., leasinggæld på 180,4 mio. kr. og gæld til kvalitetsfondsprojektet på 349,7 mio. kr.

Langfristet gæld

Der er i 2018 optaget lån for i alt 419,4 mio. kr. hvoraf lån på 356,4 mio. kr. er til finansiering af Det nye Aalborg Universitetshospital og lån på 63 mio. kr. er til refinansiering af afdrag.

Samtidig er der på regionens gæld (ekskl. leasingforpligtelsen) afdraget 117,8 mio. kr. og indfriet 5,7 mio. kr., hvilket betyder at regionen i 2018 har nedbragt gælden med 123,4 mio. kr.

Leasing

Den samlede leasingforpligtelse udgør 180,4 mio. kr. ved udgangen af 2018. Der er i 2018 indgået nye leasingforpligtelser svarende til 113,6 mio. kr. og betalt afdrag for 95,4 mio. kr.

Nye lån	419,4	mio. kr.
Afdrag lån.....	-117,8	mio. kr.
Indfrielse	-5,7	mio. kr.
Tilgang leasinggæld.....	113,6	mio. kr.
Afdrag leasinggæld	-95,4	mio. kr.
Tilgang i alt	314,1	mio. kr.
Derudover er der foretaget afdrag på lån vedr. almene boliger på	-2,3	mio. kr.
Samlet lånetilgang	312,1	mio. kr.

Almennyttige boliger

Lån vedr. almene boliger betales af beboere i de almene boliger (Sødisbakke og Boformen Kærvang) og belaster kun regionens økonomi, såfremt der er tomme boliger i ejendommene. I givet fald er det Speciaalsektoren der har forpligtelsen herfor.

Afdragsbyrden på den langfristede gæld opdeles således:

Langfristet gæld i mio. kr.	0-10 år	11-20 år	21-25 år	I alt
Kommunekredit	47,9	1.280,3	802,9	2.131,2
Rentebærende gæld, ekskl. leasinggæld				2.131,2
Leasinggæld				180,4
Samlet gældsforpligtelse, som betales af Region Nordjylland				2.311,6
Lån vedr. almene boliger				52,0
Total				2.363,6

De første lån, der forfalder til endelig betaling i 2022, er på i alt 47,9 mio.kr.

9.2 SWAP

Banken betaler					Region Nordjylland betaler					
Betegnelse	Restgæld DKK	Val.	Rente	Mod- part	Betegnelse	Udløb	Val.	Rente	Aftale indgå- else	Markeds- værdi
KommuneKredit 200832631	589.626.327	DKK	Variabel	Nordea	916850- 1139382	4. apr.2033	DKK	4,165 %	2010	-167.810.103
KommuneKredit 200833423	135.360.000	DKK	Variabel	Nordea	1175562/ 1541492	31. okt. 2033	DKK	3,315 %	2012	-26.622.705
KommuneKredit 201645420	205.496.675	DKK	Variabel	Nordea	975518/ 1222590	26. nov. 2029	DKK	5,845%	2009	-62.522.370

9.3 Renter

Rente af likvide aktiver var i 2018 budgetteret til en indtægt på 22,1 mio.kr. og rente af langfristet gæld var budgetterede med en udgift på 52,5 mio.kr. Den udgiftsbaserede nettorente var således budgetteret til en udgift på 30,4 mio.kr. Fratrullet intern opkrævning af rente ved Speciaalsektoren, som var budgetteret til en indtægt på 14,4 mio.kr. udgjorde den samlede forventede nettorenteudgift således -16,0 mio.kr.

Nettorenteudgiften i regnskabsperioden landede på 34,2 mio.kr, dvs. et samlet merforbrug på 18,2 mio.kr.

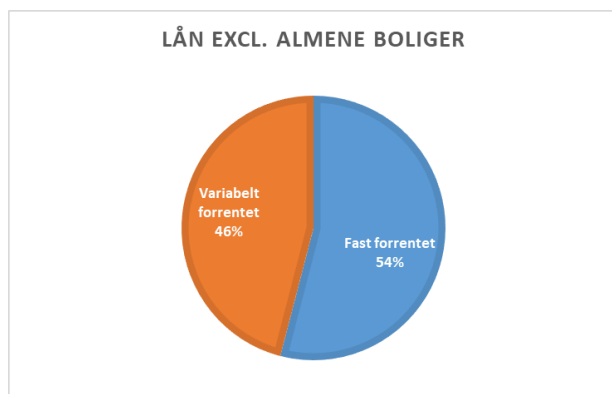
Afvigelsen på renteområdet kan primært forklares ved en negativ kursregulering af regionens beholdning af likvide midler.

Der er placeret godt 1.840 mio. kr. i obligationer og andre værdipapirer for at sikre regionen et afkast af den likvide beholdning. Denne gav i 2018 en renteindtægt på 42,0 mio. kr., men den globale politiske uro i sidste kvartal, betød imidlertid en kursregulering på -52,3 mio. kr. Kurstabet er dog alene udtryk for et øjebliksbillede under ugunstige forhold, hvorfor denne ikke kan forventes at være blivende. Nedenstående tabel viser udviklingen i regionens renteindtægter/udgifter over en 4-årig periode.

Kr.	2015	2016	2017	2018
Renteindtægter	25.694.018	31.786.849	34.797.755	42.034.305
Renteudg. langfristet gæld.	-43.259.767	-47.437.505	-51.690.833	-36.338.923
Kurstab/Kursgevinst	-3.975.087	36.757.577	6.758.977	-52.301.760

Renteområdet var også i 2018 præget af et lavt renteniveau, hvilket betyder, at der på de likvide indeståender ikke er renteindtægter. Indestående på bankkonti har i 2018 medført en renteudgift på 0,8 mio. kr.

Region Nordjyllands langfristede gæld har medført en renteudgift på 36,3 mio. kr. i 2018. Af den samlede gældsforpligtelse (excl. lån til almene boliger), er ca. 1.151,9 mio. kr., svarende til 54%, hjemtaget som fastforrentede lån med rentesatser mellem 1,52% og 5,8%. (jf. oversigt over swap-aftaler ved kap 9.2). Den fastforrentede andel af gælden er faldet med 2% i forhold til 2017.

Speciaalsektoren er i 2018 blevet opkrævet interne renter for i alt 12,8 mio.kr., heraf udgør forrentning af aktivmassen (bygninger, inventar) 12,3 mio.kr., og kassekreditrente til regionen for udlæg vedr. igangværende anlægsarbejder, samt rente vedr. likviditet, der står til konsolidering, takstkorrektion udgør 0,2 mio.kr. Forrentning vedr. almene boliger samt rente i øvrigt udgør 0,3 mio.kr.

På rentekontoen indgår desuden renter af regionens korte- og langfristede tilgodehavender samt rente af for sene betalinger. I alt en nettorenteudgift 0,3 mio.kr.

Rentekontoen indeholder desuden udgifter til købsmoms samt refusion heraf. I 2018 udgør købsmomsordningen 1.014,4 mio. kr.

Renter 2018	Regnskab	Budget	Tillægsbevil.	Afvigelse
Renter m.v.	0	0	0	0
RENTER	34.194.853	16.041.293	0	-18.153.560
Renter af likvide aktiver	-42.034.305	-22.100.000	0	19.934.305
Indskud i pengeinstitutter	788.139	-22.100.000	0	-22.888.139
Investerings- og placeringsforeninger	-22.952.221	0	0	22.952.221
Renter af realkreditobligationer	-19.614.739	0	0	19.614.739
Statsobligationer m.v.	-255.485	0	0	255.485
Renter af kortfristede tilgodehavender	-2.551	0	0	2.551
Tilgodehavender i betalingskontrol	733	0	0	-733
Andre tilgodehavender vedr. hovedkonto 1-4	-3.284	0	0	3.284
Aktiver tilhørende selvejende institutioner	0	0	0	0
Renter af langfristede tilgodehavender	0	0	0	0
Deponerede beløb (Kvalitetsfondsmidler)	0	0	0	0
Renter af udlæg vedr. hovedkonto 2 og 3	-12.775.512	-14.358.707	0	-1.583.195
Renter vedr. hovedkonto 2	-12.775.512	-14.358.707	0	-1.583.195
Renter af kortfristet gæld i øvrigt	366.537	0	0	-366.537
Anden kortfristet gæld med indenlandsk betalingsmodtager	366.537	0	0	0
Rente af løbende mellemregning	0	0	0	0
Renter af langfristet gæld	36.338.923	52.500.000	0	16.161.077
Selvejende institutioner	0	0	0	0
Realkredit	0	0	0	0
Kommunekredit	35.911.989	52.500.000	0	16.588.011
Pengeinstitutter	0	0	0	0
Gæld vedr. kvalitetsfondsinvesteringer	426.935	0	0	-426.935
Kurstab og kursgevinster	52.301.760	0	0	-52.301.760
Kurstab og kursgevinster obligationer og aktier	0	0	0	0
Valutakonto	50.965	0	0	-50.965
Kursregulering vedr. indfrielse af lån	505	0	0	0
Obligationer og aktier i depot	52.250.291	0	0	-52.250.291
Refusion af købsmoms	0	0	0	0
Refusion af købsmoms	-1.014.351.763	0	0	1.014.351.763
Udgifter til købsmoms	1.014.351.763	0	0	-1.014.351.763
Overførsel til hovedkonto 1-4	-34.194.853	-16.041.293	0	18.153.560
Overførsel - renter m.v.	-34.194.853	-16.041.293	0	18.153.560
Overførsel - interne renter m.v.	0	0	0	0

10 Likviditet

Der var i regnskabsåret 2018 budgetteret med en forventet nedgang i likviditeten på 37,7 mio. kr.

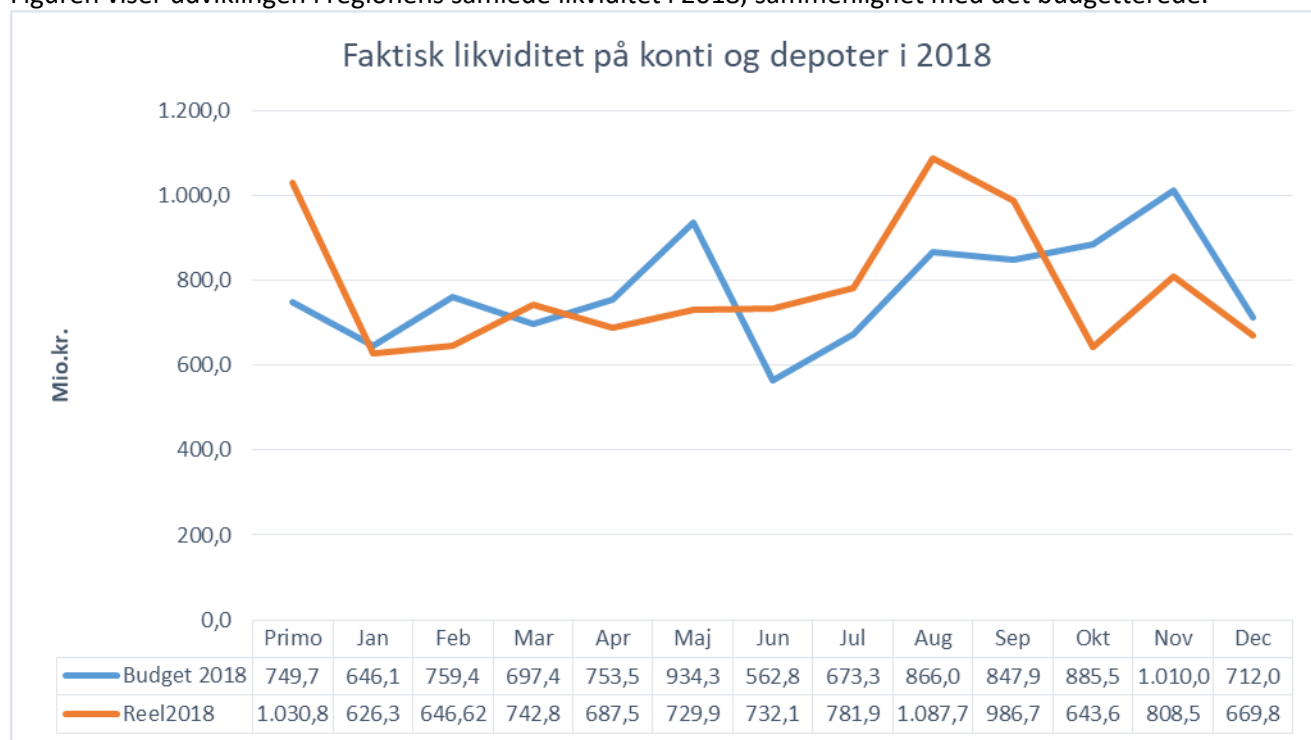
Ved budgetlægningen for 2018, blev der skønnet en ultimobeholdning på 712,0 mio. kr., og den faktisk opgjorte likviditet endte på 669,8 mio.kr. Forskellen begrundes i forskydninger i betalingsstrømme henover årsskiftet.

Likviditeten udviklede sig som forventet i første kvartal af regnskabsåret 2018. Henover sommeren afviger likviditeten fra det budgetterede, hvilket primært kan henføres til, at trækket vedr. samhandel med andre regioner først effektueres i tredje kvartal.

I 2018 er der foretaget låneoptag i 2. halvår på samlet 419,4 mio. kr., heraf 356 mio.kr. til kvalitetsfondsprojektet og 63 mio.kr. til refinansiering af afdrag på lån.

Udover låneoptag finansieres kvalitetsfondsprojektet via udbetalinger fra regeringens kvalitetsfond, samt forbrug af egne hensættelser. Finansiering til projektet overføres løbende på baggrund af faktiske udgifter.

Figuren viser udviklingen i regionens samlede likviditet i 2018, sammenlignet med det budgetterede.

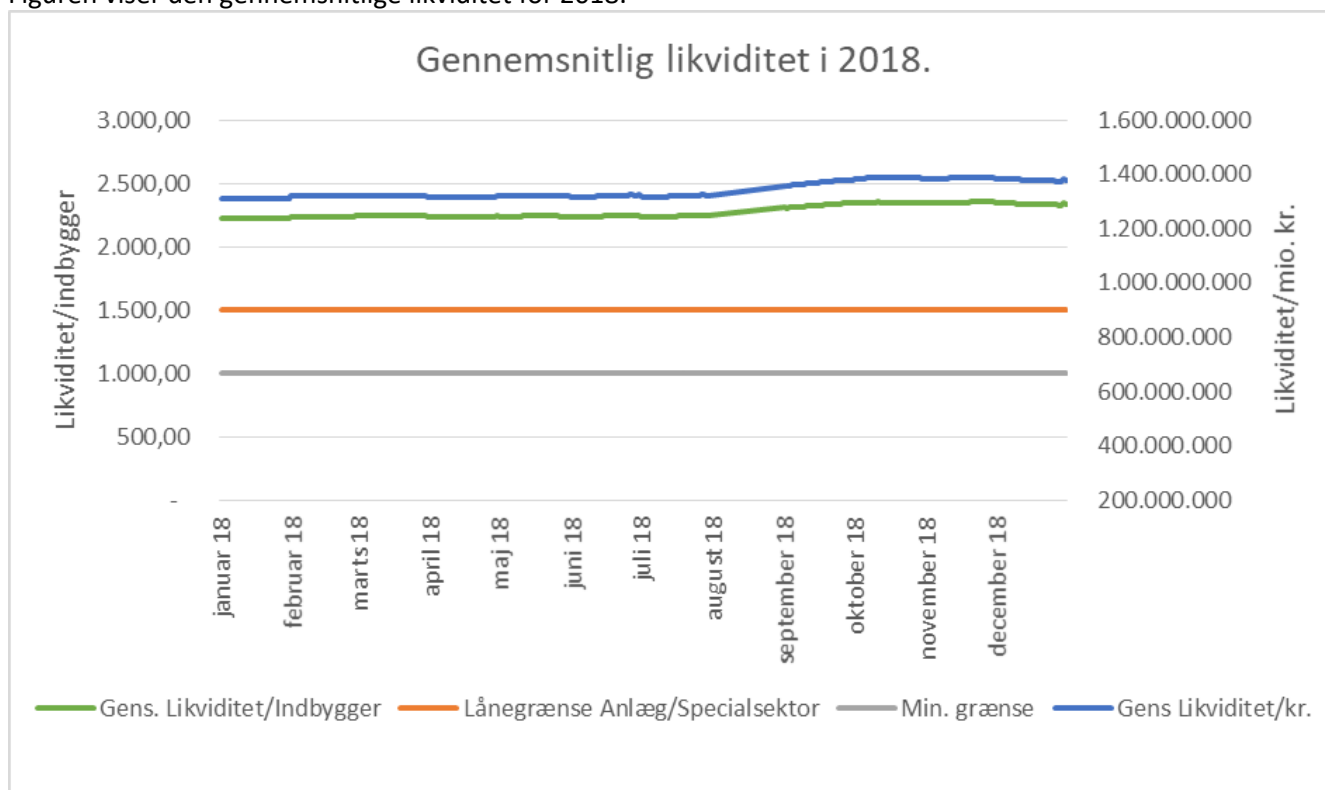
Figur: Udvikling i Regionens samlede likviditet 2018 (mio. kr.)

Der udarbejdes hvert kvartal en likviditetsoversigt efter kassekreditreglen, dvs. et gennemsnit af daglige saldi over de seneste 12 måneder. Den gennemsnitlige likviditet opgjort efter kassekreditreglen er ultimo 2018 på 1.379 mio.kr. En stigning fra 2017 på 69 mio.kr. Sammenholdes den gennemsnitlige saldo med antallet af indbyggere i Region Nordjylland, andrager likviditeten 2.338 kr. pr. indbygger, hvilket er en stigning på 114 kr. i løbet af regnskabsåret 2018.

Økonomi- og Indenrigsministeren kan iværksætte en ekstraordinær økonomisk opfølgning for en region, såfremt regionens gennemsnitlige likviditet opgjort efter kassekreditreglen falder til under 1.000 kr. pr. indbygger.

Ligeledes er der i 2013 indført en grænse på 1.500 kr. pr. indbygger i forbindelse med adgangen til lånoptagelse til anlægsprojekter i Speciaalsektoren. Region Nordjylland ligger væsentligt over, hvorfor der ikke kan forventes dispensation til låneoptag for nuværende.

Figuren viser den gennemsnitlige likviditet for 2018.

Figur: Gennemsnitlig løbende likviditet pr. indbygger for 2018.

11 Overførsler

Overførsler til og fra		Fra 2017			Til 2019		2018
							påvirkning
Mio.kr.	Ansøgte	Automatiske		Ansøgte	Automatiske		
	Overførsler	overførsler	I alt	Overførsler	overførsler	I alt	Netto
Drift							
Hospitaler		3,6	3,6				3,6
Sundhedsområdet i øvrigt	1,0		1,0	1,2	2,5	3,7	-2,7
	1,0	3,6	4,6	1,2	2,5	3,7	0,9
Regional udvikling							0,0
Fællesområdet							0,0
I alt drift	1,0	3,6	4,6	1,2	2,5	3,7	0,9
Anlæg (netto)							
Sundhedsområdet	222,3		222,3	186,8		186,8	35,5
Specialesektoren	25,0		25,0	9,9		9,9	15,1
I alt anlæg	247,3		247,3	196,7		196,7	50,6
Drift og anlæg i alt	248,3	3,6	251,9	197,9	2,5	200,4	51,5

Til finansiering af overførsler mellem årene vedrørende sundhedsområdet drift er der i de årlige budgetter afsat en pulje på ca. 26 mio. kr. Dette skal ses i lyset af budgetloven, der fra 2012 har vanskeliggjort "almindelige" tillægsbevillinger, som ligger udenfor de aftale udgiftsrammer.

12 Personaleoversigt

Nedenfor er præsenteret et sammendrag af regionens personaleoversigt for 2018.
Regionens samlede antal årsværk i 2018 andrager ca. 12.687.

Sektor	Stillingsforbrug 2018	Lønudgift 2018		
	Årsværk	Budget	Regnskab	Afvigelse
Sundhed (somatik og psykiatri)	10.715	5.216.074.118	5.380.183.690	-164.109.572
Specialsektor (inkl. sektoradministration)	1.414	575.186.104	601.299.675	-26.113.571
Regional Udvikling	67	35.234.053	36.411.817	-1.177.764
Fælles Administrationen	491	221.555.917	235.613.564	-14.057.647

Tabel: Sammenfatning af personaleoversigt 2018

13 Regnskabsoversigter mv.

13.1 Resultatopgørelse

Resultatopgørelse 2018		Sundhed		Specialområdet		Regional udvikling		Regionen i alt	
1.000 kr.	Note	2017	2018	Note	2017	2018	Note	2017	2018
Driftsindtægter:									
Takstbetalinger					-676.114	-693.206		-676.114	-693.206
Øvrige driftsindtægter		-751.157	-765.224		-64.682	-53.220		-878.574	-929.332
Driftsindtægter i alt		-751.157	-765.224		-740.796	-746.426		-1.554.688	-1.622.538
Driftsomkostninger:									
Personaleomkostninger		5.652.932	5.746.676		618.804	624.577		6.307.250	6.407.593
Materiale- og aktivetsomkostninger		3.645.706	3.741.802		56.972	57.790		3.829.578	3.921.519
Af- og nedskrivninger		316.891	301.699		23.306	27.023		340.197,6	328.722
Andre driftsomkostninger		2.417.464	2.485.056		50.350	41.942		2.686.998	2.800.117
Fælles formål og administration		155.587	152.164		11.611	11.356		171.257	167.490
Renter		-1.251	34.195		11.085	12.340		9.834	46.535
Driftsomkostninger i alt	3	12.187.329	12.461.592	3	772.129	775.027	3	13.345.114	13.671.976
Resultat før finansieringsindtægter		11.436.172	11.696.368		31.333	28.601		11.790.427	12.049.438
Finansieringsindtægter:									
Bloktilskud fra staten (1.90.90/2.90.90/3.90.90)		-9.764.088	-9.670.680		-1.595	-1.485		-10.012.331	-9.919.629
Grund- og udviklingsbidrag fra kommunerne (1.90.91/3.90.91)								0	0
Aktivtetsbestemte tilskud fra staten (1.90.93)		-141.312	-143.472					-77.160	-78.360
Aktivtetsafhængige bidrag fra kommunerne (1.90.92)		-1.750.541	-2.067.577					0	0
Tilskud fra bløderudligningsordningen								0	0
Objektive finansieringsbidrag (2.90.90)					-24.822	-26.627		-141.312	-143.472
Finansieringsindtægter i alt		-11.655.941	-11.881.729		-26.417	-28.112		-12.006.166	-12.235.665
Driftsresultat	4	-219.769	-185.361	4	4.916	489	4	-886	-1.356
								-215.739	-186.227

13.2 Pengestrømsopgørelse

Pengestrømsopgørelse 2018	Sundhed		Specialektor		Regional udvikling		Regionen i alt	
	Regnskab 2017	Regnskab 2018	Regnskab 2017	Regnskab 2018	Regnskab 2017	Regnskab 2018	Regnskab 2017	Regnskab 2018
1.000 Kr.								
Driftsresultat	219.769	185.361	-4.916	-489	886	1.356	215.739	186.227
Likviditetsreguleringer til resultatet								
- investeringer fra driftsbudget	-8.567	-20.811	5	41	0	0	-8.562	-20.770
+ afskrivninger	313.145	296.574	23.304	27.018	0	0	336.449	323.592
+/- regulering af varebeholdninger	-2.881	7.860	0	0	0	0	-2.881	7.860
+/- regulering af feriepenge	17.767	8.239	290	812	180	-241	18.238	8.811
+/- pensionspensættelse	24.515	22.132	3.367	3.044	0	0	27.882	25.177
+/- øvrige periodiseringer	-154.668	-182.149	10.882	11.257	-276	-750	-144.063	-171.642
Likviditetsvirkning fra drift	409.080	317.206	32.932	41.684	790	365	442.802	359.254
Likviditetsvirkning af investeringer								
- køb af anlægsaktiver	-5.001	-14.232	0	0	0	0	-5.001	-14.232
- igangværende arbejder	-639.472	-1.034.360	-112.551	-67.464	0	0	-752.023	-1.101.824
+ salg af anlægsaktiver	48.852	24.336	1.192	8.362	0	0	50.044	32.698
+ modtagne anlægstilskud fra staten	263.521	433.835	0	0	0	0	263.521	433.835
+ salg af anlægsaktiver i forbindelse med kvalitetsfundsinvesteringer	0	0	0	0	0	0	0	0
Likviditetsvirkning af investeringer	-332.100	-590.420	-111.360	-59.102	0	0	-443.460	-649.522
Likviditetsvirkning fra drift og investeringer	76.980	-273.214	-78.428	-17.419	790	365	-658	-290.268
Øvrige likviditetsforskydninger								
+/- forskydning i kortfristede tilgodehavender							-8.153	8.408
+/- forskydning i kortfristede gældsforpligtelser							292.272	-174.668
+ optagelse af eksterne lån							52.000	63.000
- afdrag på eksisterende lån							-107.773	-95.908
- hensættelser til finansiering af projekter med kvalitetsfundsstøtte							-100.043	-109.672
+ forbrug af hensættelser til finansiering af projekter med kvalitetsfundsstøtte							219.847	279.688
+/- værdiregulering af likvide aktiver							14.405	-41.568
+/- øvrige finansielle poster								
Øvrige likviditetsforskydninger							362.554	-70.720
Årets samlede likviditetsvirkning							361.897	-360.988
+ Likvid beholdning primo regnskabet							668.936	1.030.833
Likvid beholdning ultimo regnskabsåret							1.030.833	669.845

13.3 Balance

Balance	Note	Sundhed	Social og specialunder visning	Regional udvikling	Regionen i alt ultimo 2018	Balance ultimo 2017
1.000 Kr.						
Aktiver						
Immaterielle anlægsaktiver	9	48.643	0	0	48.643	42.593
Materielle anlægsaktiver					6.716.409	5.825.396
Grunde og bygninger	5	2.890.756	529.874	2.590	3.423.219	3.464.993
Tekniske anlæg og maskiner	6	464.676	30.759	33	495.468	500.783
Inventar - herunder IT-udstyr	7	180.127	3.243	16	183.385	172.098
Materielle anlægsaktiver under udførelse	8	2.471.369	142.967	0	2.614.336	1.687.522
Aktiver tilhørende fonds og legater					404.238	379.321
Langfristede tilgodehavender	12				375.292	140.128
Varebeholdninger		53.760	0	0	53.760	61.620
Fysiske anlæg til salg	10	44.288	8.908	0	53.196	55.161
Tilgodehavende hos staten					189.570	254.715
Kortfristede tilgodehavender i øvrigt	11				647.504	568.651
Likvide aktiver					669.845	1.030.834
Aktiver i alt					9.158.458	8.358.419
Passiver						
Egenkapital	13				980.166	413.784
Akkumuleret driftresultater overført til næste år	14	-597.389		-22.284	-619.673	-435.260
Hensatte forpligtelser					-4.437.056	-3.493.809
Passiver tilhørende fonds og legater					-626.788	-589.577
Langfristet gæld					-2.363.607	-2.052.198
Udlæg vedrørende hovedkonto 2 og 3			-21.205		-21.205	-16.575
Kortfristet gæld til staten					-45.938	-128.007
Kortfristet gæld i øvrigt					-2.024.356	-2.056.776
Passiver i alt					-9.158.458	-8.358.419

13.4 Noter til resultatopgørelse og balance

Note				I alt 1.000 kr.
1 Fælles formål og administration				
Politisk organisation				14.557
Administrativ organisation				139.385
Lønpuljer				0
Tjenestemandspensioner				-1.118
Diverse omkostninger og indtægter				14.666
Andel af renter m.v.				0
Overførsel til hovedkonto 1-3				
Fordelt*	Sundhed	Specialektor	Regional udvikling	
- Fælles formål og administration	-152.164	-11.356	-3.970	
Fordelt i alt				-167.490
Fælles formål og administration i alt				0

*Fælles formål og administration er fordelt med 90,85% til Sundhedsområdet, 6,78 % til Specialektoren og 2,37% til Regional udvikling.

2 Renter				
Likvide aktiver				-42.034
Kortfristede tilgodehavender i øvrigt				-3
Langfristede tilgodehavender				0
Udlæg vedrørende hovedkonto 2 og 3				-12.776
Kortfristet gæld til pengeinstitutter				0
Kortfristet gæld i øvrigt				367
Renter af langfristet gæld				36.339
Kurstab og kursgevinster i øvrigt				52.302
Overførsel til hovedkonto 1 - 3*	Sundhed	Specialektor	Regional udvikling	
Renter	-46.970	0	0	
Forrentning anlægsaktiver	0	12.340	0	
Forrentning anlæg Reh. Flygtninge		-10		
Forrentning igangværende anlægsaktiver	0	200	0	
Fordeling intern forretning af anlægsaktiver	12.776	-12.776	0	
Almene boliger *	0	238	0	
Interne renter (status konti)	0	8	0	
	-34.195	0	0	-34.195
Renter i alt				0

* Renter vedr. almene boliger afholdes over egenkapitalen og renter vedr. igangværende anlæg afholdes i anlægsregnskaberne.
Renter vedrørende anlæg medregnes ikke i resultatopgørelsen.

3 Driftsomkostninger				
	Sundhed	Specialektor	Regional udvikling	
Renter	34.195	12.340	0	46.535
Fælles formål og adm. Incl. Afskrivninger	152.164	11.356	3.970	167.490
Afskrivninger	301.699	27.023	0	328.722
Andre driftsudgifter incl. Afskrivninger	2.485.056	41.942	273.120	2.800.117
Materialer og aktivitetsudgifter	3.741.802	57.790	121.927	3.921.519
Personaleomkostninger	5.746.676	624.577	36.341	6.407.593
I alt	12.461.592	775.027	435.357	13.671.976

Note

4 Driftsresultat

	Sundhed	Specialsektor	Regional udvikling	I alt
Driftsresultat primo 2018	-414.331	-16.575	-21.482	-452.388
korrektion*	2.303		553	2.856
Ny driftsresultat primo 2018			-20.929	-20.929
Årets resultat	-185.361	489	-1.356	-186.227
Driftsresultat ultimo 2018	-597.389	-16.086	-22.284	-635.759

*Korrektion på 2.303 vedrører primopostering fra 2018 og de 553 vedrører moms fra tidligere år.

5 Grunde og bygninger
1.000 kr.

	Sundhed	Specialsektor	Regional udvikling	I alt
Værdi 1. jan. 2018	4.490.467	647.378	3.664	4.980.887
Tilgang	67.181	65.115	0	132.295
Afgang	0	0	0	0
Overført	0	0	0	0
Kostpris 31. dec. 2018	4.557.648	712.493	3.664	5.273.805
Af- og nedskrivninger 1. jan. 2018	1.512.505	163.026	985	1.487.120
Årets afskrivninger	154.387	19.593	89	174.068
Årets nedskrivninger	0	0	0	0
Af- og nedskrivninger på afhændede aktiver		0	0	0
Af- og nedskrivninger 31. dec. 2018	1.666.892	182.619	1.074	1.850.584
Regnskabsmæssig værdi 31. dec. 2018	2.890.756	529.874	2.590	3.423.219
Den offentlige ejendomsværdi af grunde og bygninger	2.965.892	422.292	3.768	3.391.952

Note

	Sundhed	Specialsektor	Regional udvikling	I alt
6 Tekniske anlæg og maskiner 1.000 kr.				
Værdi 1. jan. 2018	1.493.431	65.617	331	1.559.379
Tilgang	100.281	8.309	0	108.590
Afgang	0	0	0	0
Overført	0	0	0	0
Kostpris 31. dec. 2018	1.593.712	73.926	331	1.667.969
Af- og nedskrivninger 1. jan. 2018	1.021.333	37.046	272	1.058.651
Årets afskrivninger	107.703	6.121	25	113.848
Årets nedskrivninger	0	0	0	0
Af- og nedskrivninger på afhændede aktiver	0	0	0	0
Af- og nedskrivninger 31. dec. 2018	1.129.036	43.167	297	1.172.499
Regnskabsmæssig værdi 31. dec. 2018*	464.676	30.759	33	495.468
*lavet en åbningsafskrivning på 56.015,79 kr., som er rettet op i 2019.				
7 Inventar herunder IT-udstyr 1.000 kr.				
Værdi 1. jan. 2018	951.679	26.249	367	978.295
Tilgang	36.647	2.286	0	38.934
Afgang	0	0	0	0
Overført	0	0	0	0
Kostpris 31. dec. 2018	988.326	28.535	367	1.017.229
Af- og nedskrivninger 1. jan. 2018	782.990	22.863	344	780.182
Årets afskrivninger	25.209	2.429	7	27.646
Årets nedskrivninger	0	0	0	0
Af- og nedskrivninger på afhændede aktiver	0	0	0	0
Af- og nedskrivninger 31. dec. 2018	808.199	25.292	351	833.843
Regnskabsmæssig værdi 31. dec. 2018	180.127	3.243	16	183.385

Note

8 Materielle anlæg under udførelse 1.000 kr.	Sundhed	Specialsektor	Regional udvikling	I alt
Værdi 1. jan. 2018	1.521.469	165.884	168	1.687.521
Tilgang	949.900	-22.917	-168	926.815
Afgang	0	0	0	0
Overført	0	0	0	0
Kostpris 31. dec. 2018	2.471.369	142.967	0	2.614.336
Af- og nedskrivninger 1. jan. 2018	0	0	0	0
Årets afskrivninger	0	0	0	0
Årets nedskrivninger	0	0	0	0
Af- og nedskrivninger på afhændede aktiver	0	0	0	0
Af- og nedskrivninger 31. dec. 2018	0	0	0	0
Regnskabsmæssig værdi 31. dec. 2018	2.471.369	142.967	0	2.614.336
9 Immaterielle aktiver 1.000 kr.	Sundhed	Specialsektor	Regional udvikling	I alt
Værdi 1. jan. 2018	403.924	0	0	403.924
Tilgang	31.572	0	0	31.572
Afgang	0	0	0	0
Overført	0	0	0	0
Kostpris 31. dec. 2018	435.496	0	0	435.496
Af- og nedskrivninger 1. jan. 2018	361.330	0	0	361.330
Årets afskrivninger	25.522	0	0	25.522
Årets nedskrivninger	0	0	0	0
Af- og nedskrivninger på afhændede aktiver	0	0	0	0
Af- og nedskrivninger 31. dec. 2018	386.852	0	0	386.852
Regnskabsmæssig værdi 31. dec. 2018	48.643	0	0	48.643

10 Bygninger og grunde til videresalg 1.000 kr.	Sundhed	Specialesektor	Regional udvikling	I alt
Værdi 1. jan. 2018	44.288	10.872	0	55.160
Tilgang	0	-1.964	0	-1.964
Afgang	0	0	0	0
Overført	0	0	0	0
Kostpris 31. dec. 2018	44.288	8.908	0	53.196
				0
Af- og nedskrivninger 1. jan. 2018	0	0	0	0
Årets afskrivninger	0	0	0	0
Årets nedskrivninger	0	0	0	0
Af- og nedskrivninger på afhændede aktiver	0	0	0	0
Af- og nedskrivninger 31. dec. 2018	0	0	0	0
Regnskabsmæssig værdi 31. dec. 2018	44.288	8.908	0	53.196
			Regionen i alt 31/12-2018	Regionen i alt 31/12-2017
11 Kortfristede tilgodehavender i øvrigt 1.000 kr.				
Tilgodehavender i betalingskontrol			334.001	286.479
Andre tilgodehavender			212.898	187.400
Mellemregning mellem årene			97.534	92.339
Finansielle aktiver tilhørende selvejende institution			2.828	3.360
Tilgodehavender hos kommuner og andre regioner			242	-927
I alt			647.504	568.651
12 Langfristede tilgodehavender			2018	
	Ejerandel	Indre værdi	Regionens andel kr.	
Indskud i Amgros	10,57%	101.997.000	10.781.000	
Indskud og deposita vedr. lejemål			2.601.562	
Deponerede beløb for lån mv.			361.909.284	
I alt Langfristede Tilgodehavender			375.291.846	

Note		Regionen i alt 31/12 2018 1.000 kr.
13 Egenkapital		
Egenkapital primo 2018		413.784
Akkumuleret driftsresultater overført til næste år		-435.260
Samlet egenkapital primo 2018		-21.476
Sundhedsområdet	-185.361	
Regional udvikling	-1.356	
Driftsresultat i alt	-186.717	-186.717
Regulering vedr. donationer		-430.993
Regulering vedr. øvrige		-9.890
Regulering af hensættelser*		1.078.890
Regulering af værdier		-6.021
Regulering af aktiver		-63.300
Egenkapital ultimo 2018		360.493

Størstedelen af regulering af hensættelserne, skyldes ny lovbestemt beregningsmetode til tjenemandspensioner.

14

Driftsresultat 1.000 kr.	Sundhed	Regional Udvikling	I alt
Driftsresultat primo 2018	-414.331	-21.482	-435.813
korrektion*	2.303	553	2.856
Ny driftsresultat primo 2018	-412.028	-20.929	-432.957
Årets resultat	-185.361	-1.356	-186.717
Driftsresultat ultimo 2018	-597.389	-22.284	-619.674

*Korrektion på 2.303 vedrører primopostering fra 2018 og de 553 vedrører moms fra tidligere år.

14 Fortegnelser

14.1 Ejendomsfortegnelse

Formål	Ejendomsnavn	Matrikelnr	Ejerlav	Adresse	Ejendomsværdi	Grundværdi
Somatiske Sygehuse	Aalborg Universitetshospital, Syd	80bh, 80th	AALBORG MARKJORD	Hobrovej	861.000.000	32.922.100
Somatiske Sygehuse	Aalborg Universitetshospital, Nord	1260, 307a, 1246	AALBORG BYGRUNDE	Reberbansgade	262.000.000	39.330.900
NAU -	ikke opført endnu	14k	SDR. TRANDERS BY	Hospitalsbyen		
Somatiske Sygehuse	Sygehusapoteket	6mx, 6f, 11fe	MARIENDAL, AALB.	Porsvej	44.000.000	2.336.600
Somatiske Sygehuse	Aalborg Universitetshospital, Hobro	1.44u, 44ac	BYGRUNDE	Støjbergvej	78.000.000	3.665.400
Somatiske Sygehuse	Aalborg Universitetshospital, Farsø	2o, 3fb	FARSØ BY	Højgårdsvej	60.000.000	3.266.100
Somatiske Sygehuse	Regionshospital Nordjylland, Hjørring	1m	BISTRUPGÅRD	Bispensgade	507.000.000	31.858.700
Somatiske Sygehuse	Regionshospital Nordjylland, Thisted	1169, 111a, 834	THISTED BYGRUNDE	Højtoftevej	130.000.000	10.046.500
Somatiske Sygehuse	Regionshospital Nordjylland, Brønderslev	22ab	V BRSLV. BRJRD	Nørregade	20.600.000	1.561.500
Somatiske Sygehuse	Regionshospital Nordjylland, Frederikshavn	45de, 454d	FREDERIKSHAVN BYGRUNDE	Barfredsvej	178.000.000	4.937.600
Somatiske Sygehuse	Regionshospital Nordjylland, Skagen	65k	SKAGEN BYGRUNDE	Hans Baghs Vej	16.000.000	6.599.500
Psykiatriske Sygehuse	Psykiatrien - Aalborg Universitetshospital	80aqz, 80arz, 80arx, 80aqæ, 121	AALBORG MARKJORD	Mølleparkvej	162.000.000	14.175.700
Psykiatriske Sygehuse	Psykiatrien - Brønderslev Psykiatriske Sygehus	5f, 5g, 5u, 5x, 5z, 5æ, 5aa, 5g, 5i, 5ab, 5v, 5y	BØGEN BRSL JORD	Hjerringvej	79.000.000	46.896.200
Psykiatriske Sygehuse	Psykiatrien - Brandevej	16bx, 16bq	NR TRANDERS, AAL	Brandevej	62.000.000	5.533.000
Specialsektoren	Bostedet Brøst	1qn	BRATSKOV HGD	Stationsvej	14.900.000	671.500
Specialsektoren	Bostedet Kærvang	122k	NYKØBING MORS BYGRUNDE	Asylgade	25.500.000	816.600
Specialsektoren	Bostedet Skovøngnet	1ai	LL RESTRUP	Otto Jørgensens Vej	18.100.000	1.273.600
Specialsektoren	Bostedet Solsiden	33bx, 33a	SINDAL BY/SINDAL	Odinsvej	11.700.000	1.162.800
Specialsektoren	Bostedet Vestervang	97ay	LØGSTØR MARKJORD	Bøgevej	17.000.000	1.115.700
Specialsektoren	Bostedet Aas	10c, 1m	ÅS	Åsvej	7.200.000	300.000
Specialsektoren	Bostedet Hadsund	60ba	Visborg By, Visborg	Kjeld H. Jensensvej	38.500.000	4.727.600
Specialsektoren	Bostedet Kærvang	344	NYKØBING M. MARKJORD	Strandparken	22.000.000	512.000
Specialsektoren	Center for Døvlindhed og Hørelab, hovedadresse	12b	SOHNGÅRD SH HGD A	Kollegievj	56.000.000	14.096.900
Specialsektoren	Center for Døvlindhed og Hørelab, Boliger	1ahm	SOHNGÅRD SH HGD A	Danalien	26.000.000	2.965.900
Specialsektoren	Center for Døvlindhed og Hørelab, Kloden	1aee	SOHNGÅRD SH HGD A	Borgmester Jørgensens Vej	25.000.000	2.873.600
Specialsektoren	Center for Døvlindhed og Hørelab, Skovhuset	2pv	VODSKOV BY	Bodil Hjorths Vej	61.900	61.900
Specialsektoren	Den sikrede institution Kompasset	5r, 5s	BØGEN BRSL JORD	Saturnvej	14.400.000	3.572.600
Specialsektoren	Sødisbakke	13a, 13b, 8	MARIAGER MRKJ	Havndalvej	86.000.000	6.363.500
Specialsektoren	Sødisbakke - Fenekoloni		Fjellerup By, Fjellerup	Fyrebakkevej	1.700.000	1.352.000
Specialsektoren	Rehabiliteringscenter Strandgården	80m	NYKØBING M. MARKJORD	Fyvejen	6.950.000	227.500
Specialsektoren	Specialbarnehjemmet Højbjergshus	4o	MASTRUP BY	Højdedraget	8.750.000	511.200
Specialsektoren	Specialbarnehjemmet Nygården	2nz	THORS MARK BRJRD	Nygårdsvej	2.450.000	272.700
Specialsektoren	Specialbarnehjemmet Nørresundby	29ct	NR UTTRUP BYHVO	Sudievej	17.900.000	1.500.000
Specialsektoren	Specialbarnehjemmet Aars	9æ	ÅRS BY	Dyskuevej	11.600.000	257.700
Specialsektoren	40 boliger i Aars - nyinstitution - ikke opført endnu				-	-
Sundhedshuse	Sundhedshus Hurup	5hb	HURUP BY, HURUP	Idrætsvej	16.600.000	332.600
Sundhedshuse	Sundhedshus Pandrup	21ck	DEN MELLESTE DE	Bredgade	8.150.000	90.500
Sundhedshuse	Sundhedshus Brønderslev	1i	THORS MARK BRJRD	Tolstrupvej	42.000.000	3.632.100
Sundhedshuse	Sundhedshus Sæby	1up	SÆBYGAARD	Sæbygårdsvej	28.000.000	521.600
Sundhedshuse	Jammerbugt Sundhedshus	5m	BRØVST BY	Sygehusvej	14.400.000	1.337.700
Sundhedshuse	Sundhedshus Morsø	97b, 80a, 80q	MARKJORD	Strandparken	18.800.000	2.935.000
Sundhedshuse	Dronninglund	1bn	BRATSKOV HGD	Nørregade	29.000.000	5.511.000
Administration	Regionshuset	2m, 2bb, 2au	SDR TRANDERS BY	Niels Bohrs Vej	134.000.000	20.012.800
Administration	IT Huset	1af	SOHNGÅRD SH HGD A	Hadsundvej	25.000.000	5.775.700

Formål	Matrikelnr	Ejerlav	Adresse	Ejendomsværdi	Grundværdi
Lægebolig					
	80anp	AALBORG MARKJORDER	Søndre Skovvej	59.000.000	2.375.500
	80bh	AALBORG MARKJORDER	Hobrovej 18	-	-
	9dl	GL. HASSERIS BY, HASSERIS	Blegdalsparken 1	33.000.000	7.590.400
	9dp		Blegdalsparken 17	6.450.000	2.679.800
	9fe		Blegdalsparken 6	1.950.000	788.000
	9fk		Blegdalsparken 12	2.200.000	861.700
	9ch		Blegdalsparken 14	5.350.000	6.420.000
	9co		Blegdalsparken 42	18.000.000	5.630.300
	8odr		Hobrovej 13	1.400.000	796.600
	1263b		Sankt Jørgens Gade 11	20.300.000	3.289.600
	299b	AALBORG BYGRUNDE	Stengade 10	16.000.000	4.092.200
	1246	AALBORG BYGRUNDE	Reberbansgade 15	-	-
	5m	BROVST BY, BROVST	Sygehusvej 6	-	-
	5f	BØGEN, BRØNDERSLEV JOR	Hjerringvej 180	-	-
	1394	THISTED MARKJORDER	Agerland 7	1.250.000	307.100
	12df	THISTED MARKJORDER	Agerland 8	1.200.000	308.200
	12co	THISTED MARKJORDER	Højager 8	1.100.000	307.900
	12dn	THISTED MARKJORDER	Højtoftevej 31	1.250.000	307.100
	12dm	THISTED MARKJORDER	Højtoftevej 33	1.200.000	307.100
	12dl	THISTED MARKJORDER	Højtoftevej 35	1.350.000	307.100
	12dk	THISTED MARKJORDER	Højtoftevej 37	1.300.000	307.900
	12cc	THISTED MARKJORDER	Kornvej 10	1.350.000	307.100
	11u	THISTED MARKJORDER	Malthes Bruuns Vej 6	1.400.000	335.200
	12am	THISTED MARKJORDER	Malthes Bruuns Vej 16	1.200.000	266.800
	62	THISTED BYGRUNDE	Nørregade 5	15.300.000	1.516.400
	58ac	THISTED MARKJORDER	Solbakkvej 21	1.200.000	210.400
	45l	THISTED MARKJORDER	Thylandsvej 36	1.450.000	253.100
	6bl	BISTRUPGÅRD, HJØRRING J	Bistrupvej 26	890.000	221.900
*	1m	BISTRUPGÅRD, HJØRRING J	Bispensgade 37	-	-
	25hø	HJØRRING MARKJORDER	Lundtoftevej 57	9.800.000	1.828.400
**	454d	FREDERIKSHAVN BYGRUND	Barfredsvej 83	-	-
***	1	HOBRO BYGRUNDE	Stolbjergvej 4	-	-
I alt				3.392.151.900	329.529.900

* Ejendomsværdien er under Hjerring Sygehus

** Ejendomsværdien er under Frederikshavns sygehus

*** Ejendomsværdien er under Hobro Sygehus

14.2 Garantiforpligtelser

Lb.7 nr.	Debitor	Kreditor	Dato for ministe- riets til- ladelser	Regionens j.nr./ gl	Kautions %	Det af Regionen garanterede beløb		Bemærkninger
						Hovedstol 01.01.2018	Restgæld pr. 31.12.2018	
1	Forsikring *)							Regionen er delvis selvforsikret.
2	Tjenestemænd							Pr. 31.12.2018 er der 261 aktive tjenestemænd.
3	Garanti for trækningsret/lån optaget af Nordjyske Jernbaner Invest III A/S	KommuneKredit		2015- 000207	100%	350.000.000	338.000.000	Garantien vedrører Region Nordjyllands trækningsret i forbindelse med overtagelse af bestilleransvaret for den regionale togtrafik i 2017. Nordjyske Jernbaner III A/S.
4	Garanti for lån optaget af Nordjyllands Trafikselskab	KommuneKredit		2015- 013354	100%	60.659.304	55.784.193	Region Nordjylland og kommunerne i regionen hæfter solidarisk for lånet.
5	NordDanmarks EU-kontor – Kassekredit på 2 mio. kr.	Region Nord			50%	2.000.000	0	Region Nordjylland hæfter for den ene halvdel og kommunerne i regionen hæfter for den anden halvdel af kreditten.

NOTE:*) Undtaget herfra er ansvars-, komb. Ansvar/løse-, autoansvars-, rejse-, ulykkesforsikring for visse personalegrupper på sygehusene, løsebrand- og bygningsbrandforsikring.

14.3 Eventualrettigheder

Lb.nr.	Debitor	Regionens j.nr. / gl	Eventualrettighedsbeløb pr.	Eventualrettighedsbeløb pr.	Bemærkninger
			1. januar 2018	31. december 2018	
			(1.000 kr.)	(1.000 kr.)	
<u>1. LEJE:</u> 1.1	Diverse lejemål*		46.564	53.354	Minimumsleje for 2018 i henhold til gældende lejekontrakter
* En komplet fortegnelse forefindes hos Projektafdelingen Nyt Aalborg Universitetshospital, Anlæg og Ejendomme					

15 Bilag

15.1 Anvendt regnskabspraksis

Regionsrådet i Region Nordjylland har som bilag til Økonomiguident godkendt den anvendte regnskabspraksis ved regnskabsafslutning.

Regnskabspraksissen tager udgangspunkt i retningslinjerne givet af Økonomi- og Indenrigsministeriet i "Budget- og regnskabsystem for regioner".

I overensstemmelse med reglerne herfor aflægges det omkostningsbaserede regnskab. I det omkostningsbaserede regnskab indregnes og måles aktiver og passiver på status. Aktiverne afskrives over relevant levetid afhængig af, om der er tale om bygninger, tekniske anlæg eller inventar.

Forpligtelser i form af tjenestemandspensionsforpligtelser skal opgøres aktuarmæssigt minimum hvert 5 år. Hensættelser til patientskader og arbejdsskader beregnes på baggrund af opståede skader i året og faktiske skadesudbetalinger i året.

Årsregnskabet indeholder, udover regionens egen virksomhed, udgifter og indtægter samt aktiver og passiver for selvejende institutioner, hvor regionen har indgået driftsoverenskomst i henhold til Lov om social service, og hvor regionen yder drifts- eller anlægstilskud. Herudover er regnskaber for almene boliger ejet af Region Nordjylland specificeret i regnskabet.

Såvel resultatopgørelsen, pengestrømsopgørelsen som balancen indeholder sammenligning med det foregående år.

Resultatopgørelsen

Resultatopgørelsen indeholder regnskabsårets indtægter og omkostninger, udgifter, afskrivninger og hensættelser til pension mv. For det omkostningsbaserede regnskab gælder, at aktiver og passiver indregnes og måles på statusdagspunktet og afskrives over den for aktivets art relevante levetid.

Pengestrømsopgørelsen

Pengestrømsopgørelsen viser hvilken virkning, der med udgangspunkt i det omkostningsbaserede regnskab, er på regionens likviditet ultimo regnskabsåret.

Balancen

Anlægsaktiver

Anlægsaktiver opdeles traditionelt i materielle, immaterielle og finansielle aktiver.

Fælles for indregning af alle tre typer gælder, at aktivet skal have en forventet brugstid på mere end 1 år, og at aktivet har en værdi på 100.000 kr. eller derover.

Aktiverne indregnes og måles til kostpris med fradrag af foretagne af- og nedskrivninger. Alle aktiver afskrives lineært:

- Bygninger 10-50 år
- Teknisk anlæg 5 – 10 år
- Inventar 3 – 10 år
- Materielle anlægsaktiver (Optages til den akkumulerede regnskabsmæssige værdi).

Særligt om leasede aktiver:

Ved et finansielt leaset aktiv forstås et aktiv, som regionen leaser, og hvor alle væsentlige risici og rettigheder ved besiddelsen overføres til regionen, selvom ejerforholdet ikke formelt overdrages til regionen. Leasede aktiver indregnes i den kategori af aktiv som det vedrører og indgår derfor i balancen.

Omsætningsaktiver

Der afskrives ikke på grunde og bygninger til videre salg.

Varelagre indregnes, hvis der er væsentlige forskydninger i varelagerets størrelse fra år til år, og hvis varelageret overstiger 500.000 kr.

Tilgodehavender

Kortfristede og langfristede tilgodehavender indregnes i første omgang i balancen til kostpris svarende til det fakturerede beløb. Langfristede tilgodehavender korrigeres dog i regnskabet til markedspris. Aktier eller indskud værdisættes som Region Nordjyllands andel af egenkapitalen i pågældende virksomhed i forhold til regionens andel af den indskudte kapital/aktiekapital.

Under tilgodehavender indgår også forudbetalinger af abonnementer, huslejer m.v. De registreres som mellemregninger mellem årene.

Likvide aktiver

Likvide beholdninger måles til dagsværdi på balancedagen.

Egenkapitalen

Egenkapitalen er målt som forskellen mellem aktiver og forpligtelser. Egenkapitalen er på denne måde et udtryk for regionens formue.

Hensatte forpligtelser

Hensatte forpligtelser indregnes i balancen, og dækker forpligtelser, som regionen på balancedagen har en retlig eller faktisk forpligtelse til, som resultat af en tidligere økonomisk begivenhed, at afvikle, samt at denne afvikling vil medføre et træk på regionens økonomiske ressourcer. Hensatte forpligtelser omfatter primært tjenestemandspensionsforpligtelser, patientskadeforpligtelser og arbejdsskadeforpligtelser.

Gældsforpligtelser

Forskellen mellem kortfristet- og langfristet gæld er afviklingshorisonten. Al gæld til afvikling inden for 1 år fra balancedagen kategoriseres som kortfristet gæld. Gæld til leverandører hører til denne kategori ligesom hensættelse til feriepengeforpligtelser henføres til kortfristet gæld.

Langfristet gæld periodiseres svarende til långivers periodisering.

Forpligtelser, der ikke vil medføre afståelse af økonomiske fordele for regionen, indregnes ikke i balancen, men oplyses som eventualforpligtelser. Aktiver, der ikke med sikkerhed kan opgøres, eller hvor der er stor usikkerhed om deres eksistens, oplyses som eventualrettigheder.

Garantiforpligtelser indgår i regnskabet på samme måde som eventualrettigheder – og forpligtelser.

15.2 Indberetning af regnskabsresultatet for 2018

Regionerne er forpligtet til at levere standardiserede, kvartalsvise økonomiopfølgninger til Økonomi- og Indenrigsministeriet. Der er tale om meget overordnede opgørelser, som er fastsat i regionernes budget- og regnskabssystem (og dermed i den lovgivning, som regionerne er underlagt).

I opgørelserne sættes det forventede årsresultat op mod de økonomiske rammer, der er aftalt med regeringen.

I denne indberetning svarer kolonnen "Årsresultat" til det endelige regnskabsresultat.

Det forudsættes, at Forretningsudvalget har godkendt indberetningen inden afsendelse til Økonomi- og Indenrigsministeriet.

Indberetningen vedrører drifts- og anlægsudgifter for sundhedsområdet, regional udvikling og administrationen. Specialetoren er ikke omfattet af indberetningen.

Det skal bemærkes, at opdelingen i skemaerne følger den autoriserede kontoplan fra regionernes budget- og regnskabssystem. Denne opdeling er anderledes end den opdeling, som normalt anvendes i regionens økonomistyring. Ligeledes indgår eksempelvis renteområdet ikke i den nedenstående opstilling.

DRIFT <i>mio. kr.</i>	Oprindeligt budget incl. korrektioner (Regeringsrammen)	<i>Korrigeret budget (internt styringsgrundlag)</i>	Årsresultat
Sundhedsområdet (Hovedkonto 1) i alt	11.462	11.461	11.493
Sygehusvæsen (1.10.01)	8.808	8.796	8.841
Sygesikringsydelse excl. medicin (1.20.10-30)	1.631	1.633	1.614
Sygesikringsmedicin (1.20.12)	607	617	624
Centraladministration mv. (1.60.40-41)	240	242	248
Fællesadministration (1.70.50)	176	174	165
Regional udvikling (Hovedkonto 3) i alt	325	325	325
heraf fællesadministration (3.70.50)	5	5	4

ANLÆG <i>mio. kr.</i>	Oprindeligt budget incl. korrektioner (Regeringsrammen)	<i>Overførsler fra 2017</i>	<i>Andre tillægs- bevillinger og omplaceringer</i>	<i>Korrigeret budget (internt styringsgrundlag)</i>	Årsresultat
Sundhedsområdet i alt (brutto)	958	264	33	1.255	1.073
- heraf øvrig anlæg	258	264	33	555	378
- heraf kvalitetsfondsprojekter	700			700	695
Regional udvikling i alt					
Fællesadministrationen i alt					

15.3 Uddybelse af regnskabsbegreber

Økonomi har udarbejdet dette notat, hvori enkelte centrale ord i regnskabet er uddybet.

Der er krav om, at regnskabet skal aflægges efter **omkostningsbaserede principper**. Det skal dog samtidig bemærkes, at **statens styring** af regionerne langt overvejende sker efter udgiftsbaserede principper – og derfor sker **regionens interne økonomistyring** også langt overvejende efter udgiftsbaserede principper.

Hvad består regionens årsregnskab af?

Årsregnskabet i Region Nordjylland består bl.a. af en **resultatopgørelse**, en **balance**, tilhørende noter samt en **pengestrømsopgørelse**. Der er krav om, at regnskabet skal aflægges efter **omkostningsbaserede principper**.

Hvad betyder omkostningsbaseret?

Både staten og regionerne er overgået til at anvende **omkostningsprincipper** ifm. til dels budgetlægningen men helt og aldeles ifm. regnskabsaflæggelsen.

Til forskel fra det **udgiftsbaserede princip**, hvor der tages udgangspunkt i hvornår en udgift er afholdt, så betyder det **omkostningsbaserede princip**, at alle omkostninger medtages, og derefter fordeles over en periode. Endvidere tillægges følgeomkostninger (som fx andel af apparatur, medarbejdernes pensionsforpligtigelse mm.) også.

Fx vil udgiften til indkøb af en scanner deles over det antal år som scanneren anvendes (Levetiden før udskiftning), og vil efter de omkostningsbaserede principper ikke alene belaste det år, hvor udgiften er afholdt (hvor man har betalt for købet af scanneren). Endvidere vil følgeudgifter som fx apparaturets og bygningernes afskrivninger og medarbejderes pensionsforpligtigelse indgå i beregningerne. Følgeomkostningerne kaldes også omkostningselementer.

Hvad er en resultatopgørelse?

Resultatopgørelsen giver en oversigt over regionens samlede driftsomkostninger samt de samlede drifts- og finansieringsindtægter i regnskabsåret.

En resultatopgørelse kan principielt også opstilles for en kortere periode (fx et kvartal eller et halvår), men i Region Nordjylland udarbejdes resultatopgørelsen kun en gang om året i forbindelse med årsregnskabet. De samlede driftsomkostninger består dels af en række udgifter (løn og øvrig drift mv.) samt nogle omkostningselementer (afskrivninger, feriepenge, tjenestemandspensioner mv.).

Resultatopgørelsen består af en venstre (debet) side og en højre (kredit) side. Omkostningerne føres i debetsiden, mens indtægterne føres i kreditsiden.

Forskellen mellem de samlede omkostninger og de samlede indtægter er udtryk for **årets resultat (nettoresultat)**. Hvis de samlede omkostninger er større end de samlede indtægter, er der tale om et (regnskabsmæssigt) **underskud**. Omvendt er der, hvis de samlede indtægter er større end de samlede omkostninger, tale om et (regnskabsmæssigt) **overskud**.

En simpel resultatopgørelse af regnskabet kan have følgende udseende:

Resultatopgørelse			
Omkostninger		Indtægter	
Personaleomkostninger	6.408	Driftsindtægter	929
Afskrivninger	329	Takstbetalinger	693
Øvrige udgifter	6.988	Finansieringsindtægter	12.336
Renteudgifter	47	Renteindtægt	0
Samlede omkostninger	13.772	Samlede indtægter	13.958
		Årets resultat	186

Det Omkostningsbaseret resultatet udviser for Region Nordjylland et overskud på 186 mio. kr.

Hvad betyder mindreforbrug og hvad betyder mindreindtægt?

Ordet **mindreforbrug** anvendes, hvis de samlede omkostninger har været lavere end forventet i det korrigerede budget. Når der står **mindreindtægt** hentydes der til, at indtægterne har været lavere end forventet i forhold til budgettet.

Når resultatopgørelsen er opstillet, og man således har redegjort for det forløbne års aktiviteter, skal regionens økonomiske situation ved årets slutning opgøres. Det sker ved opstilling af en **balance**.

Hvad er årsregnskabs balance?

Formålet med **balancen** er at vise regionens **aktiver** og **passiver** opgjort **ultimo** regnskabsåret.

Balancen viser altid den økonomiske situation **primo** året (dvs. 1. januar) og **ultimo** året (dvs. 31. december). De beløb der står primo år 2, skal svare til de beløb der står ultimo år 1.

Aktiver og passiver skal altid balancere, dvs. summen af aktiverne skal svare til summen af passiverne (inkl. egenkapitalen).

Ligesom resultatopgørelsen består også balancen af en venstre (debet) side og en højre (kredit) side. Debetsiden viser, hvorledes den i regionen bundne kapital er anvendt til fx varelager, bygninger, inventar, teknisk udstyr, likvide beholdninger (som fx indestående i banker) mv. Disse poster udgør regionens aktiver.

Kreditsiden viser, hvorledes den i aktiverne bundne kapital er finansieret, hvilket kan ske ved at man har lånt penge, eller selv har pengene (egenkapitalen). Disse poster kaldes samlet for regionens passiver.

Balance			
Aktiver		Passiver	
Anlægsaktiver	6.818	Egenkapital	-360
Debitorer	1.213	Kreditor (leverandør gæld)	2.697
Varebeholdning	54	Anden gæld	6.821
Likvide beholdninger	1.073		
Aktiver i alt	9.158	Passiver i alt	9.158

Et **anlægsaktiv** er et aktiv, der er bestemt til vedvarende brug eller eje, og som er anskaffet til brug for produktion af varer og tjenesteydelser, udlejning eller til administrative formål. Dette kan fx være vores hospitalsbygninger og apparatur.

Debitorer er dem som skylder regionen penge (hvilket kan være af kortere eller længere varighed). Omvendt med **kreditorer**. Her er der tale om dem som regionen skylder penge, hvilket tilsvarende kan være kortere eller længerevarende.

Varebeholdninger svarer til den beholdning af varer pr. 31. december som regionen har. Varebeholdningerne vil indgå i det efterfølgende års aktivitet, som led i at producere ydelserne (behandle patienterne mm.). Det vedrører regionslageret og lageret på apoteket.

Egenkapitalen skal altid være positiv, før der kan være tale om en sund virksomhed. Ellers har man mere gæld, end man har aktiver.

Hvad betyder det, når anlægsaktiver måles til kostpris?

At måle anlægsaktiver til kostpris betyder, at vores anlægsaktiver opgøres til den værdi som aktivet har, når alle former for omkostninger er indregnet i aktivets værdi, da man producerede aktivet. Dvs. at alle udgifter er indregnet i aktivets værdi på det tidspunkt, hvor aktivet blev dannet/produceret/købt. Kostprisen vil ikke svare til genanskaffelsesprisen, som er den pris der skal betales, hvis man skal genanskaffe aktivet. Denne pris kan både være lavere og højere end kostprisen.

Hvad sker der når et aktiv op- eller nedskrives? (sker dog yderst sjældent)

Hvis et aktiv bliver mere værd skal der ske en opskrivning af aktivets værdi. Hvis en bygning fx bliver 1 mio. kr. mere værd, sker der en opskrivning med 1 mio. kr.

Hvis et aktiv derimod bliver mindre værd, skal aktivet nedskrives.

Op- og nedskrivningerne sker altid for at afspejle aktivernes reelle værdi. Der er dog forskellige principper til at værdiansætte. Det er vigtigt, at det tydeligt fremgår, hvis man skifter opgørelsesprincip-per, så det er tydeligt for læseren, om en ændring af aktivernes værdier skyldes en reel værdiændring, eller alene metoderne man har brugt til at værdiansætte.

Hvad er aktivets afskrivning?

I modsætning til op- og nedskrivninger, afspejler afskrivningen aktivets forbrug. Der kan også være tale om en teknologisk forældelse, der skal indregnes.

Fx vil en bygning, der vurderes at kunne holde (med alm. vedligeholdelse) i 30-50 år, skulle afskrives i samme periode, og dermed påvirke regnskabsresultatet i hvert af de 30-50 år, og ikke i det år, hvor bygningen er købt, hvis regnskabet opgøres efter de omkostningsbaserede principper.

Hvad betyder det når noget hensættes i balancen?

Når et beløb er hensat i balancen er der tale om at der er nogle udgifter eller indtægter der indgår i balancen. Hvis der er tale om en udgift der hensættes i balancen, betyder det, at det på opgørelsesdagen foreligger en retlig eller faktisk forpligtelse som vil medføre et økonomisk træk på regionens økonomiske ressourcer i de kommende år. Hensættelserne i regnskab 2017 er formindsket med 47 mio. kr. til 3.398 mio.kr. Hensættelserne består især af fremtidige udgifter som skal afholdes vedr. tjenestemandspensions- feriepenge- og arbejdsskadeforpligtelsen.

Hvad viser en pengestrømsopgørelse?

Udover resultatopgørelse og balance (samt noter til resultatopgørelse og balance) indeholder årsregnskabet også en **pengestrømsopgørelse**, jfr. kravene fra ministeriet, der er beskrevet i "Budget- og regnskabssystem for regioner".

Formålet med pengestrømsopgørelsen er at vise pengestrømmen fordelt på drifts-, investerings- og finansieringsaktiviteterne. Pengestrømsopgørelsen viser desuden regnskabsårets forskydning i likvider (pengebeholdning) samt likvider ved regnskabsårets begyndelse og slutning.

Hvorfra kommer finansieringsindtægterne?

Finansieringsindtægter består af:

- Bloktilskud fra staten
- Udviklingsbidrag fra kommunerne
- Aktivitetsbestemte tilskud fra staten
- Aktivitetsafhængige bidrag fra kommunerne

- Objektive finansieringsbidrag (socialområdet og specialundervisning)

Hvad er en bevilling?

Ved en **bevilling** forstås en bemyndigelse fra regionsrådet til at afholde udgifter til et nærmere angivet formål eller oppebære indtægter af en nærmere angivet art inden for de fastsatte økonomiske rammer (dog i overensstemmelse med de vilkår, hvorunder bevillingen er givet).

Hvem kan give en bevilling (i regionerne)?

Regionsrådet kan give bevillinger, og har ikke mulighed for at delegere bevillingsmyndigheden.

Region Nordjyllands økonomi er inddelt i fem overordnede områder:

- Sundhedsområdet
- Specialsektoren
- Regional udvikling
- Fællesadministration
- Anlægsområdet

Regnskabsoversigten i årsregnskabet er opdelt på regionens i alt 15 driftsmæssige bevillingsområder og giver overblik over, om den enkelte bevilling er overholdt.

På sundhedsområdet er der 5 bevillingsområder, svarende til **Hospitalsområdet** med alle hospitaler under et. Og Hospice, Centrallager, Sygehusapoteket, Forskning(eksterne midler) mf. Samhandel og Privatområdet samt Fællesudgifter, projekter og puljer. **Patientforløb – Praksis** bestående af Sygsikringsudgifter herunder medicin, **Central Administration** Som omfatter HR, Økonomi, IT, Erhvervsboliger og andre fælles administrative funktioner på sundhedsområdet. **Renter**, og **Finansiering**, for Sundhedsområdet vedrører finansieringen det kommunale aktivitetsafhængige bidrag, det statslige aktivitetsafhængige bidrag og det statslige bloktilskud.

På Specialsektoren er der 2 bevillingsområder **institutionsdrift** og **Central Administration**

Regional udvikling har 5 bevillingsområder, **Trafikselskab**, **Jordforurening**, **tjenestemandspensioner**, **Øvrige regionale aktiviteter** og **Finansiering**, for det regionale område vedrører det statslige bloktilskud og det kommunale udviklingsbidrag.

Fællesadministrationen har et bevillingsområde(konto 4) indeholdende HR, Økonomi, IT, Regionshuset, Direktionen, Regionsrådet mf.

Anlægsområdet er opdelt i to bevillingsområde, et for **Sundhed** og et for **Specialsektoren**.

Hvad er dranst?

Begrebet "dranst" er et kunstigt skabt begreb bestående af de første to bogstaver fra hvert af ordene drift, anlæg og status.

Dranst 1 = **Drift**

Dranst 2 = Statsrefusion

Dranst 3 = **Anlæg**

Dranst 4 er Renter, Dranst 7 er Finansiering. Aktiver er dranst 8 og Passiver er dranst 9. Aktiver og Passiver udgør **status**, og dermed de sidste to bogstaver i "dranst".

Dransten anvendes ifm. konteringen, og er autoriseret, dvs. den kan ikke fraviges, når der konteres.

Hvem sætter kravene til regnskabet?

Der er fra Økonomi- og Indenrigsministeriet fastlagt **minimumskrav** til formen, indholdet og begreber der anvendes, ved aflæggelse af årsregnskabet. Der er også mulighed for at medtage yderligere oplysninger i regnskabet. Reglerne findes i ” Budget- og regnskabssystem for regioner”.

Revision af årsregnskabet

Reglerne til **revisionen af regionens årsregnskab** er beskrevet i regionsloven §§ 23, 28 og 29, og uddybet i kapitel 4, i Økonomi- og Indenrigsministeriets bekendtgørelse om regionernes budget- og regnskabsvæsen, revision m.v.

Det følger af bestemmelserne, at regionsrådet skal lade sine regnskaber revidere af en statsautoriseret eller registreret revisor. Revisionen skal være sagkyndig og uafhængig, og vil bl.a. påse at regionen har efterlevet reglerne til regnskabsførelse og regnskabsaflæggelse som er fastsat af ministeriet. I Region Nordjylland har vi altid valgt en statsautoriseret revisor, hvilket har indgået som et af kravene i udbudsmaterialet.

15.4 Fra udgiftsbaseret resultat til omkostningsbaseret resultat

I et regnskab arbejdes der både med et omkostnings – og udgiftsbaseret resultat (se beskrivelse af begreber under afsnit 15.3). Det kan være svært, at skelne mellem hvad forskellen er mellem de to resultater. På nedenstående tabel kan det ses, hvordan man går fra det udgiftsbaseret resultat på sundhedsområdet til det omkostningsbaseret.

(kr.)	Regnskab
Sundhedsområdet	
Sundhedsområdet udgiftsbaseret resultat	155,6
Afdrag	-102,6
Lånepulje	63,0
Omkostninger fra drift	133,5
Omkostninger fra anlæg	-259,2
Omkostninger vedr. Kvalitetsfondsprojekt	-175,7
Sundhedsområdet omkostningsbaseret resultat	-185,4